

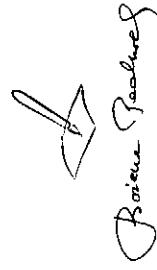
Bożena Padurek

RACHUNKOWOŚĆ FINANSOWA

INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE
ROZRACHUNKI
OBRÓT MATERIAŁOWY

CZĘŚĆ I

Stan prawny na 1. stycznia 2014 roku

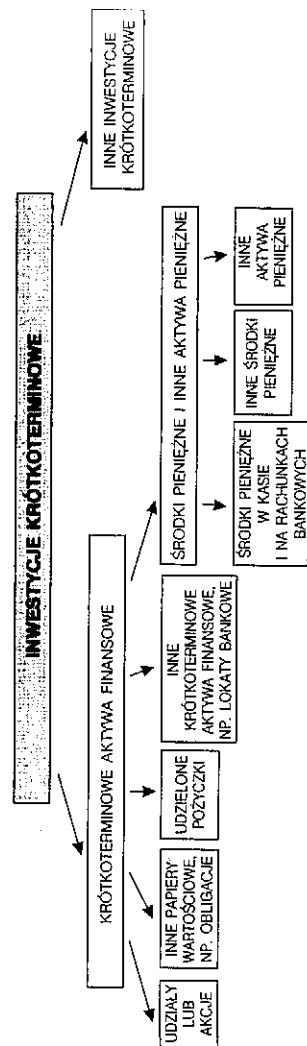

WROCLAW 2014

PROWADZENIE RACHUNKOWOŚCI. KWALIFIKACJA A.36.

1. INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE

1.1. CHARAKTERYSTYKA I WYCENA INWESTYCJI KRÓTKOTERMINOWYCH W BILANSIE

Inwestycje krótkoterminowe obejmują nabyte aktywa finansowe w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych, wynikających z przyrostu wartości tych aktywów, uzyskania z nich przychodów w formie odsetek, dywidend lub innych pożytków. Inwestycje te są płatne i wymagalne lub przeznaczone do zbycia w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, daty ich nabycia bądź wystawienia. Zalicza się do nich:

- **krótkoterminowe aktywa finansowe** w postaci:

- udziałów lub akcji przeznaczonych do obrotu w najbliższym roku (nabytych w celach handlowych),
- innych papierów wartościowych, np.: nabytych bonów skarbowych, obligacji, weksli i czeków obcych o terminie wykupu dłuższym niż 3 miesiące, a krótszym niż 12 miesięcy,
- udzielonych pożyczek na okres krótszy niż 1 rok,
- innych krótkoterminowych aktywów finansowych, jak np. płatne lub wymagalne w terminie od 3 do 12 miesięcy чеки, weksle obce, bony oszczędnościowe, bony skarbowe oraz lokaty terminowe założone na okres dłuższy niż 3 miesiące, a krótszy niż 12 miesięcy,
- środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych w postaci:
 - a) środków pieniężnych w kasie i na rachunkach bankowych,
 - b) innych środków pieniężnych, tj.: czeków, weksli obcych płatnych w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy oraz środki pieniężne w drodze, lokaty terminowe założone na okres krótszy niż 3 miesiące,
 - c) innych aktywów pieniężnych (naliczane odsetki od aktywów finansowych krótko- i długoterminowych, tj. lokat, pożyczek, obligacji, bonów skarbowych);

- **inne inwestycje krótkoterminowe** w postaci inwestycji krótkoterminowych nie mających postaci aktywów finansowych, tj.: dzieła sztuki, metale szlachetne.

W ciągu roku oraz na dzień bilansowy aktywa pieniężne wykazuje się w księgach rachunkowych w wartości nominalnej. Waluty obce wpływające na rachunek dewizowy wycenia się po kursie kupna waluty stosowanym przez bank prowadzący ten rachunek w dniu ich wpływu na rachunek bankowy. Natomiast rozchody walut obcych wycenia się po kursie sprzedaży walut stosowanych przez bank w dniu rozchodu walut.

Bożena Padurek

Wydawnictwo

Bożena Padurek

W publikacji „Rachunkowość finansowa. Część I” omówiono w przystępnej formie ewidencję inwestycji krótkoterminowych, rozrachunków i obrotu materiałowego wraz z prezentacją dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia księgowania poszczególnych zdarzeń gospodarczych na kontach księgi głównej oraz na kontach ksiąg pomocniczych. Znajdują się w nim przykłady rozwiązywania zadań z wypełnionymi dokumentami księgowymi oraz rozwiązane ćwiczenia do samodzielnego wykonania przez uczniów. Pozwalają one w czasie realizacji tematu na utrwalenie praktycznych umiejętności.

Podsumowaniem ewidencji księgowej przedstawionej w części I „Rachunkowości finansowej” jest test samodzielnej kontroli oraz dwa zadania przygotowujące do egzaminu z kwalifikacji A.36. Zadania dotyczą przygotowania dokumentów do księgowania i ich ewidencję. Opracowanie zawiera również testy i zadania do wykorzystania podczas sprawdzania poziomu wiedzy uczniów. Ponadto zamieszczono w podręczniku wykaz kont księgi głównej utworzony na potrzeby szkolne, który jest **wykorzystywany do dekracji dowodów księgowych**. Kolejność rozdziałów w logicznym porządku ujmując część materiału do nauczania w zawodach technik ekonomista i technik rachunkowości.

Publikacja opracowana zgodnie z nową podstawą programową dla zawodu technik ekonomista dla kształcenia w zakresie kwalifikacji A.36 (Prowadzenie rachunkowości). Stanowi materiał pomocniczy, wspomagający edukację, niepodlegający procedurze dopuszczenia do użytku szkolnego przez Ministra Edukacji Narodowej.

ISBN 978-83-60045-33-6

© Copyright by Wydawnictwo Bożena Padurek
Wrocław 2014

Wszelkie formy powielania, również w formie elektronicznej, całości lub fragmentów bez zgody wydawcy zabronione

WYDAWNICTWO BOŻENA PADUREK

55-040 Bielany Wrocławskie, ul. Żimowa 6

tel.: (71) 342 42 60

www.padurek.pl

e-mail: biuro@padurek.pl

Skład komputerowy: Via Media, tel. 601 074 024, www.viamedia.pl
Druk: Drukarnia PANDA, Wrocław, ul. Paczkowska 26, tel.: 71 342 76 43

Na koniec roku bilansowego waluty obce zgromadzone na rachunku dewizowym wycenia się najczęściej po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez NBP na ten dzień.

Krótkoterminowe papiery wartościowe wycenia się na dzień ich nabycia według ceny nabycia (zakup). Na dzień bilansowy dokonuje się ponownej ich wyceny według ceny (wartości) rynkowej, albo według ceny nabycia zależnie od tego, która z nich jest niższa.

Sprzedaż krótkoterminowych papierów wartościowych następuje według cen rynkowych ustalonych z nabywcą. Różnice między ceną sprzedaży a ceną nabycia papierów wartościowych są kosztami lub przychodami finansowymi firmy.

1.2. ROZLICZENIA PIENIĘŻNE

Środki pieniężne, najbardziej płynne składniki aktywów firmy, zaliczane są do grupy inwestycji krótkoterminowe i jako takie umieszczone są w ostatnich pozycjach bilansu.

Dla przedsiębiorców **środki pieniężne i inne aktywa pieniężne** są bardzo ważnym elementem aktywów obrotowych.

Przychody i rozchody środków pieniężnych w jednostkach określa się mianem obrotu pieniężnego. Obrót pieniężny może przybierać formę obrotu:

- gotówkowego,
- bezgotówkowego.

Obrót gotówkowy odbywa się bez pośrednictwa banków. Polega on na przyjmowaniu i wypłacaniu gotówki z kasy.

Obrót bezgotówkowy polega na regulowaniu rozrachunków pomiędzy przedsiębiorcami za pośrednictwem banków.

W obrocie gospodarczym **rozliczenia pieniężne** z tytułu dostaw, usług pomiędzy różnymi kontrahentami dokonywane są w formie:

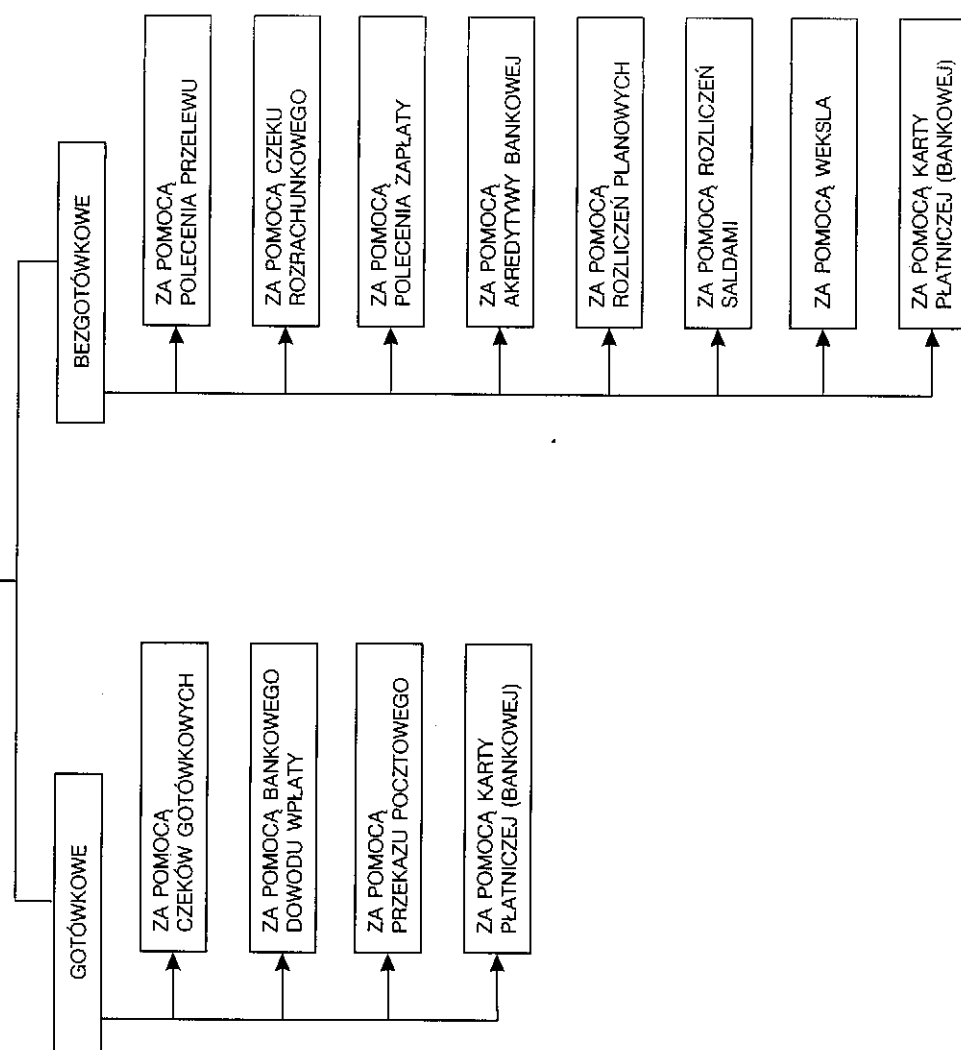
- a) rozliczeń gotówkowych,
- b) rozliczeń bezgotówkowych.

W rozliczeniach gotówkowych w odróżnieniu od rozliczeń bezgotówkowych pieniądź występuje w swej realnej postaci.

Forma rozliczeń zależy od zawartych umów między jednostkami gospodarczymi, a także od ograniczeń wynikających z obowiązujących przepisów prawnych.

Stosowanie rozliczeń gotówkowych jest ograniczone przepisami ustawy z dnia 2 lipca 2004 r., o **swobodzie działalności gospodarczej**, w której zobowiązano przedsiębiorców (prowadzących podatkową ksiągkę przychodów i rozchodów oraz pełną ewidencję) do dokonywania lub przyjmowania płatności za pośrednictwem rachunku bankowego przedsiębiorcy w każdym przypadku, gdy stroną transakcji, z której wynika płatność, jest inny przedsiębiorca oraz gdy jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza równowartość **15 000 EURO** przeliczonych na złote według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez NBP ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym dokonano transakcji.

FORMY DOKONYWANIA ROZLICZEŃ PIENIĘŻNYCH

1.3. DOKUMENTACJA I EWIDENCJA OBROTU GOTÓWKOWEGO

1.3.1. Ewidencja typowych zapisów na koncie „Kasa”

Do ewidencji wpłat i wypłat gotówki z kasy służy konto bilansowe „Kasa”, które może wykazywać tylko saldo Dt oznaczające stan gotówki w kasie. Podstawę zapisów księgowych na tym koncie stanowi **Raport kasowy** lub **Polecenie księgowania** sporządzone na podstawie raportu kasowego. Saldo konta „Kasa” powinno być równe obliczonemu saldu w raporcie kasowym.

EWIDENCJA TYPOWYCH KSIĘGOWAŃ NA KONCIE „KASA”

Rachunek bieżący		KASA		Rachunek bieżący	
Sp. 10 000,-	2 000,- (1)	Sp. 800,-	(6) 1 000,-	Rozrachunki z dostawcami	350,- Sp.
Rozrachunki z odbiorcami	1 500,- (2)			Pozostałe rozrachunki z pracownikami	200,-
Pozostałe rozrachunki z pracownikami	305,- (3)			Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	3 000,- Sp.
Rozliczenie nadwyżek	5,- (4)	4 056,- (1-5)	4 810,- (6-10)	Usługi obce	260,-
Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych/towarów	200,- (5a)				
Rozrachunki z tytułu podatku VAT	46,- (5b)				

4 856,-	4 810,-
4 856,-	46,- Sk.
4 856,-	4 856,-

Rozliczenie kosztów		Koszty działalności podstawowej/ Koszty handlowe	
260,-	(10a)	260,-	

Objaśnienia do schematu:

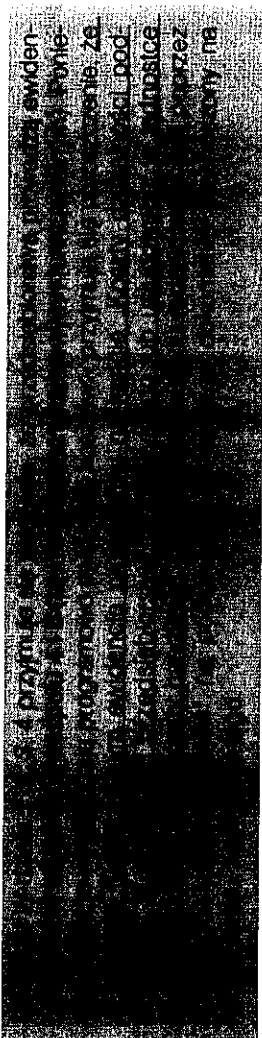
Operacje gospodarcze do raportu kasowego:

Wpłaty gotówki do kasy:

- Podjęcie czekiem gotówkowym gotówki z banku do kasy 2 000,-
- Wpływ należności od odbiorcy 1 500,-
- Zwrot niewykorzystanej zaliczki przez pracownika 305,-
- Nadwyżki kasowe 5,-
- Wpłaty ze sprzedaży gotówkowej wyrobów gotowych lub towarów udokumentowane fakturą: 200,-
a) wartość netto
b) podatek VAT 23% 46,-

Wpłaty gotówki z kasy:

- Odprowadzenie nadmiaru gotówki z kasy do banku 1 000,-
 - Splata zobowiązań wobec dostawców 350,-
 - Wypłata zaliczki pracownikowi 200,-
 - Wypłata pracownikom z kasy wynagrodzeń lub zaliczek na poczet wynagrodzeń 3 000,-
 - Oplacona gotówką usługa obca udokumentowana rachunkiem 260,-
- Na schemacie wpłaty i wypłaty z konta „Kasa” zostały zaksięgowane w kwocie globalnej (tego typu zapis w księgowości nazywany jest zapisem złożonym), wpłaty po stronie Dt, wypłaty po stronie Ct, natomiast na kontach korespondujących w kwotach szczegółowych. Dla przejrzystości księgowania na schemacie niektóre konta zamieszczone zostały podwójnie, w praktyce jest to niemożliwe.
- W przypadku ustalenia na podstawie spisu z natury niedoboru gotówki w kasie, należy ujawniony niedobór zaksięgować w ciężar konta (po stronie Wn) „Rozliczenie niedoborów i szkód”. Po podpisaniu przez kasjera oświadczenia o spłacie niedoboru powstałego z jego winy, zawiniony niedobór przeksięgujemy na konto „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”.

1.3.2. Dokumentacja i ewidencja kosztów podróży służbowych

PRZYPADEK I - pobrana przez pracownika zaliczka jest wyższa od kosztów podróży służbowej
Koszty delegacji mogą być księgowane w ciężar konta „Pozostałe koszty rodzajowe” lub, jeżeli plan kont przewiduje bardziej szczegółowe konta zespołu 4, to np. na koncie „Krajowe podróże służbowe”.

Kasa		Pozostałe rozrachunki z pracownikami		Pozostałe koszty rodzajowe	
Sp. 200,-	150,- (1)	1) 150,-	140,- (2)	2) 140,-	
3) 10,-			10,- (3)		

Rozliczenie kosztów		Koszty działalności podstawowej/ Koszty handlowe	
140,-	(2a)	2a) 140,-	

Operacje gospodarcze:

- Wniosek o zaliczkę / KW – wypłacono pracownikowi zaliczkę na koszty podróży służbowej 150,-
- Rachunek kosztów podróży – przedstawione przez pracownika koszty podróży służbowej obciążające zwykłą działalność operacyjną 140,-
- KP – zwrot przez pracownika środków pieniężnych (niewykorzystanej zaliczki) 10,-

PRZYPADEK II - pobrana przez pracownika zaliczka jest niższa od kosztów podróży służbowej

Kasa	Pozostałe rozrachunki z pracownikami				Pozostałe koszty rodzajowe	
	160,-	(1)	160,-	(2)	180,-	2)
Sp. 200,-	20,-	(3)	20,-			

Rozliczenie kosztów		Koszty działalności podstawowej/ Koszty handlowe	
180,-	(2a)	180,-	2a)

Operacje gospodarcze:

- Wniosek o zaliczkę/KW – wypłacono pracownikowi zaliczkę na koszty podróży służbowej 160,-
- Rachunek kosztów podróży – przedstawione przez pracownika koszty podróży służbowej obciążające zwykłą działalność operacyjną 180,-
- KW – wypłacono pracownikowi wyrównanie 20,-

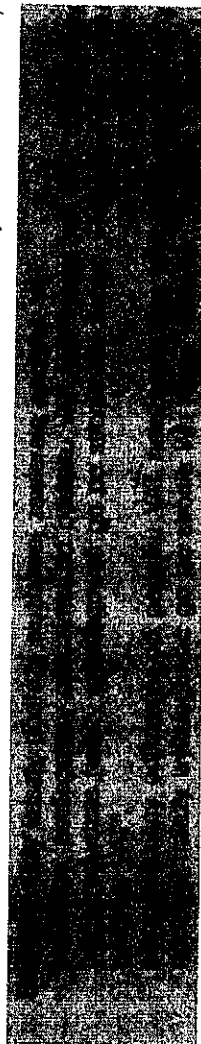
PRZYPADEK III - pracownik przed wyjazdem w podróż służbową nie pobrał zaliczki

Kasa	Pozostałe koszty rodzajowe				Koszty działalności podstawowej/ Koszty handlowe	
	130,-	(1)	130,-	1a)	130,-	1a)
Sp. 200,-	200,-	(3)	200,-	2)	200,-	2a)

Rozliczenie kosztów		Pozostałe rozrachunki z pracownikami	
130,-	(1a)	200,-	3)
200,-	(2a)	200,-	(2)

Operacja gospodarcza:

- KW + Rachunek kosztów podróży – wypłata pracownikowi środków pieniężnych w związku z odbytą podróżą służbową 130,-
- Rachunek kosztów podróży - pracownik przedstawił do rozliczenia koszty delegacji 200,-
- KW - wypłacono pracownikowi poniesione koszty podróży służbowej 200,-

Do rozliczenia pracowników z udzielonych im zaliczek na koszty podróży służbowych służy dowód „Polecenie wyjazdu służbowego”.

Podróż służbowa to wyjazd w celach służbowych poza miejscowość, w której znajduje się siedziba firmy lub poza stałe miejsce pracy pracownika.

Polecenie wyjazdu służbowego wystawiane jest w jednym egzemplarzu. Na poczet wydatków związanych z delegacją pracownikowi może być wypłacona zaliczka na podstawie dołnego odcinka tego dowodu, który po jego odcięciu ujmowany jest w raporcie kasowym po stronie rozchodów na znak wypłacenia pracownikowi zaliczki. Rozliczenia kosztów podróży służbowej pracownik powinien dokonać w ciągu 7 dni po jej zakończeniu.

Do kosztów podróży służbowych zalicza się:

- koszty diety za czas delegacji, (od 1.03.2013 r. dieta wynosi 30 zł),
- koszty przejazdów (zwrot kosztów obejmuje cenę biletu lub gdy pracodawca wyrazi zgodę na przejazd samochodem stanowiącym własność pracownika, obowiązująca stawka za 1 km pomnożona przez przejechane kilometry),
- koszty noclegów (udokumentowane rachunkami, fakturami bądź ryczałt za noclegi, który wynosi 150% diety pod warunkiem, że nocleg trwał co najmniej 6 godzin pomiędzy 21⁰⁰ a 7⁰⁰ rano),
- koszty dojazdów środkami komunikacji miejscowej (rozliczane są w formie ryczałtu, który wynosi 20% diety),
- inne udokumentowane wydatki.

Przykład. Przy obliczeniu diety należy się kierować następującymi zasadami:

- a) jeżeli podróż służbowa trwa nie dłużej niż doba i wyjazd:
 - do 8 godzin – dieta nie przysługuje
 - od 8 do 12 godzin – przysługuje 1/2 diety
 - ponad 12 godzin – przysługuje dieta w pełnej wysokości
- b) jeżeli podróż trwa dłużej niż doba za każdą dobę przysługuje dieta w pełnej wysokości, a za niepełną, ale rozpoczętą dobę:
 - do 8 godzin – przysługuje 1/2 diety
 - ponad 8 godzin – przysługuje cała dieta

Podstawa z przeliczenia diety nie przysługuje:

- za czas delegowania do miejscowości, w której pracownik zamieszkuje
- gdy pracownikowi zapewniono bezpłatne całonocne wyżywienie

PRZYKŁAD 1.

Założenia:

Pracownik zamieszkały i zatrudniony w Opolu został delegowany do Wrocławia na szkolenie BHP. Wyjazd nastąpił 20 października o godzinie 6⁰⁰, a powrót z Wrocławia w tym samym dniu o godzinie 13⁴⁵.

Polecenie:

Należy sprawdzić, czy pracownikowi przysługuje dieta.

ROZWIĄZANIE:

Ponieważ podróż służbowa trwała 7 godzin i 33 minuty, pracownikowi nie przysługuje dieta.

Gdyby pracownik z powyższego przykładu powrócił z delegacji o godzinie 16⁰⁰, to przysługiwałaby mu 1/2 diety (podróż trwała 9 godzin i 48 minut).

Natomiast gdyby pracownik powrócił o godzinie 20⁰⁰, to będzie mu przysługiwać cała dieta (podróż trwała 13 godzin 58 minut).

ĆWICZENIE 1.ZAŁOŻENIA:

Pan Stefan Nowak zamieszkały i zatrudniony w Jeleniej Górze został delegowany do Bolesławca na kurs komputerowy. Wyjazd nastąpił 14 kwietnia o godzinie 7³⁰, a powrót z Bolesławca w tym samym dniu o godzinie 14¹⁵.

POLECENIE:

Sprawdź, czy pracownikowi przysługuje dieta.

ROZWIĄZANIE:**PRZYKŁAD 2.**ZAŁOŻENIA:

Pracownik zamieszkały i zatrudniony w Bolesławcu wyjechał na delegację do Poznania. Wyjazd z Bolesławca nastąpił 05 czerwca o godzinie 9⁰⁰, a powrót z Poznania 07 czerwca o godzinie 17⁵⁰.

POLECENIE:

Należy obliczyć liczbę diet i koszty z tego tytułu.

ROZWIĄZANIE:

Liczba diet jest następująca:

od 05.06.br. 9 ⁰⁰ do 06.06.br. 9 ⁴⁰	-	1 dieta
od 06.06.br. 9 ⁴⁰ do 07.06.br. 9 ⁴⁰	-	1 dieta
od 07.06.br. 9 ⁴⁰ do 07.06.br. 17 ⁵⁰ - 8 godzin i 10 minut	-	1 dieta
razem		3 diety

Koszty diet za czas delegacji: 3 diety x 30 zł = **90 zł**

Gdyby pracownik z powyższego przykładu powrócił z delegacji 07 czerwca o godzinie 17³⁰, to przysługiwałoby mu 2,5 diety (podróż trwała 2 pełne doby oraz 7 godzin i 50 minut).

ĆWICZENIE 2.ZAŁOŻENIA:

Pan Ryszard Wilk zamieszkały i zatrudniony w Jeleniej Górze wyjechał na delegację do Wrocławia 10 maja o godzinie 8³⁰, natomiast powrócił do Jeleniej Góry:

- 10 maja o godzinie 19³⁰, c) 14 maja o godzinie 10⁵⁰,
- 13 maja o godzinie 17⁰⁵, d) 14 maja o godzinie 17⁴⁰.

POLECENIE:

Oblicz liczbę diet i koszty z tego tytułu (przyjmij aktualną wysokość diety).

ROZWIĄZANIE:**PRZYKŁAD 3.**ZAŁOŻENIA:

Pani Mariola Okoń, kierowniczka działu sprzedaży w Hurtowni „MEBLEX” sp. z o.o. w dniu 16.09.1X r. o godzinie 5³⁰ wyjechała na delegację do Warszawy w celach handlowych. Otrzymała zgodę od przełożonego na wyjazd pociągiem pośpiesznym w I klasie. Cena biletu w jedną stronę wynosiła 64,20 zł.

Powróciła z delegacji 17 września o godzinie 22⁴⁰. Następnego dnia przedstawiła do rozliczenia wraz z rachunkiem kosztów podróży bilet wstępu na targi za 16 zł. Pozostałe koszty delegacji rozliczono według obowiązujących ryczałtów. W dniu 18.09.1X r. pani Mariola pokwitowała odbiór kwoty dotyczącej rozliczenia kosztów podróży służbowej.

POLECENIA:

Na podstawie założeń należy wypełnić polecenie wyjazdu służbowego nr 8/09 oraz rachunek kosztów podróży.

ROZWIĄZANIE:**Obliczenie liczby diet:**

od 16.09.br.	godz. 5 ³⁰	do 17.09.br.	godz. 5 ³⁰ - 24 godz.	1 dieta
od 17.09.br.	godz. 5 ³⁰	do 17.09.br.	godz. 22 ⁴⁰ - 17 godz. 20 min.	1 dieta
razem				2 diety

Obliczenie kosztów podróży służbowej:

koszty diet	30 zł x 2 =	60,00 zł
ryczałty na dojazdy	(30 zł x 20%) x 2 =	12,00 zł
ryczałty za nocleg	(30 zł x 150%) x 1 nocleg =	45,00 zł
koszty przejazdu	2 x 64,20 zł =	128,40 zł
inne wydatki		16,00 zł
razem		261,40 zł

I. INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE

ZAŁOŻENIA:

Jan Nowak wyjechał na delegację 5.11.1X r. o godz. 8⁴⁵, wrócił z niej 7.11.1X r. o godz. 16²⁸.

W dniu 8.11.1X r. pracownik pokwitował odbiór kwoty dotyczącej rozliczenia kosztów podróży służbowej.

Saldo początkowe konta „Kasa” wynosi 500 zł.

1. Wypełnij polecenie wyjazdu służbowego oraz rachunek kosztów podróży dla Jana Nowaka.

2. Wymień i zaksiejguj operacje gospodarcze dotyczace wyjazdu sluzbowego.

ROZWIĄZANIE:

Dołny odcinek wniosku o zaliczkę wypelnia się, gdy pracownikowi wypłacono przed podróżą służbową zaliczkę na poczet delegacji.

POTWIERDZENIE POBYTU SŁUŻBOWEGO*)
 Podać daty przybycia i wyjazdu oraz liczbę
 noclegów bezpł. lub taryfowych, niż ryczałt
 Adnotacje te zaopatrzyć w pieczęć i podpisem

pieczęćka instytucji

POLECENIE WYJAZDU

na wezwanie, zaproszenie*)

.....

Z dnia

dla imię i nazwisko

.....
stanowisko służb. leg.

.....do

na czas od do

.....w celu

.....
šrodki lokomociji

data

Proszę o wypłacenie zaliczki w kwocie zł słownie zł
na pokrycie wydatków zgodnie z poleceniem wyjazdu służbowego nr

do wypłaty z sum

 *) niepotrzebne skreślić |

Konto		Nr dowodu
W/n	Ma	

.....
data

.....
podpis zatwierdzającego

RACHUNEK KOSZTÓW PODRÓŻY

Wymienić środek lokomocji, klasę, rodzaj biletu (bezpłatny, ulgowy, normalny), przy podróżach pieszych, nurmanką oraz przy użyciu własnych środków lokomocji (rower, samochód, motocykl); podać, również ilość km, stawkę za 1 km²)

Zaliczkę w kwocie zł słownie zł
otrzymałem i zobowiązuję się rozliczyć z niej w terminie 7 dni po zakończeniu
podróży, upoważniając jednocześnie zakład pracy do potrącenia kwoty, nie-
rozliczonej zaliczki z najbliższej wypłaty wynagrodzenia.

Rozliczenie pracowników z tytułu używania przez nich prywatnego samochodu osobowego do celów służbowych.

Jeżeli pracownik zatrudniony na umowę o pracę używa prywatnego samochodu do celów służbowych, to pracodawca może wypłacone pracownikowi z tego tytułu wydatki wliczać do swoich kosztów uzyskania przychodów. Zaliczenie przez pracodawcę tych wydatków do kosztów jest jednak limitowane. Możliwość rozliczania kosztów związanych z użytkowaniem przez pracownika własnego samochodu do celów służbowych rozpatrzmy z punktu widzenia jazu zamiejscowych i lokalnych:

1) jazdy zamiejscowe – podróz służbowa:

- udokumentowana ewidencją przebiegu pojazdu,
- nieudokumentowana ewidencją przebiegu pojazdu.

2) jazdy lokalne – jazdy w granicach administracyjnych miasta lub gminy:

- zwrot kosztów w formie ryczałtu,
- zwrot kosztów według przebiegu pojazdu udokumentowanego ewidencją.

Ad 1a)

Gdyby pracownik wyjechał w podróz służbową własnym samochodem za zgodą pracodawcy, przysługiwałby mu zwrot kosztów przejazdu ustalony w wyniku przemnożenia liczby przejechanych kilometrów przez obowiązującą stawkę za 1 km przebiegu.

Wówczas do polecenia wyjazdu służbowego należałoby dołączyć wypełnioną ewidencję przebiegu pojazdu pracownika zgodnie z odbytą podróz służbową.

Pracodawca może wliczyć do kosztów uzyskania przychodów kwotę ustaloną w ewidencji przebiegu pojazdu.

Obowiązujące stawki za 1 km dla samochodów osobowych wynoszą:

- o pojemności silnika do 900 cm³ - **0,5214 zł,**
- o pojemności silnika powyżej 900 cm³ - **0,8358 zł.**

PRZYKŁAD 4.**ZAŁOŻENIA:**

Witold Wnuk zatrudniony we Wrocławiu 4.06.1Xr. wyjechał własnym samochodem, Oplem Antarą o pojemności 2 000 cm³, w podróz służbową do Warszawy. Liczba przejechanych km wynosiła 780. Numer rejestracyjny pojazdu: DW 8070J.

POLECENIE:

Należy sporządzić ewidencję przebiegu pojazdu oraz ustalić kwotę, jaką pracodawca może zaliczyć w koszty swojej działalności.

ROZWIĄZANIE:

Nazwisko i imię pracownika: Witold Wnuk		Numer rejestracyjny pojazdu: DW 8070J			
Adres (zamieszkanie) pracownika: 50-306 Wrocław, ul. Karłowicza 8		Pojemność silnika: 2 000 cm³			
lub nazwa podmiotu gospodarczego (nieczłowiek):		Marka samochodu: Opel Astra			
EWIDENCJA PRZEBIEGU POJAZDU					
Miesiąc: czerwiec 201X	Opis trasy wyjazdu (skąd - dokąd):	Liczba przejechanych kilometrów	Stawka za 1 km (kol. 5 x kol. 6)	Wartość (kol. 5 x kol. 6)	Podpis pracodawcy
1. 04.06. Wrocław - Warszawa	3	780	0,8358	651,92	
		Suma łącznie		651,92	
		RAZEM		651,92	

Pracodawca w miesiącu czerwcu w koszty uzyskania przychodów swojej działalności może zaliczyć kwotę 651,92 zł.

ĆWICZENIE 4.**ZAŁOŻENIA:**

Stanisław Mortuń zamieszkały ul. Polna 4, 50-306 Wrocław, 15 kwietnia 201Xr. wyjechał w celu handlowym w podróz służbową z Wrocławia do Opola własnym samochodem, Oplem Corsą o pojemności 900 cm³. Liczba przejechanych kilometrów wynosiła 210. Numer rejestracyjny pojazdu: DW 7378C.

POLECENIE:

Sporządzić ewidencję przebiegu pojazdu oraz ustalić kwotę, jaką pracodawca może zaliczyć w koszty swojej działalności.

ROZWIĄZANIE:

Nazwisko i imię pracownika: Stanisław Mortuń		Numer rejestracyjny pojazdu: DW 7378C			
Adres (zamieszkanie) pracownika: 50-306 Wrocław, ul. Karłowicza 8		Pojemność silnika: 900 cm³			
lub nazwa podmiotu gospodarczego (nieczłowiek):		Marka samochodu: Opel Corsa			
EWIDENCJA PRZEBIEGU POJAZDU					
Miesiąc: kwiecień 201X	Opis trasy wyjazdu (skąd - dokąd):	Liczba przejechanych kilometrów	Stawka za 1 km (kol. 5 x kol. 6)	Wartość (kol. 5 x kol. 6)	Podpis pracodawcy
1. 04.06. Wrocław - Warszawa	3	210	0,5214	109,49	
		Suma łącznie		109,49	
		RAZEM		109,49	

Ad 1b)

Jeżeli podróz służbowa nie została udokumentowana ewidencją przebiegu pojazdu, to pracodawca nie może wliczyć w ciężar kosztów swojej firmy żadnych wydatków z tego tytułu.

Ad 2a)

Zwrot kosztów za jazdy lokalne następuje w formie miesięcznego ryczałtu, przyznanego przez pracodawcę, po złożeniu pisemnego oświadczenia pracownika o używaniu pojazdu do celów służbowych w danym miesiącu. Oznacza to, że jeżeli pracownik nie złoży takiego oświadczenia, zwrot kosztów nie będzie mu przysługiwał. Niezbędna jest również umowa cywilnoprawna zawarta między pracownikiem a pracodawcą. **Jeżeli stosowany jest ryczałt za jazdy lokalne, to nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu.** Rozporządzenie Ministra Infrastruktury wprowadza górne limity na jazdy lokalne, uzależnione od liczby mieszkańców danej gminy lub miasta w granicach, których porusza się pracownik.

Nie mogą one przekroczyć:

300 km	do 100 tys.
500 km	od 100 tys. do 500 tys.
700 km	ponad 500 tys.

Miesięczny ryczałt oblicza się jako iloczyn stawki za jeden kilometr przebiegu i miesięcznego limitu przebiegu kilometrów, przyznanego przez pracodawcę na jazdy lokalne. Kwotę ustalonego ryczałtu zmniejsza się o 1/22 za każdy roboczy dzień nieobecności pracownika w miejscu pracy z powodu choroby, urlopu, podróży służbowej trwającej co najmniej 8 godzin lub innej nieobecności oraz za każdy dzień roboczy, w którym pracownik nie dysponował pojazdem dla celów służbowych.

I. INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE

Maksymalne miesięczne kwoty ryczałtów za używanie samochodów osobowych wynoszą:

Przebieg jazdy lokalnej	Przebieg jazdy z 1 km	Przebieg jazdy z 2 km	Przebieg jazdy z 3 km
do 900 km ³	0,5214 zł	156,42 zł	260,70 zł
powyżej 900 km ³	0,8358 zł	250,74 zł	417,90 zł

Ad 2b)

Jazdy lokalne nie muszą być rozliczane ryczałtem. Pracodawca może rekompensować pracownikowi zużycie samochodu na podstawie przejechanych samochodem kilometrów. Obowiązują wówczas te same zasady jak w przypadku jazdy zamiejscowych. W tym przypadku jazdy lokalne muszą być udokumentowane w ewidencji przebiegu pojazdu, którą prowadzi pracownik.

UWAGA: Pracodawcy nie są związani omówionymi limitami. Mogą wypłacić pracownikowi więcej, ale wypłacone kwoty przekraczające wartości usług, które zostały dla pracownika będą stanowią przychód. Przychodem dla pracownika jest różnica między otrzymanym od pracodawcy, będącym rekompensatą używania samochodu, a kosztami. Przychody te należy opodatkować.

1.3.3. Dokumentacja i ewidencja rozliczenia zaliczki pobranej na materiały

PRZYPADEK I - wypłacona zaliczka jest większa od wartości zakupionych materiałów

Kasa		Pozostałe rozrachunki z pracownikami		Zużycie materiałów i energii	
Sp. 200,-	75,-	(1) 75,-	(2) 60,-	2) 60,-	
3) 15,-			(3) 15,-		
Rozliczenie kosztów		Koszty działalności podstawowej/ Koszty handlowe			
		(1) 60,-	(2a) 60,-		

Operacje gospodarcze:

- Wniosek o zaliczkę/KW - wypłata pracownikowi zaliczki na materiały 75,-
- Rachunek za zakupione przez pracownika materiały biurowe przekazane do zużycia 60,-
- KP - zwrot niewykorzystanej przez pracownika zaliczki 15,-

PRZYPADEK II - wypłacona zaliczka jest mniejsza od wartości zakupionych materiałów

Kasa		Pozostałe rozrachunki z pracownikami		Materiały	
Sp. 700,-	500,-	(1) 500,-	(2c) 615,-	2a) 500,-	
	115,-	(3) 115,-		Rozrachunki z tytułu podatku VAT	
				2b) 115,-	

Operacje gospodarcze:

- Wniosek o zaliczkę/KW - wypłata pracownikowi zaliczki na materiały 500,-
- Faktura za zakupione i przyjęte do magazynu materiały:
 - wartość netto 500,-
 - podatek VAT 23% 115,-
 - wartość brutto 615,-
- KW lub rozliczenie zaliczki - wypłacone pracownikowi wyrównanie wynikające z rozliczenia zaliczki na materiały 115,-

20

RACHUNKOWOŚĆ FINANSOWA Cz. I

I. INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE

W celu rozliczenia pracowników z udzielanych im zaliczek na zakupy małych ilości materiałów lub usług wykorzystuje się następujące dowody:

Wniosek o zaliczkę - wypełniany jest w jednym egzemplarzu, na jego podstawie dokonuje się wypłaty zaliczek na zakup materiałów. Na wniosku powinien być podany limit, do którego zaliczka ma być rozliczona. Termin ten nie powinien być dłuższy niż miesiąc od daty wykonania zakupu i dostarczenia faktury lub rachunku przez pracownika.

Rozliczenie zaliczek - służy do rozliczenia pracownika z pobranej zaliczki. Wypełnia się w jednym egzemplarzu. Podobnie jak wniosek o zaliczkę, rozliczenie powinno być złożone pod względem merytorycznym i formalnym - rachunkowym przez głównego księgowego, a następnie zatwierdzone przez kierownika jednostki lub osobę przez niego zastępującą.

PRZYKŁAD 1. ZALOŻENIA:

Ewa Lis zatrudniona w Hurtowni „MEBLEX” sp. z o.o. na stanowisku zaopatrzeniowca w dniu 21.09.1Xr. pobrała z kasy zaliczkę w kwocie 94 zł na zakup materiałów biurowych. W dniu 22.09.1Xr. dokonała rozliczenia pobranej zaliczki, na dowód jej wykorzystania przedstawiła do rozliczenia fakturę nr 15/09 (załącznik 1). Wydatkowaną kwotę wypłacono jej na podstawie rozliczenia zaliczki nr 5/09. Stan kasy na dzień 21.09.1Xr. wynosił 2 350 zł.

POLECENIA:

Należy:

- sporządzić wniosek o zaliczkę oraz rozliczenie zaliczki nr 5/09 na 22.09.1Xr.
- na podstawie założeń wymienić i zaksięgować operacje gospodarcze.

Załącznik 1.

FAKTURA		Nr konta: NIP: 019630051060 REGION: 14100320200				
NIR: 15/09		Data: dokonania dostawy lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi: 22.09.1Xr.				
Sprzedawca: MARINO S.A. ul. Kalanowa 8, 50-600 Wrocław		Nabywca: Hurtownia MEBLEX sp. z o.o. 50-306 Wrocław, ul. Tęczyńska 4				
NIP: 019630051060 REGION: 14100320200		NIP: 019630051060 REGION: 14100320200				
Lp.	Nazwa towaru lub usługi	Jm.	Ilość	Cena jedn. bez podatku VAT	Podatek VAT	Wartość sprzedazy z podatkiem VAT
1	1. Faktura do drukarki	1	1	100,00	23%	123,00
sposób zapłaty: gotówka				Razem:	100,00 x 23%	123,00
					100,00	123,00
					23%	23,00
					8%	
					5%	
					0%	
						00/100 zł
						00/100 zł

ROZWIĄZANIE:

RACHUNKOWOŚĆ FINANSOWA Cz. I

21

WNIOSEK O ZALICZKĘ

Str. 2

KONTO Winien	ZALICZKA zaliczka zł	KONTO Ma
234	94,00	100

słownie zł. dziesięćdziesiąt centym

Sprawdzono pod względem merytorycznym 21.09.1X (-) data podpis	Sprawdzono pod względem formalnym i rachunkowym Główny księgowy 21.09.1X (-) data podpis	Zatwierdzone do wypłaty Dyrektor 21.09.1X (-) data podpis
---	--	---

Zaliczkę wypłacono

Powyższą zaliczkę otrzymamem i zobowiązuję się rozliczyć w terminie do dnia200Xt., upoważniając jednocześnie do potrącenia kwoty nierozliczonej zaliczki z najbliższej wypłaty wynagrodzenia.

21.09.1X (-)
data i podpis kasjera

Ewa Lis
podpis zaliczkobiorcy

Operacje gospodarcze:

1. Wniosek o zaliczkę – wypłacono Ewie Lis zaliczkę na materiały	94,-
2. Faktura dokumentująca zakup materiałów przez Ewę Lis:	
a) wartość netto	100,-
b) podatek VAT 23%	23,-
c) wartość brutto	123,-
3. Rozliczenie zaliczki – zwrócono Ewie Lis środki pieniężne wydatkowane na zakup materiałów	29,-

Ewidencja operacji gospodarczych:

Kasa		Pozostałe rozrachunki z pracownikami		Zużycie materiałów i energii	
Sp. 2	350,-	94,- (1)	123,- (2c)	2a)	100,-
		29,- (3)			
		1)	94,-		
		3)	29,-		
		Rozliczenie kosztów		Koszty handlowe	
Rozrachunki z tytułu podatku VAT		100,- (2a)		2a)	
2b)	23,-			100,-	

ĆWICZENIE 1.

ZAŁOŻENIA:

W Przedsiębiorstwie Handlowym BETON sp. z o.o. (50- 500 Wrocław ul. Leśna 8) wystawiono następujące dowody:

- 19.10.1Xr. – wniosek o zaliczkę - Jan Kowalski zatrudniony na stanowisku zapracznikowca pobrał z kasy zaliczkę na zakup materiałów biurowych w kwocie 220 zł.
- 22.10.1Xr. – rozliczenie zaliczki nr 8/10 – Kowalski przedstawił do rozliczenia pobranej zaliczki fakturę nr 16/10 (załącznik 1). Zakupione materiały przekazano do księgowości 22.10.1Xr. Wydatkowaną przez pracownika kwotę wypłacono z kasy 23.10.1Xr.

Saldo konta „Kasa” wynosi 1 300 zł.

POLECENIA:

- Wypełnij odpowiednie dokumenty dotyczące pobrania zaliczki i jej rozliczenia.
- Na podstawie założeń wymień i zaksługuj operacje gospodarcze.

Załącznik 1.

FAKTURA		Nr konta: NIP: 619 810 010 REGON: 141414141	
Nr: 16/10		Data: 22.10.1Xr.	
Sprzedawca: Handlowia Kredka S.A. ul. Topolowa 8, 50-300 Wrocław		Nabywca: Przedsiębiorstwo Handlowe BETON sp. z o.o. ul. Leśna 8, 50-500 Wrocław	
NIP: 619 810 010 REGON: 141414141		NIP: 619 810 010 REGON: 141414141	
Nazwa towaru lub usługi		Cena jedn. bez podatku VAT	
Lp.		Lp.	
1. papier kwadratowy		1. papier kwadratowy	
ilość: 16		ilość: 16	
wartość: 240,00		wartość: 240,00	
podatek VAT: 55,20		podatek VAT: 55,20	
Razem: 295,20		Razem: 295,20	
sposób zapłaty: gotówka		sposób zapłaty: gotówka	
Wypełnia się, gdy sprzedawca jest zwolniona z podatku VAT		Wypełnia się, gdy sprzedawca jest zwolniona z podatku VAT	
Imię i nazwisko oraz podpis osoby uprawnionej do otrzymywania faktury		Imię i nazwisko oraz podpis osoby uprawnionej do wystawiania faktury	
Jan Kowalski (-)		Ewa Sroka (-)	
słownie: dwieście czterdzieści pięć 20/100 zł		słownie: dwieście czterdzieści pięć 20/100 zł	

ROZWIĄZANIE:

Str. 1

WNIOSEK O ZALICZKĘ

Imię Nazwisko	Stanowisko służbowe
Jednostka organizacyjna	Data: 20...r.
Proszę o wypłacenie mi zaliczki wg poniższej specyfikacji	
Nazwa przedmiotu, materiał lub usługi	Ilość
	Kwota (w zł)
	Razem

Str. 2

KONTO Winien	ZALICZKA zaliczka zł	KONTO Ma
słownie zł		
Sprawdzone pod względem merytorycznym	Sprawdzone pod względem formalnym i rachunkowym	Zatwierdzone do wypłaty
Główny księgowy	Dyrektor	
data	data	data
podpis	podpis	podpis
Zaliczkę wypłacono		
Powyższą zaliczkę otrzymałem i zobowiązuję się rozliczyć w terminie do dnia 20...r., upowazniając jednocześnie do potrącenia kwoty nie rozliczonej zaliczki z najbliższej wypłaty wynagrodzenia.		
data i podpis kasjera		
podpis zaliczkobiorcy		

ROZLICZENIE ZALICZKI		nr dowodu		dnia 20...r.	
Zaliczone dowody sprawdzono pod względem merytorycznym		Zaświadczenie i załączone dowody sprawdzono pod względem formalnym i rachunkowym		data	
Wydrukowano wg (zaświadczenia na odwrócie)		do wypłaty		do zwrotu	
Zaliczka		ilość zat.		data podpis pobierającego	
Zatwierdzono do wypłaty		Konto W-n		Symbol podz.	
Kwota zł		Kwota zł		Kwota zł	
RAZEM		Zaliczka		Do wypłaty - do zwrotu	
data		data		data	
słownie		słownie		słownie	
Wypłacono niewydatkowaną kwotę		Zł		Zł	
data i podpis kasjera		data i podpis kasjera		data i podpis kasjera	

I. INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE

str. 2

ZALÖZENIA:

POLECENIA:

ROZWIĄZANIE:

Ewidencja operacji gospodarczych:

ĆWICZENIE 2.

ZAŁOŻENIA:

Kasa"

Rachunek bieżący

Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” - zobowiązania wobec pracowników

Operacje gospodarcze lutego:

Faktura - sprzedano za gotówkę towary:

a) wartość netto

b) podatek VAT 23%

c) wartość brutto

P + czek autówko

Wzrost kosztów

RACHUNKOWOŚĆ FINANSOWA CZ. I

RACHUNKOWOŚĆ FINANSOWA CZ. I

I. INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE

4. Wniosek o zaliczkę - wypłacono Nowakowi zaliczkę na materiały biurowe	210,-
5. Lp - wypłacono pracownikom wynagrodzenia netto	12 800,-
6. Faktura za zakupiony przez Nowaka papier ksero:	
a) wartość netto	165,-
b) podatek VAT 23%	37,95
c) wartość brutto	202,95
- papier przekazano do biura	
7. Rozliczenie zaliczki/KP - zwrot niewykorzystanej przez Nowaka zaliczki	
8. KW – wypłacono Ewie Cento poniesione koszty podróży służbowej	

POLECENIA:

Otwórz konta, zaksięguj zdarzenia gospodarcze lutego oraz zamknij konto „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”.

ROZWIĄZANIE:

1.3.4. Sporządzanie raportu kasowego i ewidencja polecenia księgowania

PRZYKŁAD

ZAŁOŻENIA:

W Hurtowni Artykułów Chemicznych „REX” sp. z o.o. (ul. T. Kościuszki 40, 50-012 Wrocław)
saldą wybranych kont są następujące:

„Rachunek bieżący”	300,-
„Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” – zobowiązania	26 000,-
Udokumentowane zdarzenia gospodarcze dotyczące wpłat i wypłat gotówkowych w dniach od 01.02.1Xr. do 15.02.1Xr. są następujące:	7 000,-
• 01.02.1Xr. - Wniosek o zaliczkę nr 4 na wypłatę Kowalskiemu zaliczki na zakup materiałów biurowych	100,-
• 05.02.1Xr. Faktura nr 42 za zakupione przez Kowalskiego materiały biurowe:	
a) wartość netto	70,-
b) podatek VAT 23%	16,10
c) wartość brutto	86,10
– materiały przekazano do biura	

I. INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE

- 05.02.1Xr. - Rozliczenie zaliczki + KP nr 6 - zwrot niewykorzystanej zaliczki przez pana Kowalskiego 100,- - 86,10 = 13,90
- 10.02.1Xr. - KP nr 7 do czeku gotówkowego nr 0128764 dotyczącego pobrania środków pieniężnych na wypłatę wynagrodzeń 7 000,-
- 10.02.1Xr. - Lp nr 2 - wypłata wynagrodzeń netto 7 000,-

POLECENIA:

Na podstawie założeń należy:

- 1) sporządzić raport kasowy nr 3 na dzień 15.02.1Xr. oraz zadekretować go,
- 2) sporządzić polecenie księgowania nr 15 na dzień 15.02.1Xr.,
- 3) otworzyć konta i zaksięgować PK nr 15,
- 4) ustalić saldo konta „Kasa” oraz uzgodnić go ze stanem obecnym wykazanym w raporcie kasowym.

ROZWIĄZANIE:

RAPORT KASOWY - RK Nr 3									
za okres od 01		do 15		m-cia Lutego		rok 2014		Kasa Str. 1	
T R E Ś Ć		Przebieg		Rozchód		Dziennik			
Poz.	Data	Dowód Symbol	Nr	zł	gr	zł	gr	zł	gr
1.	01.02.	Miejsce						100,00	234 100
2.	05.02.	Kp w 6				13,90		100	234
3.	10.02.	Kp w 7				7 000,00		100	131
4.	10.02.	Lp w 2						7 000,00	234 100
Podpis				strona		Lichba		zabiegów	
sporządził		sprawdził		dnia		7 013,90		7 100,00	
(-)		(-)		poprzedni		300,00		-	
KSIĘGOWANO		podpis		obecny		-		213,90	
data rej.		strona		pozycja		7 313,90		KW	
		(-)				7 313,90		-	

Lp.		Dowód	TREŚĆ	Wn	Ma	SUMY	
1.	PK 3	Wniośny i wpiśnięty główny		100	234		
				100	131	7 000,00	7 013,90
				234	100	100,00	
				234	100	7 000,00	7 100,00
2.	Fa 42	Rolice nie saliki		401	234	70,00	
				225	234	16,10	86,10
3.		Rolice nie kwater		503	490	70,00	70,00
RAZEM						14 270,00	14 270,00
Załącznik		Sprzedaż	Zawierają	Zaksięgowano		Data	Podpis
						15.02.1950	(-)

[illegible]

1.4. DOKUMENTACJA I EWIDENCJA OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

1.4.1. Ewidencja i dokumentacja środków pieniężnych w banku

Do ewidencji środków pieniężnych w banku służy konto bilansowe „Rachunek bieżący”. Na koncie tym, oprócz własnych ulokowanych w banku środków, mogą być ewidencjonowane środki pieniężne pochodzące z udzielonego przez bank kredytu bankowego w rachunku bieżącym, dlatego też konto to może wykazywać oprócz salda Dt oznaczającego stan środków pieniężnych jednostki gospodarczej w banku, saldo Ct oznaczające wysokość zadłużenia wobec banku z tytułu wykorzystania kredytu (ewidencja kredytów omówiona została w rozdziale IV podręcznika „Rachunkowość finansowa. Część III”).

W banku jednostka może posiadać również rachunek bankowy środków pieniężnych w walutach obcych, rachunki lokat terminowych, rachunki kredytów bankowych długo- i krótkoterminowych oraz inne rachunki pomocnicze.

Podstawą dokonywania zapisów na koncie „Rachunek bieżący” jest przesłany przez bank wyciąg bankowy (Wb). Wyciąg bankowy przesyłany jest do jednostek wraz z opisem dokumentów, które stanowiły podstawę do księgowania przez bank operacji gospodarczych na rachunku jednostki, niekiedy przesyłany jest wraz z dołączonymi do niego dokumentami źródłowymi, tj. polecenia przelewów, czek, noty memorialowe itp. Saldo wyciągu z rachunku bankowego musi być równe saldu konta „Rachunek bieżący” jednostki.

EWIDENCJA TYPOWYCH KSIĘGOWAŃ NA KONCIE „RACHUNEK BIEŻĄCY” NA PODSTAWIE WYCIAGU BANKOWEGO

[illegible]

Rozliczenie kosztów	Koszty handlowe
10,-	10,-
(5a)	

Objaśnienia do schematu:

Operacje gospodarcze do wyciągu bankowego nr 43:

Wpłaty na rachunek bieżący:

	3 000,-	6 000,-
1. Wpłata utargu do banku		
2. Wpływ należności od P.P. "ROMA"		

I. INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE

Wypłaty z rachunku bieżącego:

3. Pobraniem gotówki na wynagrodzenia 5 600,-
4. Spłata zobowiązań wobec Z.P. „WERA” 3 400,-
5. Pobraniem przez bank z rachunku bieżącego prowizji za przelew (kosztów manipulacyjnych) 10,-

BZ WBK III O/WROCŁAW ul. Łaciarska 5, 50-600 Wrocław		R-k: 76 4500 0102 7000 1784 0020 3040	
HURTOWNIA ARTYKUŁÓW SKÓRZANYCH „SKAY” sp. z o.o. 50-432 WROCŁAW UL. PARTYZANTÓW 8		WYCIĄG NR 43 z dnia 11.04.201Xr.	
saldo początkowe rachunku z dnia 11.04.1Xr.			
Lp.	Data operacji	Opis operacji	Kwota obciążenia Kwota uznania
1.	11.04.1Xr.	wpływ utargu od Hurtowni Art. Skórzanych „SKAY”	20 000,00
2.	11.04.1Xr.	realizacja czeku gotówkowego nr 1020304050	3 000,00
3.	11.04.1Xr.	wpływ należności od P.P. „ROMA” - Faktura nr 15/04	5 600,00
4.	11.04.1Xr.	przelew zobowiązań dla Z.P. „WERA” - Faktura nr 47/04	6 000,00
5.	11.04.1Xr.	prowizja za przelew ⁽¹⁾	3 400,00
uznania razem			10,00
obciążenia razem			9 010,00
saldo końcowe rachunku z dnia 11.04.1Xr.			19 990,00
stan środków pieniężnych na rachunku bieżącym			19 990,00

Ustalenie salda końcowego na rachunku bankowym:

+ saldo początkowe	20 000,-
+ uznania razem	9 000,-
- obciążenia razem	9 010,-
= saldo końcowe	19 990,-

ĆWICZENIE

ZAŁOŻENIA:

W Przedsiębiorstwie Realizacji Usług Budowlanych sp. z o.o. (ul. Polna 4, Kobierzyce) salda kont. wynoszą:

„Kasa”	6 924,-
„Rachunek bieżący”	18 000,-
„Rozrachunki z dostawcami”	9 280,-
- z tytułu zobowiązań wobec Hurtowni Artykułów Sanitarnych	
„Rozrachunki z odbiorcami”	2 328,60
- z tytułu należności od Spółdzielni Mieszkaniowej „ŻACZEK”	

W dniu 2.10.201X r. przedsiębiorstwo otrzymało wyciąg bankowy nr 48/10 dokumentujący wpływy i wypływy środków pieniężnych dokonane na podstawie dowodów wykazanych w załącznikach 1-3.

POLECENIA:

1. Otwórz konta.
2. Na podstawie otrzymanych z banku dokumentów:
 - a) ustal w wyciągu bankowym nr 48/10 saldo końcowe rachunku na dzień 02.10.1Xr.,
 - b) zaksięguj zdarzenia gospodarcze w oparciu o otrzymany wyciąg bankowy,
 - c) ustal stan środków pieniężnych na rachunku bieżącym i porównaj go z saldem końcowym ustalonym na dzień 02.10.1Xr. w wyciągu bankowym.

⁽¹⁾ Podstawą pobrania przez bank prowizji za przelew jest nota memoriatowa. Nota memoriatowa - może być obciążeniowa lub uznaniowa. Obciążeniową wystawia bank, gdy obciąża klienta kwotami za obsługę rachunku bankowego (obciążeniowa => rozchód środków pieniężnych z rachunku klienta). Uznaniową wystawia bank, gdy bank, np. nalicza odsetki od środków na rachunku klienta (uznaniowa => przychód środków pieniężnych na rachunek klienta).

I. INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE

Przedsiębiorstwo Realizacji Usług Budowlanych sp. z o.o. Kobierzyce, ul. Polna 4		BANK SPÓŁDZIELCZY O/KOBIERZYCE UL. WROCŁAWSKA 8 nr konta 10 8576 0005 2608 4012 7030 1201	
WYCIĄG BANKOWY Nr 48/10 saldo początkowe rachunku z dnia 02.10.1Xr.		z dnia 02.10.201X r.	
Lp.	Data operacji	Opis operacji	Kwota obciążenia Kwota uznania
1.	02.10.1Xr.	wpływ utargu od P.R.U.B. sp. z o.o.	18 000,00
2.	02.10.1Xr.	wpływ od Spółdzielni „ŻACZEK” zapłata za fakturę nr 216/10	6 300,00
3.	02.10.1Xr.	przelew dla Hurtowni Art. Sanitarnych sp. z o.o. zapłata za fakturę nr 314/10	2 328,60
4.	02.10.1Xr.	prowizja za przelew	6,50
uznania razem			
obciążenia razem			
saldo końcowe rachunku z dnia 02.10.1Xr.			

Załącznik 1.

Nazwa odbiorcy: PRZED. REALIZ. USŁUG BUDOWLANYCH SP. Z O.O.		Nazwa nadawcy: KOBIERZYCE, ul. POLNA 4	
I.L. 10 8576 0005 2608 4012 7030 1201		WALUTA: PLN 6 300,-	
Nazwa zlecającego (przelew) / kwota słownie (wpłata): sześć tysięcy trzysetniastu złotych i 60 groszy		Nazwa zlecającego od: PRZED. REALIZ. USŁUG BUDOWLANYCH SP. Z O.O.	
Nazwa zlecania: KOBIERZYCE, ul. POLNA 4		Nazwa zlecania: KOBIERZYCE, ul. POLNA 4	
Tytułem: atarg za sprzedaz z dnia 02.10.1Xr.		Tytułem: atarg za sprzedaz z dnia 02.10.1Xr.	
PRZEDSIĘBIORSTWO REALIZACJI USŁUG BUDOWLANYCH sp. z o.o.		PRZEDSIĘBIORSTWO REALIZACJI USŁUG BUDOWLANYCH sp. z o.o.	
50-400 KOBIERZYCE, ul. Polna 4		50-400 KOBIERZYCE, ul. Polna 4	
02.10.1Xr. (-) Jan Lech		02.10.1Xr. (-) Jan Lech	
pieczęć, data i podpis(y) zlecaniadawcy		pieczęć, data i podpis(y) zlecaniadawcy	

Rachunek bieżący

Nazwa odbiorcy / Nazwa gotówkowa -		Przed. realiz. usług budowlanych Sp. z o.o.	
Nazwa odbiorcy od		KOBIERZYCE, ul. POLNA 4	
Nr rachunku odbiorcy		1085760005	
Waluta		PLN	
Kwota		2328,60	
mi rachunku zlecanodawcy (przelew) / kwota elementu (wpłaty)		20104578250460002702050102	
nazwa zlecanodawcy		SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA	
nazwa zlecanodawcy od		"ZACZEK" WRÓCŁAW, al. WROCŁAWSKA 3	
tytułem		Zapłata za	
data		21.06.11	
Odpłat		Odpłat	
"ZACZEK" sp. z o.o.		50-600 Wrocław, ul. Worcelła 3	
02.10.11. (-) Stefan Kuc		pieczęć, data i podpis(y) zlecanodawcy	

nazwa odbiorcy: **HURTOWNIA ARTYKUŁÓW SANITARNYCH SP. Z O.O.**
nazwa odbiorcy od: **WROCLAW, ul. Teczowa 9**
C.K. 5571 nr rachunku odbiorcy

3 0 1 0 2 0 3 0 4 0 1 **3 2 0 0 8 0 2 7 0 0 4 0 2 0 1**
Waluta: **PLN** Kwota: **9 2 8 0 , 0 0**

☒ P ☐ W
nr rachunku zleceniodawcy (prelew) / kwota słownie (wpłata):
1 0 8 5 7 6 0 0 0 5 2 6 0 8 4 0 1 2 7 0 3 0 1 2 0 1
nazwa zleceniodawcy:
PRZED. REALIZ. USENG BUDOWLAN YCH SP. Z O.O.
nazwa zleceniodawcy od:
K O B I E R Z Y C E a l . P O L N A 4
tytułem:
Z a p ł a t a z a
b a l t a r e n r 3 1 4 / 1 0

PRZEDSIĘBIORSTWO REALIZACJI USŁUG BUDOWLAN YCH sp. z o.o.
50-400 KOBIERZYCE, ul. Polna 4
Opłata:

02.10.1980. (-) **Henryk Totlaacko**
pieczęć, data i podpis zleceniodawcy

Polecenie przelewu / Wpłata gotówkowa

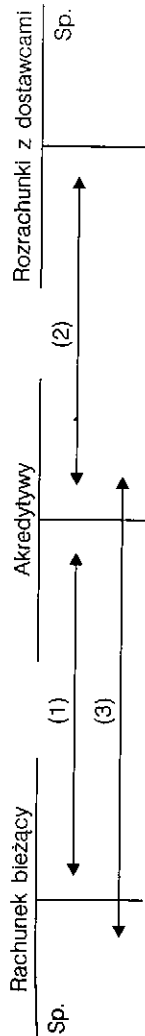
OPŁATA PRZEDSIĘBIORSTWU ODBIORCY
02.10.1980
KOBIERZYCE 40-500

36

1.4.2. Ewidencja akredytywy

Do ewidencji środków pieniężnych wydzielonych z rachunku bieżącego w celu zabezpieczenia sfinansowania określonych transakcji służy konto bilansowe, aktywów pieniężnych „Akredytywy”. Konto to może wykazywać tylko saldo Dt oznaczające stan środków pieniężnych w banku z tytułu otwarcia akredytywy bankowej.

EWIDENCJA AKREDYTOWY

Objaśnienia do schematu:

1. Wb – otwarcie rachunku akredytywy bankowej
2. Wb – spłata zobowiązań z rachunku akredytywy bankowej
3. Wb – zwrot niewykorzystanych środków z rachunku akredytywy na rachunek bieżący (zamknięcie akredytywy)

PRZYKŁAD

ZAŁOŻENIA:

W hurtowni saldo początkowe konta „Rachunek bieżący” wynosi

Operacje gospodarcze:

1. Wb - otwarto rachunek akredytywy bankowej na życzenie jednostki „C”	15 000,-
2. Faktura za zakupione i przyjęte do magazynu towary od jednostki „C”:	
a) wartość netto	11 000,-
b) podatek VAT 23%	2 530,-
c) wartość brutto	13 530,-
3. Wb - spłata zobowiązań wobec jednostki „C” z rachunku akredytywy	13 530,-
4. Wb - zwrot niewykorzystanych środków (zamknięcie akredytywy)	15 000,- – 13 530,- = 1 470,-

POLECENIE:

Należy zaksięgować operacje gospodarcze.

ROZWIĄZANIE:

Rachunek bieżący		Akredytywy		Rozrachunki z dostawcami	
Sp. 28 000,-	15 000,- (1	1) 15 000,-	13 530,- (3	3) 13 530,-	13 530,- (2c
4) 1 470,-			1 470,- (4		
		Towary		Rozrachunki z tytułu podatku VAT	
		2a) 11 000,-		2b) 2 530,-	

ĆWICZENIE

ZAŁOŻENIA:

W Hurtowni „ARES” sp. z o.o. we Wrocławiu na podstawie faktury zakupiono towary od Przedsiębiorstwa Produkcyjnego „IMPEL” - 120 szt. po cenie netto 30 zł/szt., stawka podatku VAT-23%. Zapłała za dostawę nastąpiła z rachunku akredytywy bankowej, która na żądanie Przedsiębiorstwa „IMPEL” przed dostawą została otwarta na kwotę 5 000 zł. Po uregulowaniu zobowiązania akredytywa została zwolniona.

Saldo konta „Rachunek bieżący” wynosi 19 000 zł.

POLECENIE:

Wymień i zaksjęguj operacje gospodarcze zaistniałe w Hurtowni „ARES” sp. z o.o.

ROZWIĄZANIE:

1.4.3. Ewidencja czeków

W zależności od tego, kto wystawia czek, rozróżniamy czeki:

- 1) **własne** - wystawiane przez jednostkę w celu spłaty zobowiązań,
2) **obce** - otrzymane przez jednostkę w celu pokrycia należności przez odbiorcę.

Czeki obce ujmowane są na koncie „**Inne środki pieniężne**”. Konto to jest kontem bilansowym, służy do ewidencji prócz czeków obcych również weksli obcych płatnych w ciągu trzech miesięcy od daty wystawienia.

Weksle i czekii obce płatne w terminie trzech miesięcy do roku zaliczane są do innych aktywów pieniężnych.

EWIDENCJA CZEKÓW ROZRACHUNKOWYCH I GOTÓWKOWYCH OBCYCH

Rozrachunki z odbiorcami	Inne środki pieniężne/ Inne aktywa pieniężne	Rachunek bieżący
Sp.	(1)	(2)
		Kasa
		(3)

Objaśnienia do schematu:

1. Otrzymanie czeku rozrachunkowego lub gotówkowego od odbiorcy
2. Wb – potwierdzenie realizacji czeku rozrachunkowego (przelew środków pieniężnych z rachunku dłużnika na konto wierzyciela)
3. KP – zrealizowanie czeku gotówkowego

wystawca czeku, chcąc potwierdzić czek, składa w swoim banku wniosek o potwierdzenie wraz z poleceniem przelewu. Bank, rezerwując środki pieniężne w celu późniejszej realizacji czeku, przerosi kwotę z rachunku bieżącego jednostki na specjalny (inny) rachunek bankowy.

EWIDENCJA CZEKÓW ROZRACHUNKOWYCH WŁASNYCH POTWIERDZONYCH

Rachunek bieżący	Inne rachunki bankowe	Rozrachunki z dostawcami
Sp.	(1)	(2)

Objaśnienia do schematu:

1. Wb - potwierdzenie czeku rozrachunkowego (rezerwacja środków pieniężnych w celu późniejszej realizacji czeku)
2. Wb - zrealizowanie czeku przez dostawcę (spłata zobowiązań czekiem)

PRZYKŁAD 1.

ZAŁOŻENIA:

Saldy wybranych kont jednostki na dzień 1.01.1Xr. wynoszą:

„Rachunek bieżący”

„Rozrachunki z odbiorcami” z tytułu należności od odbiorcy „Y”

Ewidencja kosztów prowadzona jest tylko na kontaktach zespołu 4.

Operacje gospodarcze:

1. Otrzymał czeK rozrachunkowy od odbiorcy „Y”	15 000,-
2. Wb - dokumentujący:	
a) realizację czeKu rozrachunkowego od odbiorcy „Y”	15 000,-
b) potwierdzenie czeKu rozrachunkowego dla przedsiębiorstwa „X”	17 835,-
3. Faktura za transport od przedsiębiorstwa „X”:	
a) wartość netto	14 500,-
b) podatek VAT 23%	3 335,-
c) wartość brutto	17 835,-
4. Wb - dokumentujący realizację czeKu rozrachunkowego przez przedsiębiorstwo „X”	17 835,-

I. INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE

POLECENIE:

Należy otworzyć konta i zaksięgować operacje gospodarcze.

ROZWIĄZANIE:

Ewidencja operacji gospodarczych:

Rachunek bieżący		Rozrachunki z odbiorcami		Inne środki pieniężne	
Sp. 30 000,-	17 835,- (2b)	Sp. 15 000,-	15 000,- (1)	1) 15 000,-	15 000,- (2a)
2a) 15 000,-					
Usługi obce		Rozrachunki z tytułu podatku VAT		Inne rachunki bankowe	
3a) 14 500,-		3b) 3 335,-		2b) 17 835,-	17 835,- (4)
				Rozrachunki z dostawcami	
				4) 17 835,-	17 835,- (3c)

ĆWICZENIE 1.

ZAŁOŻENIA:

Salda wybranych kont jednostki na dzień 1.01.1Xr. wynoszą:

„Rachunek bieżący”	40 000,-
„Rozrachunki z odbiorcami” z tytułu należności od odbiorcy „D”	25 000,-

Ewidencja kosztów prowadzona jest tylko na kontach zespołu 4.

Operacje gospodarcze:

- Faktura od przedsiębiorstwa „A” za malowanie magazynu:
 - wartość netto 8 000,-
 - podatek VAT 23% 1 840,-
 - wartość brutto 9 840,-
- Wb - dokumentujący potwierdzenie czeku rozrachunkowego dla przedsiębiorstwa „A” 9 840,-
- Wb - dokumentujący realizację czeku rozrachunkowego przez przedsiębiorstwo „A”
- Otrzymał czek rozrachunkowy od odbiorcy „D” 25 000,-
- Wb - dokumentujący realizację czeku rozrachunkowego od odbiorcy „D”

POLECENIA:

- Otwórz konta.
- Wymień i zaksięguj operacje gospodarcze.

ROZWIĄZANIE:

Rachunek bieżący	Rozrachunki z odbiorcami	Rozrachunki z dostawcami

I. INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE

ĆWICZENIE 2.

ZAŁOŻENIA:

Dnia 14.05.1Xr. P.P. „CERTUS” S.A. zakupiło i przyjęło do magazynu materiały na podstawie faktury na wartość netto 5 200,-, stawka podatku VAT-23%. W dniu zakupu P.P. „CERTUS” przekazało dla P.P. „DREWBUD” sp. z o.o. czek rozrachunkowy potwierdzony w banku w dniu 13.05.1Xr. na wartość 6 396 zł. 19.05.1Xr. P.P. „CERTUS” otrzymało Wb informujący o realizacji czeku przez P.P. „DREWBUD”.

Saldo konta „Rachunek bieżący” na dzień 13.05.1Xr. jednostki P.P. „CERTUS” wynosi 10 000 zł.

POLECENIA:

Na podstawie założeń wymień i zaksięguj operacje gospodarcze dotyczące:

- P.P. „CERTUS” S.A.,
- P.P. „DREWBUD” sp. z o.o.

ROZWIĄZANIE:

1.4.4. Dokumentacja i ewidencja weksli obcych i własnych
1.4.4.1. Ewidencja weksli obcych

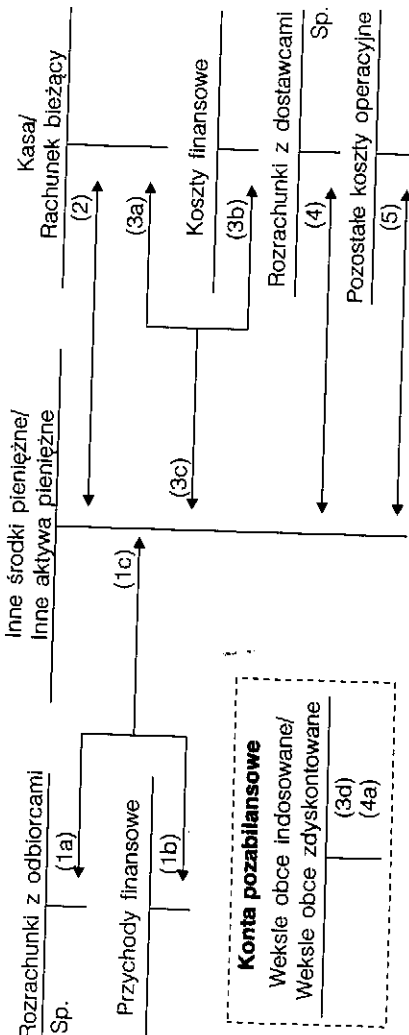
Do ewidencji weksli obcych, otrzymywanych od kontrahentów w celu spłaty należności, służą następujące konta:

- 1) „Inne środki pieniężne” w przypadku weksli płatnych w terminie do trzech miesięcy,
- 2) „Inne aktywa pieniężne” w przypadku weksli płatnych w terminie trzech miesięcy do roku.

Konta te są kontami bilansowymi aktywów. Mogą wykazywać saldo Wn, które wyraża stan czeków i weksli obcych.

EWIDENCJA WEKSLI OBCYCH

Objaśnienia do schematu:

- 1. Otrzymał weksel obcy od kontrahenta na spłatę należności:
 - a) wartość należności
 - b) oprocentowanie weksla (wliczone dyskonto)
 - c) kwota weksla
- 2. Wykup weksla w terminie przez wystawcę gotówką lub przelewem
- 3. Odsprzedaż weksla bankowi:
 - a) wpływ środków pieniężnych na rachunek bieżący
 - b) potrącone przez bank dyskonto wraz z prowizją bankową
 - c) kwota weksla
 - d) równoległe księgowanie w ewidencji pozabilansowej
- 4. Przekazano weksel obcy w drodze indosu innemu kontrahentowi
 - a) równoległe księgowanie w ewidencji pozabilansowej
- 5. Odpisano weksle obce przedawnione lub nieściągalne

Weksle obce indosowane (przekazane innym kontrahentom) i zdykontowane (przekazane bankowi w zamian za gotówkę z potrąceniem oprocentowania dyskontowego) powinny być ujęte na koncie pozabilansowym „Weksle obce indosowane” lub „Weksle obce zdykontowane” ze względu na ciążącą nadal na jednostce odpowiedzialność regresową wobec posiadacza weksla na wypadek braku wykupu weksla przez głównego dłużnika.

Po stronie Ma na tych kontach ujmuje się zobowiązanie warunkowe w związku z przekazaniem, natomiast po stronie Wn wygaśnięcie zobowiązania w związku z wykupieniem weksla przez dłużnika.

Saldo Ma oznacza stan zobowiązań warunkowych z tytułu zdykontowanych i indosowanych weksli obcych.

PRZYKŁAD

ZALOŻENIA:

Salda wybranych kont jednostki handlowej wynoszą:

„Rachunek bieżący” 2 000,-
„Rozrachunki z dostawcami” – zobowiązania wobec dostawcy „A” 7 000,-

Operacje gospodarcze lutowo:

- 1. Faktura za sprzedane odbiorcy „B” towary:

- a) wartość netto 8 000,-
- b) podatek VAT 23% 1 840,-
- c) wartość brutto 9 840,-

- 2. Otrzymał weksel od odbiorcy „B” na wartość 9 840,-

- 3. Faktura za sprzedane odbiorcy „C” towary:

- a) wartość netto 12 000,-
- b) podatek VAT 23% 2 760,-
- c) wartość brutto 14 760,-

- 4. Wb - wykup weksla przez odbiorcę „B” w terminie 9 840,-

- 5. Otrzymał weksel od odbiorcy „C”:

- a) wartość należności 14 760,-
- b) odsetki 1 464,-
- c) kwota weksla 16 224,-

- 6. Wb - odsprzedaż weksla od odbiorcy „C” bankowi:

- a) wpływ środków pieniężnych na rachunek bieżący 15 000,-
- b) dyskonto (odsetki potrącone przez bank) 1 224,-
- c) kwota weksla 16 224,-

- 7. Faktura za sprzedane odbiorcy „D” towary:

- a) wartość netto 5 100,-
- b) podatek VAT 23% 1 173,-
- c) wartość brutto 6 273,-

- 8. Otrzymał weksel od odbiorcy „D”:

- a) wartość należności 6 273,-
- b) odsetki 300,-
- c) kwota weksla 6 573,-

- 9. Przekazano weksel od odbiorcy „D” w drodze indosu dostawcy „A” 6 573,-

- 10. Wb - przelew dostawcy „A” pozostałej do zapłaty kwoty 7 000,- – 6 573,- = 427,-

POLECENIE:

Należy otworzyć konta i zaksięgować operacje gospodarcze.

ROZWIĄZANIE:

Ewidencja operacji gospodarczych:

Rachunek bieżący		Rozrachunki z dostawcami		Rozrachunki z odbiorcami	
Sp.	2 000,-	427,- (10)	9) 6 573,-	1c) 9 840,-	(2) 9 840,-
W.	9 840,-		10) 427,-	3c) 14 760,-	(5a) 14 760,-
			7 000,-	7c) 6 273,-	(8a) 6 273,-
					30 873,-

I. INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE

Przychody finansowe	Inne środki pieniężne	Rachunek bieżący
220,- (2b)	2c) 12 520,- 12 520,- (3c)	3a) 12 376,-
	Koszty finansowe	Weksle obce zdyskontowane
	3b) 144,-	12 520,- (3c)
przychody finansowe	220 zł	
- koszty finansowe	144 zł	
wynik na operacjach finansowych	76 zł	

ĆWICZENIE 2.

ZAŁOŻENIA:

20.04.br. Zakłady Przemysłu Bawełnianego zakupiły od Przedsiębiorstwa Produkcyjnego „LEN” - na podstawie faktury - 1100 szt. materiałów w cenie zakupu netto 14 zł/szt., stawka podatku VAT - 23%. Odbiorca materiałów w dniu ich zakupu wystawił przekazal wierzycielowi weksel, w którym uzgodniono doliczenie odsetek według stopy procentowej wynoszącej 10%. Termin płatności ustalono na dzień 16.07.br.

Zakłady Przemysłu Bawełnianego wykupiły weksel w terminie (odsetki obciążąły dłużnika), przelewając środki pieniężne na konto dostawcy.

Saldo konta „Rachunek bieżący” Z.P.B. wynosi 20 000 zł.

POLECENIA:

1. Wymień i zaksięguj operacje gospodarcze zaistniałe w Zakładach Przemysłu Bawełnianego.
2. Wymień i zaksięguj operacje gospodarcze zaistniałe w Przedsiębiorstwie Produkcyjnym „LEN”.

ROZWIĄZANIE:

The figure contains three identical empty coordinate grids, each consisting of a horizontal x-axis and a vertical y-axis intersecting at the origin. These grids are intended for graphing the functions defined in the table.

1.4.5. Ewidencja środków pieniężnych w drodze

Środki pieniężne w drodze obejmują środki pieniężne znajdujące się między kasą jednostki a jej rachunkiem bankowym.

Operacje gospodarcze dotyczące wpłaty środków pieniężnych z kasy do banku powinny być zaksięgowane na podstawie wyciągu bankowego w dniu ich wpłaty, ale często zdarza się, iż występują opóźnienia w otrzymaniu wyciągu bankowego potwierdzającego wpłatę do banku, np. wpłata dokonana dnia 15.04.1Xr. przekazem pocztowym, udokumentowana asygnatą rozchodową KW, może być potwierdzona wyciągiem bankowym dopiero po kilku dniach. W tej sytuacji konto „Kasa” uznajemy pod datą 15.04.1Xr., natomiast konto „Rachunek bieżący” obciążamy po otrzymaniu wyciągu bankowego, np. pod datą 16.04.1Xr. Wpłaty z kasy do banku niepotwierdzone przez bank księgowo można ująć w dwóch wariantach:

na koncie „Środki pieniężne w drodze”,

na koncie „Inne środki pieniężne”.

100

Papiery wartościowe ujmowane są w następujących pozycjach bilansowych:

Nabyte papiery wartościowe	Emitowane papiery wartościowe
AKTYWA	PASYWA
Długoterminowe aktywa finansowe	Kapitał własny
Krótkoterminową aktywa finansowe	Zobowiązania krótko i długoterminowe

Obrót krótkoterminowymi papierami wartościowymi odbywa się z reguły za pośrednictwem biura maklerskiego, które za swoje usługi pobiera prowizję. Prowizja ta przy zakupie po- większa cenę nabycia danego papieru wartościowego, a przy sprzedaży jest wliczana w koszty finansowe.

W obrocie akcjami na rynku pierwotnym występują następujące ceny:

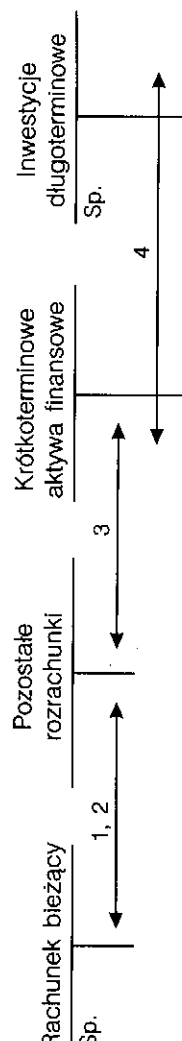
- **nominalna**, czyli podana na akcji,
- **emisyjna**, która może być równa cenie nominalnej lub wyższa od niej. Jest to cena po której akcje są oferowane na rynku. Nadwyżka ceny emisyjnej nad jej wartością nominalną nazywana jest **agio premii**.

W obrocie akcjami na wtórnym rynku kapitałowym występuje cena **rynkowa**, czyli cena transakcyjna akcji wyznaczona przez kursy giełdowe lub transakcje pozagiełdowe. W obrocie obligacjami występują następujące ceny:

- **nominalna** - cena określona przez emitenta, za którą zobowiązuje się on wykupić obligacje od właściciela.
 - **emisyjna** jest to kwota, za jaką w danym dniu można nabyć lub sprzedać obligacje.
- Do ewidencji krótkoterminowych papierów wartościowych takich jak udziały i akcje oraz inne papiery wartościowe wyemitowane przez inne jednostki służy konto „**Krótkoterminowe aktywa finansowe**”.

Długoterminowe papiery wartościowe (nabyte przez jednostkę w celach lokacyjnych), na- leży wykسیęgować z konta „Inwestycje długoterminowe” na konto „Krótkoterminowe aktywa finansowe”, gdy ich sprzedaż nastąpi przed upływem roku od daty ich nabycia.

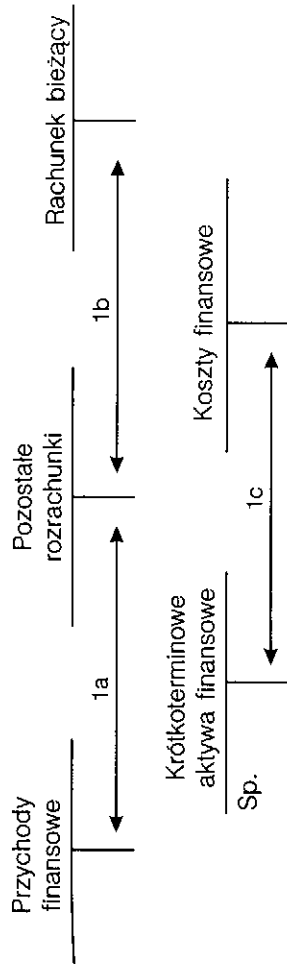
EWIDENCJA NABYCIA KRÓTKOTERMINOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Objaśnienia do schematu:

1. Wb - dokonano przedpłaty na poczet zakupu krótkoterminowych papierów wartościowych z przeznaczeniem do obrotu - według ceny ich zakupu
2. Wb - opłacono koszty nabycia krótkoterminowych papierów wartościowych np. prowizję maklerską
3. Przyjęto w cenie nabycia zakupione krótkoterminowe papiery wartościowe (cena zakupu + koszty zakupu, np. prowizja maklerska)
4. Przekwalifikowano akcje z długoterminowych do krótkoterminowych - według ceny na- bycia

EWIDENCJA SPRZEDAŻY
OBECYCH KRÓTKOTERMINOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH
NA RYNKU WTÓRNYM

Objaśnienia do schematu:

1. Sprzedano krótkoterminowe papiery wartościowe:
 - a) wartość w cenie sprzedaży (zapłała w terminie późniejszym)
 - b) Wb - wpływ środków pieniężnych
 - c) wydano sprzedane krótkoterminowe papiery wartościowe w cenie nabycia

PRZYKŁAD

ZALOŻENIA:

Hurtownia dokonała przelewu środków pieniężnych do biura maklerskiego celem zakupu 500 akcji po 80 zł/akcję z przeznaczeniem do obrotu. Prowizja maklerska wynosiła 1 000 zł. Akcje przyjęto w cenie nabycia. Jednostka po pewnym czasie sprzedała wszystkie akcje po 90 zł/akcję. Nabywca akcji w dniu zakupu zapłacił za akcje przelewem. Saldo konta „Rachunek bieżący” wynosi 100 000 zł.

POLECENIE:

Należy wymienić i zaksięguwać operacje gospodarcze dotyczące obrotu akcjami.

ROZWIĄZANIE:

Operacje gospodarcze:

1. Wb - dokonano przedpłaty na poczet zakupu akcji krótkoterminowych
500 akcji po 80,-/akcję = 40 000,-
1 000,-
41 000,-
2. Wb - opłacono prowizję maklerską
1 000,-
41 000,-
3. Otrzymane akcje przyjęto w cenie nabycia
4. Sprzedano akcje:
 - a) Wb - wartość w cenie sprzedaży
500 akcji po 90,-/akcję = 45 000,-
41 000,-
 - b) rozchód sprzedanych akcji w cenie nabycia

Ewidencja operacji gospodarczych:

Rachunek bieżący	Pozostałe rozrachunki	Krótkoterminowe aktywa finansowe
Sp. 100 000,- 45 000,-	1) 40 000,- 2) 1 000,-	3) 41 000,- 41 000,- (4b)
Przychody finansowe 45 000,- (4a)	Koszty finansowe 4b) 41 000,-	

ĆWICZENIE 1.**ZALOŻENIA:**

Firma dokonała przelewu środków pieniężnych do biura maklerskiego celem zakupu 800 akcji po 100 zł/akcję z przeznaczeniem do obrotu. Prowizja maklerska wynosiła 2 000 zł. Akcje przyjęto w cenie nabycia. Jednostka po pewnym czasie sprzedała wszystkie akcje po 120 zł/akcję. Nabywca akcji w dniu zakupu zapłacił za akcje przelewem. Saldo konta „Rachunek bieżący” wynosi 200 000 zł.

POLECENIE:

Wymień i zaksięguj operacje gospodarcze dotyczące obrotu akcjami.

ROZWIĄZANIE:

ĆWICZENIE 2.**ZALOŻENIA:**

Saldo konta „Rachunek bieżący” wynosi 50 000 zł.

Operacje gospodarcze:

- Zakup obligacji
 - Wb - przelew środków pieniężnych na zakup obligacji na rynku wórnym 22 000,-
 - odbiór nabytych obligacji jednorocznych 200 obligacji po 110,-/obligację = 22 000,-
- Sprzedaż obligacji jednorocznych:
 - Wb - wpływ środków pieniężnych ze sprzedaży 150 obligacji po 125,-/obligację = 18 750,-
 - rozchód sprzedanych obligacji w cenie nabycia 150 obligacji po =

POLECENIE:

- Otwórz konto „Rachunek bieżący”
- Zaksięguj operacje gospodarcze oraz ustal wynik na sprzedaży obligacji.

ROZWIĄZANIE:

1.5. ĆWICZENIA UTRWALAJĄCE WIADOMOŚCI**ĆWICZENIE 1.****ZALOŻENIA:**

W hurtowni kosmetyków stany początkowe kont wynoszą:

„Rachunek bieżący” 8 900,-
 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” 160,-
 - rozrachunki dotyczą wypłaconej Jolancie Ros zaliczki na zakup materiałów biurowych

Operacje gospodarcze czerwca:
 1. Faktura za sprzedane kremy:

- wartość netto 40 szt. po 55,-/szt. = 2 200,-
- podatek VAT 23% 506,-
- wartość brutto 2 706,-

- zapłata w terminie późniejszym

2. Otrzymano weksel od odbiorcy kremów na wartość zobowiązania 850,-

3. KP - pobrano z bankomatu środki pieniężne kartą płatniczą 250,-

4. Polecenie wyjazdu służbowego - wypłacono Ewie Kot zaliczkę na wyjazd służbowy w wysokości 250,-

5. Rachunek kosztów podróży - Ewa Kot przedstawiła koszty delegacji (Pracownica wyjechała na szkolenie do Warszawy w dniu 4.06.br. o godz. 7¹⁵ powróciła 7.06.br. o godz. 19³⁰. Cena biletów PKS w dwie strony wynosiła 190,-. Pozostałe koszty ustalono według ryczałtów) 250,-

6. Faktura za zakupione i przyjęte do magazynu wody toaletowe:

- wartość netto 20 szt. po 140,-/szt. = 2 800,-
- podatek VAT 23% 644,-
- wartość brutto 3 444,-

7. Wb - wykup weksla przez odbiorcę w terminie 56,-

8. Wystawiono weksel na spłatę zobowiązań dla dostawcy wód toaletowych:

- wartość zobowiązań 80,-
- dyskonto 18,40
- kwota wekslowa 98,40

9. Faktura za zakupione przez Jolantę Ros materiały biurowe:

- wartość netto 80,-
- podatek VAT 23% 18,40
- wartość brutto 98,40

- materiały przekazano do sekretariatu

POLECENIE:

Wymień i zalegaj operacje gospodarcze zaistniałe w Zakładach Przemysłu Tekstylnego sp. z o.o. i w Hurtowni Odzieżowej sp. z o.o.

ROZWIĄZANIE:

2. ROZRACHUNKI

2.1. ISTOTA, KLASYFIKACJA ORAZ ZASADY EWIDENCJI ROZRACHUNKÓW

Należność to zagwarantowane umową należne od dłużnika świadczenie na rzecz wierzyciela w określonym w umowie terminie oraz w określonej kwocie.

Zobowiązanie to wynikający z przyszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczenia przez dłużnika na rzecz wierzyciela w określonym terminie oraz w określonej kwocie.

Rozrachunki to ogół należności i zobowiązań wraz z ich regulacją. Mogą być akceptowane przez strony bądź nie. W przypadku braku ich akceptacji mamy do czynienia z roszczeniami.

Rozrachunki podlegają podziałowi na:

- rozrachunki z odbiorcami,
- rozrachunki z dostawcami,
- rozrachunki publicznoprawne:
 - rozrachunki z tytułu podatku VAT,
 - rozrachunki z ZUS,
 - rozrachunki z budżetami,
 - pozostałe rozrachunki publicznoprawne, np. z Urzędem Celnym,
- rozrachunki z pracownikami:
 - rozrachunki z tytułu wynagrodzeń,
 - pozostałe rozrachunki z pracownikami,
- pozostałe rozrachunki.

Konta rozrachunkowe są kontami aktywno - pasywnymi. Każde konto rozrachunkowe funkcjonuje według tych samych zasad, tj.:

Konto rozrachunków

Sp. należności	Sp. zobowiązań
zwiększenie należności	zwiększenie zobowiązań
zmniejszenie zobowiązań	zmniejszenie należności
obróć debetowy	obróć kredytowy
Sk. zobowiązań	Sk. należności
zbilansowane	obroty

Konta rozrachunkowe mogą wykazywać dwa salda początkowe oraz dwa salda końcowe. W celu ustalenia sald końcowych do kont rozrachunkowych należy prowadzić ewidencję kont na kontach ksiąg pomocniczych. Salda końcowe tych kont ustala się na podstawie zestawienia obrotów i sald kont księgi pomocniczej prowadzonej do konta rozrachunkowego.

2.2.2. CHARAKTERYSTYKA KONT ROZRACHUNKOWYCH, DOKUMENTACJA I EWIDENCJA NA KONTACH ROZRACHUNKOWYCH

2.2.1. Rozrachunki z tytułu dostaw i usług

W zależności od przyjętego rozwiązania w zakładowym planie kont rozrachunki z odbiorcami i dostawcami mogą być księgowane w następujący sposób:

- na dwóch kontaktach:
 - „Rozrachunki z odbiorcami”,
 - „Rozrachunki z dostawcami” lub
- na koncie „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”.

III. ROZRACHUNKI

Na kontach „Rozrachunki z odbiorcami” i „Rozrachunki z dostawcami” ujmuje się należności od odbiorców i dostawców oraz zobowiązania wobec dostawców i odbiorców tytułu:

- wystawianych i otrzymanych faktur, faktur korygujących za dostawy, roboty i usługi,
- należnych lub zasądzonych odszkodowań, kar oraz odsetek za zwłokę w zapłacie związanych z dostawami, robotami i usługami,
- wydatków wyłożonych za kontrahentów (nieobjętych ceną sprzedaży, np. ubezpieczeń) w związku z realizowanymi dostawami,
- zaliczanych i otrzymanych zaliczek, przedpłat na poczet dostaw.

Prowadzenie kont ksiąg pomocniczych ułatwia kontrolę regulacji zobowiązań wobec dostawców i wstawki należności od odbiorców.

Niezależnie od wynikającego z umowy terminu zapłaty należności z tytułu dostaw i usług zalicza się do **należności krótkoterminowych**, a zobowiązania z tytułu dostaw i usług do **zobowiązań krótkoterminowych**.

PRZYKŁAD

ZAŁOŻENIA:

W jednostce handlowej rozrachunki z tytułu dostaw i usług ewidencjonuje się na koncie rozrachunki z odbiorcami i dostawcami".

Saldą wybranych kont jednostki wynoszą:

Bachunek hieżacy"

"Haciunek przezący
Konto Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami" wykazuje dwa salda początkowe:

Konto „Rozrachunki z odbiorcami” wykazuje stan na dzień 31.12.2017 r. w wysokości 5 000,- w tym:

Operacje gospodarcze:

POLECENIA:

Na podstawie założeń należy:

- 1) utworzył konta księgi głównej oraz konta księgi pomocniczej,
- 2) zaksięgować operacje gospodarcze na kontach księgi głównej i na kontach księgi pomocniczej oraz zamknąć konta rozrachunkowe,
- 3) uzgodnić ewidencje na kontach księgi pomocniczej z ewidencją na koncie księgi głównej.

ROZWIĄZANIE:

Rachunek bieżący		Hozrachunki	
Sp. 4 000,-	800,-	z odbiorcami i dostawcami	
2) 1 000,-		Sp. 5 000,-	1 000,- Sp.
3) 2 600,-		1) 800,-	1 000,- (2
			2 600,- (3
		5 800,-	4 600,-
		Sk.Ct 200,-	1 400,- Sk.Dt.
		6 000,-	6 000,-

Konta księgi pomocniczej do konta „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”

Konta księgi pomocniczej do konta „Przebieg choroby i przebieg leczenia”	Kontrahent „D”	Kontrahent „E”	Kontrahent „F”	Kontrahent „A”	Kontrahent „B”
Sp. 2 600.- 2 600.- (3)	Sp. 1 400.-	Sp. 1 000.- 1 000.- (2)	J) 800.- 800.-	200.- Sp.	
2 600.- 2 600.-	1 400.-	1 000.- 1 000.-	800.- 800.-	200.-	
	— 1 400.- Sk.			Sk. 200.-	
	1 400.- 1 400.-			200.-	

Zestawienie obrotów i sald kont księgi pomocniczej do konta „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”

Lp.	Nazwa konta	Obrót		Salda	
		Dt	Ct	Dt	Ct
1.	Kontrahent „D”	2 600,-	2 600,-	—	—
2.	Kontrahent „E”	1 400,-	—	1 400,-	—
3.	Kontrahent „F”	1 000,-	1 000,-	—	—
4.	Kontrahent „A”	800,-	800,-	—	—
5.	Kontrahent „B”	—	200,-	—	200,-
RAZEM		5 800,-	4 600,-	1 400,-	200,-

Saldo końcowe Dt (1 400 zł) oznacza stan końcowy należności od kontrahenta „E”.

Saldo końcowe Ci (200 zł) oznacza stan końcowy zobowiązań wobec kontrahenta „B”.

2.2.2.2. Rozrachunki z tytułu podatku VAT

Rozróżniamy podatek VAT:

- należny – zawarty w wystawianych odbiorcom fakturach (własnych) sprzedaży towarów, wyrobów gotowych lub usług,
- naliczony – zawarty w otrzymanych od dostawców fakturach zakupu.

Rozrachunki z tytułu podatku VAT można prowadzić na następujących kontach księgi głównej:

- „Podatek VAT naliczony”,
 - „Podatek VAT należny”
- lub na jednym koncie:

– „Rozrachunki z tytułu podatku VAT” wraz z prowadzoną do tego konta ewidencją na kontach księgi pomocniczej;

- „Podatek VAT naliczony”,
- „Podatek VAT należny”.

VAT naliczony powinien być zarachowany przy zakupach po stronie Wn konta rozrachunkowego, natomiast VAT należny zrealizowany na sprzedaży po stronie Ma tego konta.

Faktyury obce, otrzymane za zakupione materiały, towary, usługi itp.: - wartość netto 10 000,- - podatek VAT 23% 2 300,- - wartość brutto 12 300,-	Faktyury własne, wystawiane przy sprzedaży wyrobów gotowych, towarów, usług itp.: - wartość netto 15 000,- - podatek VAT 23% 3 450,- - wartość brutto 18 450,-
--	--

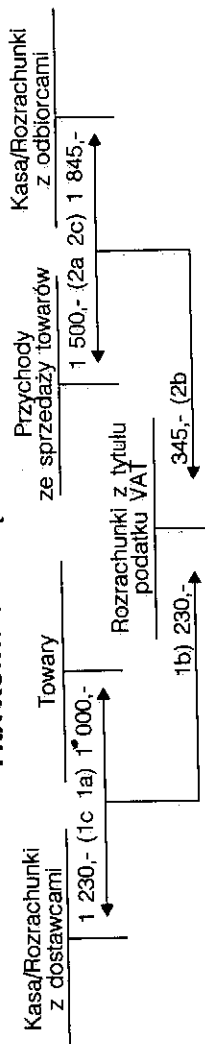
Rozrachunki z tytułu podatku VAT	
wn	Ma
podatek VAT naliczony 2 300,-	podatek VAT należny 3 450,-

Konto „Rozrachunki z tytułu podatku VAT” może wykazywać następujące saldo:

- saldo Wn** (podatek VAT naliczony > podatek VAT należny) oznaczające należność od budżetu z tytułu podatku VAT,
- saldo Ma** (podatek VAT naliczony < podatek VAT należny) oznaczające zobowiązanie jednostki wobec budżetu z tytułu podatku VAT.

Sposób prowadzenia ewidencji rozrachunków z tytułu VAT określa zakładowy plan kont ustalony przez jednostkę we własnym zakresie. Saldo **Ma** konta „Rozrachunki z tytułu podatku VAT/VAT” oznacza zobowiązanie jednostki wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku VAT, natomiast saldo **Wn** oznacza należność, czyli przysługujący firmie zwrot podatku VAT.

I. SPOSÓB EWIDENCJI:

EWIDENCJA ZAKUPU I SPRZEDAŻY UDOKUMENTOWANYCH FAKTURAMI
NA KONCIE „ROZRACHUNKI Z TYTUŁU PODATKU VAT”
I NA KONTACH KSIĘGI POMOCNICZEJKonta księgi pomocniczej
do konta „Rozrachunki z tytułu podatku VAT”

Podatek VAT naliczony	Podatek VAT należny
1b) 230,-	345,- (2b)

Objaśnienia do schematu:

1. Faktura za zakupione towary:

- a) wartość netto 1 000,-
- b) podatek VAT (naliczony) 23% 230,-
- c) wartość brutto 1 230,-

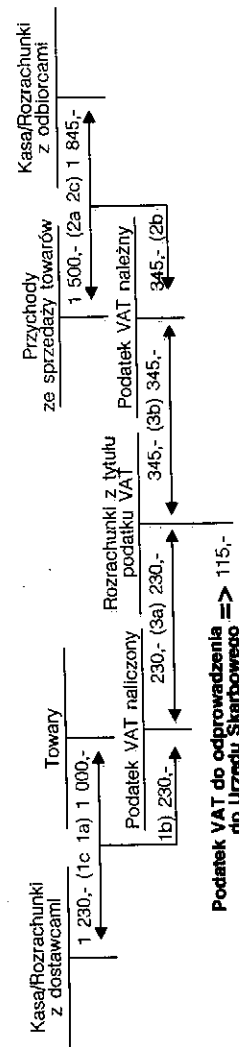
2. Faktura za sprzedane towary:

- a) wartość netto 1 500,-
- b) podatek VAT (należny) 23% 345,-
- c) wartość brutto 1 845,-

Podatek VAT od tzw. wartości dodanej będący zobowiązaniem wobec budżetu wynosi:

345,- - 230,- = 115,- (różnica między podatkiem VAT należnym a naliczonym),
 23% x 500,- = 115,- (1 500,- - 1 000,- = 500,- => wartość dodana)

II. SPOSÓB EWIDENCJI:

EWIDENCJA ZAKUPU I SPRZEDAŻY UDOKUMENTOWANYCH FAKTURAMI
NA KONTACH: „PODATEK VAT NALICZONY” I „PODATEK VAT NALEŻNY”

Objaśnienia do schematu:

1. Faktura za zakupione towary:

- a) wartość netto 1 000,-
- b) podatek VAT (naliczony) 23% 230,-
- c) wartość brutto 1 230,-

2. Faktura za sprzedane towary:

- a) wartość netto 1 500,-
- b) podatek VAT (należny) 23% 345,-
- c) wartość brutto 1 845,-

3. PK - przeksięgowanie w końcu miesiąca

- a) podatku VAT naliczonego 230,-
- b) podatku VAT należnego 345,-

EWIDENCJA PRZEKSIEGOWANIA PODATKU VAT NALICZONEGO

VAT naliczony	Rozrachunki z tytułu podatku VAT	Koszty finansowe
Obr. 150,20	1) 150,-	2) 0,20

lub

VAT naliczony	Rozrachunki z tytułu podatku VAT	Przychody finansowe
Obr. 190,60	1) 191,-	2) 0,40

Objaśnienia do schematu:

- 1. PK - przeksięgowanie podatku VAT naliczonego w końcu miesiąca
- 2. PK - przeksięgowanie różnicy z zaokrągleń podatku VAT naliczonego w końcu miesiąca

EWIDENCJA PRZEKSIEGOWANIA PODATKU VAT NALEŻNEGO

VAT należny	Rozrachunki z tytułu podatku VAT	Koszty finansowe
1) 1 201,-	1 201,- (1)	2) 0,40

lub

VAT należny	Rozrachunki z tytułu podatku VAT	Przychody finansowe
1) 900,-	900,- (1)	2) 0,40

Objaśnienia do schematu:

- 1. PK - przeksięgowanie podatku VAT należnego w końcu miesiąca
- 2. PK - przeksięgowanie różnicy z zaokrągleń podatku VAT należnego w końcu miesiąca

RACHUNKOWOŚĆ FINANSOWA Cz. I

2.2.3. Księgowe dokumenty rozliczeniowe

Do księgowych dokumentów rozliczeniowych dotyczących rozrachunków między kontrahentami zalicza się m.in.:

- 1) notę odsetkową,
- 2) notę księgową.

Nota odsetkowa - wystawiana jest w dwóch egzemplarzach. Jeden z nich jest przeznaczony dla wierzyciela, a drugi dla dłużnika. Wierzytelny jest do spłaty w terminie określonym w notie.

Wierzyciel ma prawo naliczyć odsetki zwłoki, gdy należność zostanie uregulowana po upływie terminu zapłaty określonego w fakturze lub rachunku.

UWAGA: Wzrost odsetek za zwłokę reguluje się w sposób następujący: od dnia 10.06.1998 r. w przypadku opóźnienia w zapłacie odsetkami od odsetek podstawowych. Usługowe odsetki z tytułu dostaw towarów wynoszą 13%. Obliczone odsetki z tytułu dostaw towarów, z wyjątkowo można zapłacić w całości w terminie 14 dni od daty otrzymania powyższego wezwania spraw skierujemy na drogę postępowania sądowego bez ponownego wezwania.

PRZYKŁAD 1.

ZAŁOŻENIA:

W dniu 10.04.1998 r. firma D.U.H. „IMPEX” sp. z o.o. zakupiła od jednostki „WAROMEX” sp. z o.o. towary na podstawie faktury 560/04/1X na wartość netto 12 900 zł, podatek VAT-23%. Jednostka D.U.H. „IMPEX” dokonała przelewem spłaty zobowiązania wobec firmy „WAROMEX” w dniu 03.06.1998 r. Zgodnie z umową ustalony w fakturze termin zapłaty minął 24.04.1998 r. Przedsiębiorstwo „WAROMEX” sp. z o.o. naliczyło 13% odsetek za dni zwłoki w spłacie należności oraz notą odsetkową z dnia 5.06.1998 r. wezwalo spółkę do zapłaty. Dłużnik wpłacił odsetki zwłoki do banku 7.06.1998 r.

POLECENIE:

Należy obliczyć odsetki za dni zwłoki w spłacie należności, wystawić notę odsetkową oraz wymienić i zaksięgować operacje gospodarcze dotyczące wierzyciela i dłużnika.

ROZWIĄZANIE:

Wartość brutto faktury nr 560/04/1X wynosi 12 900 zł x 123% = 15 867 zł
Obliczona na podstawie kalendarza liczba dni zwłoki w spłacie należności od 25.04.1998 r. do 03.06.1998 r. wynosi 40 dni. $0 = 15\,867\,zł \times \frac{13}{100} \times 40 \approx 226\,zł$

WAROMEX sp. z o.o.
50-306 Wrocław
ul. Kwiatowa 4

NOTA ODSETKOWA Nr 2/06/1X z dnia 05.06.201Xr.

Naj podstawie Kodeksu Cywilnego wzywamy Was do uregulowania odsetek za zwłokę w kwocie zł 226,- według podanego niżej obliczenia. Wymieniona kwota prosimy przelać na rachunek PROPSA 10-Nagieł 20 3078 4654 3205 1620 2700 3040 w ciągu 14 dni od daty otrzymania niniejszego wezwania.

W przypadku nieprzekazania należnej nam kwoty w terminie 14 dni od daty otrzymania powyższego wezwania spraw skierujemy na drogę postępowania sądowego bez ponownego wezwania.

Obliczenia: D.U.H. IMPEX sp. z o.o.
ul. Zielona 1a
50-100 Wrocław

z dnia 05.06.201Xr.

Lp.	Nr faktury	Kwota faktury	Termin zapłaty	Data zapłaty	Stawka %	Kwota odsetek
1.	560/04/1X	15 867,-	24.04.1998	03.06.1998	13	226,00

Główny Księgowy E. Szwed Dyrektor L. Szwed

EWIDENCJA U WIERZycIELA - W HURTOWNI „WAROMEX” sp. z o.o.

Operacje gospodarcze:

- 1. Faktura za sprzedane towary:

- a) wartość netto 12 900,-
- b) podatek VAT 23% 2 967,-
- c) wartość brutto 15 867,-
- 2. Wb - wpływ należności od odbiorcy towarów 15 867,-
- 3. Nota odsetkowa - naliczenie odsetek z tytułu zwłoki w spłacie należności 226,-
- 4. Wb - wpływ odsetek zwłoki od odbiorcy 226,-

Ewidencja operacji gospodarczych:

Przychody ze sprzedaży towarów	Rozrachunki z tytułu podatku VAT	Rozrachunki z odbiorcami
12 900,- (1a)	2 967,- (1b)	15 867,- (2)
2) 15 867,-		3) 226,-
4) 226,-		226,- (4)
Rachunek bieżący	Przychody finansowe	
		226,- (3)

EWIDENCJA U DŁUŻNIKA - W D.U.H. „IMPEX” sp. z o.o.

Operacje gospodarcze:

- 1. Faktura za zakupione towary:

- a) wartość netto 12 900,-
- b) podatek VAT 23% 2 967,-
- c) wartość brutto 15 867,-
- 2. Wb - spłacono zobowiązania z tytułu zakupionych towarów 15 867,-
- 3. Nota odsetkowa - naliczenie odsetek z tytułu zwłoki w spłacie zobowiązań 226,-
- 4. Wb - zapłata odsetek zwłoki wierzycielowi 226,-

Ewidencja operacji gospodarczych:

Rachunek bieżący	Towary lub Rozliczenie zakupu	Rozrachunki z dostawcami
Sp. 20 000,-	1a) 12 900,-	2) 15 867,- (1c)
15 867,- (2)		4) 226,- (3)
226,- (4)		
Rozrachunki z tytułu podatku VAT	Koszty finansowe	
1b) 2 967,-	3) 226,-	

ĆWICZENIE 1.

ZAŁOŻENIA:

- 1. Hurtownia „MERINO” sp. z o.o. (50-602 Wrocław, ul. Tęczowa 5) sprzedała na podstawie faktury 378/03/1X z dnia 15.03.1998 r. towary o wartości brutto 39 360 zł, stawka podatku VAT-23%, Przedsiębiorstwu Handlowemu „LENA” sp. z o.o. (30-302 Brzeg, ul. Spacerowa 8). Termin zapłaty ustalono do dnia 29.03.1998 r. W związku z brakiem uregulowania przez dłużnika należności w ustalonym terminie hurtownia w dniu 12.04.1998 r. wezwala do zapłaty Przedsiębiorstwo Handlowe „LENA” sp. z o.o., wyznaczając nowy termin zapłaty na dzień 30.04.1998 r.

Należność w ustalonym w wezwaniu do zapłaty terminie dłużnik zapłacił przelewem na konto w BZ WBK III O/Wrocław nr 68 4521 0203 4567 0270 0340 5060 (Wb nr 38 z dnia 30.04.1998 r.).

i) Zasady funkcjonowania konta „Rozliczenie zakupu” omówiono w rozdziale III podręcznika.

2. W związku z opóźnieniem w spłacie należności hurtownia naliczyła odsetki zwłoki według obowiązującej stopy procentowej oraz notą odsetkową wezwała Przedsiębiorstwo Handlowe „LENA” sp. z o.o. do zapłaty ich w ciągu 7 dni od daty otrzymania noty odsetkowej nr 5/05.1X z dnia 10.05.1Xr. Przedsiębiorstwo Handlowe „LENA” sp. z o.o. zapłaciło naliczone odsetki 14.05.1X r.

POLECENIA:

- 1. Sporządź notę odsetkową.
- 2. Wymień i zaksięguj operacje gospodarcze dotyczące dłużnika i wierzyciela.

Brakujące dane ustal dowolnie.

ROZWIĄZANIE:

Odbiorca:

NOTA ODSETKOWA Nr

z dnia

Na podstawie Kodeksu Cywilnego wzywamy Was do uregulowania odsetek za zwłokę w kwocie zł według podanego niżej obliczenia. Wymienioną kwotę prosimy przelać na rachunek

..... w ciągu dni od daty otrzymania niniejszego wezwania.

W przypadku nieprzekazania należnej nam kwoty w terminie 14 dni od daty otrzymania powyższego wezwania sprawę skierujemy na drogę postępowania sądowego bez ponownego wezwania.

Nr faktury
data

1

2

Kwota faktury
zł

3

Termin zapłaty

4

Data zapłaty

5

Ilość dni zwłoki

6

Stawka %

7

Kwota odsetek
zł

8

RAZEM:

OBLICZENIE ODSETEK ZA ZWŁOKĘ

Główny Księgowy

Dyrektor

Przebieg i podpis

EWIDENCJA U DŁUŻNIKA - W

Operacje gospodarcze:

- 1. 15.03 -
- a)
- b)
- c)

66

RACHUNKOWOŚĆ FINANSOWA Cz. I

II. ROZRACHUNKI

- 2. 30.04 -
- 3. 10.05 -
- 4. 14.05 -

Rachunek bieżący

Sp. 50 000,-

EWIDENCJA U WIERZYTELA - W

Operacje gospodarcze:

Operacje gospodarcze:

- 1. 15.03 -
- a)
- b)
- c)
- 2. 30.04 -
- 3. 10.05 -
- 4. 14.05 -

PRZYKŁAD 2.

ZAKOŃCZENIE:

Przedsiębiorstwo „WAROMEX” zgodnie z umową nr 20/04 z dnia 10.04.1Xr. obciążyło firmę D.U.H. „IMPEX” karą umowną za nieterminowy odbiór wyrobów gotowych. W dniu 29.05.1Xr. w związku z karą wystawiło notę księgową nr 1/05 na kwotę 1 100 zł. Termin zapłaty ustalono na dzień 10.06.1Xr.

POLECENIE:

Należy sporządzić notę księgową nr 1/05.

ROZWIĄZANIE:

RACHUNKOWOŚĆ FINANSOWA Cz. I

67

II. ROZRACHUNKI

"WAROMEX" sp. z o.o. 50-306 Wrocław ul. Kwiatowa 4		Firm: DULH. IMPEX sp. z o.o. Adres: ul. Zielona 12 50-800 Olawa	
Prosimy o zgodne z nami zaksięgowanie następujących pozycji:		NOTA KSIĘGOWA Nr 1/05 z dnia 2.9.05 20 IX	
Obciążeni	gr	TREŚĆ	Uznal
1 100,-		Obciążenie kasy w kwotę 1 100,- z tytułu kary umownej za nieterminowy odbiór	
		opodatkowane stawką VAT-23% z dnia 10.04.1Xr.	
Słownie zł. <i>jedenaście tysięcy zł.</i> Należność należy wpłacić na konto RD BP SA 10/Wrocław nr 20.3098.4654.3206.4620.2700.3040 Termin realizacji 10.06.1Xr.			
B. Zieta Wyk.		E. Suro Główny Księgowy	
L. Suro Dyrektor			

ĆWICZENIE 2.

ZALOZENIA:

1. Przedsiębiorstwo Produkcyjne "KAFELEK" sp. z o.o. (50-602 Wrocław, ul. Grunwaldzka 6) sprzedało na podstawie faktury nr 615/07 z dn. 26.07.1X r. kafelek na wartość brutto 30 750,- (opodatkowane stawką VAT-23%) dla Hotelu "Orle Gniazdo" sp. z o.o. (30-200 Opole, ul. Wrocławska 7).

Zapłała nastąpiła przelewem (Wb nr 58 z dnia 28.07.1Xr.). Spółka zobowiązała się dostarczyć kafelek dla hotelu do dnia 2.08.1X r. Kafelki przywieziono z opóźnieniem 15.08.1Xr. Z powodu nieterminowej dostawy w dniu 16.08.1X r. hotel wystawił notę księgową nr 3/08 obciążającą spółkę kwotą 458 zł z tytułu kary umownej za nieterminowe dostarczenie kafelek zgodnie z umową nr 16/07 z dnia 26.07.1Xr. Spółka zapłaciła karę w ustalonym w nocie terminie w dniu 25.08.1X r. na konto w BS Opole nr 86 5423 1102 3000 8202 7000 0582 (Wb nr 72).

Saldo konta "Rachunek bieżący" hotelu wynosi 40 000 zł.

POLECENIA:

1. Sporządzić notę księgową nr 3/08.
2. Wymień i zaksięguj operacje gospodarcze dotyczące dłużnika i wierzyciela. Brakujące dane ustal dowolnie.

ROZWIAZANIE:

II. ROZRACHUNKI

"WAROMEX" sp. z o.o. 50-306 Wrocław ul. Kwiatowa 4		Firm: DULH. IMPEX sp. z o.o. Adres: ul. Zielona 12 50-800 Olawa	
Prosimy o zgodne z nami zaksięgowanie następujących pozycji:		NOTA KSIĘGOWA Nr 1/05 z dnia 2.9.05 20 IX	
Obciążeni	gr	TREŚĆ	Uznal
1 100,-		Obciążenie kasy w kwotę 1 100,- z tytułu kary umownej za nieterminowy odbiór	
		opodatkowane stawką VAT-23% z dnia 10.04.1Xr.	
Słownie zł. <i>jedenaście tysięcy zł.</i> Należność należy wpłacić na konto RD BP SA 10/Wrocław nr 20.3098.4654.3206.4620.2700.3040 Termin realizacji 10.06.1Xr.			
B. Zieta Wyk.		E. Suro Główny Księgowy	
L. Suro Dyrektor			

EWIDENCJA U DŁUŻNIKA - W

Operacje gospodarcze:

Operacje gospodarcze:

1. 26.07. -

a)

b)

c)

2. 28.07. -

3. 16.08. -

4. 25.08. -

III. ROZRACHUNKI

4. Faktura za sprzedane komputery Zakładowi Usług Specjalistycznych REMDRO:

a) wartość netto:

a) wartość netto:	21 000,-
b) podatek VAT 23%	4 830,-
c) wartość brutto	25 830,-
/b potwierdzający:	
a) wpływ należności od Przedszkola nr 3	
b) spłatę zobowiązań wobec Hurtowni ELEKTRA	
c) pobranie opłaty za prowadzenie konta	8,-
d) pobranie prowizji za przelew	3,-

Nota odsetkowa – obciążenie przez Hurtownię ELEKTRA odsetkami z tytułu w spłacie zobowiązań

POLECENIA:

1. Otwórz konta księgi głównej i pomocniczej do kont „Rozrachunki z odbiorcami” i „Rozrachunki z dostawcami” oraz zaksięguj operacje gospodarcze.

2. Sporządź zestawienia obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych.

3. Uzgodnij ewidencję na kontach ksiąg pomocniczych z ewidencją

ne].

4. Zamknij konta oraz dokonaj interpretacji sald kont rozrachunkowych.

ROZWIĄZANIE:

1. Otwórz konta księgi głównej i pomocniczej do kont „Rozrachunki z odbiorcami” i „Rozrachunki z dostawcami” oraz zaksięguj operacje gospodarcze.
2. Sporządź zestawienia obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych.
3. Uzgodnij ewidencję na kontach ksiąg pomocniczych z ewidencją na kontach księgi głównej.
4. Zamknij konta oraz dokonaj interpretacji sald kont rozrachunkowych.

ROZWIĄZANIE:

ROZWIĄZANIE:

Rozrachunki z dostawcami

II. ROZRACHUNKI

Lp.	Nazwa formy	Obrot		Salda	
		Dt	Cr	Dt	Cr
RAZEM					

Lp.	Nazwa konta	Obroty		Salda	
		Dt.	Ct.	Dt.	Ct.
	RAZEM				

II. ROZRACHUNKI

ZAŁOŻENIA:

„Rachunek bieżący”

Według załączkowego planu kont podatek VAT naliczony księgowany jest na koncie „VAT naliczony”, natomiast podatek VAT należny na koncie „VAT należny”.

Operacje gospodarcze:

1. Faktura za zakupione towary:

a) wartość netto	5 460,-
b) podatek VAT 23%	1 255,80
c) wartość brutto	6 715,80

2. Faktura za sprzedane towary:

- a) wartość netto
b) podatek VAT 23%
c) wartość brutto

3. Faktura za zakupione materiały biurowe opłacona gotówką:

- a) wartość netto
b) podatek VAT 23%
c) wartość brutto

- materiały przekazano do sekretariatu

4. Wb potwierdzający spłatę zobowiązań wobec dostawcy towarów

5. PK - przeksięgowanie w końcu miesiąca podatku VAT:

- a) naliczonego

- b) należnego

5. PK - przeksięgowanie różnicy z zaokrągleń podatku VAT:

- a) naliczonego

- b) należnego

POLECENIE:

Otwórz konta i zaksięguj operacje gospodarcze:

ROZWIĄZANIE:

II. ROZRACHUNKI

2.2.4. Rozrachunki publicznoprawne

Rozrachunki publicznoprawne to rozrachunki z tytułu podatków, cel, opłat urzędowych, ubezpieczeń społecznych.

Zaliczamy do nich rozliczenia z:

- Urzędem Skarbowym,
- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych,
- Urzędem Celnym,
- Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Ewidencja rozrachunków publicznoprawnych prowadzona jest na następujących kontaktach:

- „Rozrachunki z tytułu podatku VAT”,
- „Rozrachunki z ZUS”,
- „Rozrachunki z budżetami”,
- Pozostałe rozrachunki publicznoprawne

w miarę potrzeb każde konto można rozbudować w ramach podzielności poziomej.

2.2.4.1 Rozrachunki z ZUS

Z.Z.4: Rozrachunki z ZUS
Rozrachunki z ZUS obejmują rozrachunki z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

EWIDENCJA TYPOWYCH ZAPISÓW NA KONCIE „ROZRACHUNKI Z ZUS”

Objaśnienia do schematu:

1. PK – naliczenie od wynagrodzeń pracowników składek: na ubezpieczenia społeczne, Fundusz pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych obciążających pracodawcę	3 000,-
2. PK – dokonanie potrącenia w liście płac składek na ubezpieczenia społeczne i składek na ubezpieczenie zdrowotne	2 500,-
3. PK – zaksięgowanie kary za nieprawidłowe ustalenie zobowiązań wobec ZUS	100,-
4. PK – naliczenie odsetek z tytułu zwłoki w spłacie zobowiązań wobec ZUS	50,-
5. PK – naliczenie zasilków chorobowych płatnych ze środków ZUS	100,-
6. Wb – spłata zobowiązań wobec ZUS	5 550,-

II. ROZRACHUNKI

2.2.4.2. Rozrachunki z budżetami

Rozrachunki z budżetami obejmują rozliczenia z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, od osób fizycznych.

EWIDENCJA TYPOWYCH ZAPISÓW NA KONCIE „ROZBACHUNKI Z BUDŻETAMI”

Objaśnienia do schematu:

1. PK – dokonanie potrącenia podatku dochodowego w liście płac i w rachunku za wykonaną pracę (np. do umowy zlecenie) 3 000,-
2. PK – naliczenie podatku dochodowego od osób prawnych 4 000,-
3. PK – naliczenie odsetek z tytułu zwłoki w spłacie zobowiązań z tytułu podatku dochodowego 200,-
4. Wb – spłata zobowiązań z tytułu podatku dochodowego 7 200,-

2.2.4.3. Pozostałe rozrachunki publicznoprawne

Do ewidencji należności i zobowiązań wobec pozostałych instytucji publicznoprawnych służy konto „**Pozostałe rozrachunki publicznoprawne**”. Na koncie tym księguje się:

- podatki i opłaty obciążające koszty danej jednostki,
- obligatoryjne wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- rozrachunki z urzędami celnymi z tytułu cel i innych opłat.

EWIDENCJA TYPOWYCH ZAPISÓW NA KONCIE „POZOSTAŁE ROZRACHUNKI PUBLICZNOPRAWNE”

Rachunek bieżący		Pozostałe rozrachunki publicznoprawne		Podatki i opłaty	
Sp.	2 600,- (3)	3) 2 600,-	1 600,- (1e)	1e) 1 600,-	
Koszty działalności podstawowej/ Koszty handlowe					
Rozliczenie kosztów	1 600,- (1e)	1 600,-	1 000,- (2)	2) 1 000,-	
		2 600,-	2 600,-		
		2 600,-	2 600,-		

II. ROZRACHUNKI

Objaśnienia do schematu:

1. PK – naliczenie zobowiązań z tytułu:	
a) podatku akcyzowego producenta wyrobów akcyzowych	1 000,-
b) podatku od nieruchomości	350,-
c) podatku od środków transportu, np. od samochodu ciężarowego	200,-
d) opłaty skarbowe (z wyjątkiem opłaty skarbowej od umowy pożyczki)	50,-
e) razem	1 600,-
2. PK – naliczenie cła i podatku akcyzowego od importu (ustalone w dokumencie SAD powiększając cenę nabycia zakupionych towarów, materiałów)	1 000,-
wsk. opłata zobowiązają z tytułu podatków, cel	2 600,-

2.2.5. Ewidencja rozrachunków z pracownikami

Rozróżniamy rozrachunki jednostki z tytułu:

- wynagrodzeń,
- udzielonych do rozliczenia zaliczek na materiały, koszty podróży służbowych (omówione w rozdziale I podręcznika „Rachunkowość finansowa. Część I”),
- pożyczek udzielanych:
 - ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
 - z własnych środków obrotowych,
 - kosztów związanych z używaniem pojazdu pracownika do celów służbowych (omówione w rozdziale I podręcznika „Rachunkowość finansowa. Część I”),
- świadczeń odpłatnych od pracowników, np. w związku ze sprzedażą pracownikom materiałów, towarów, opłat za rozmowy telefoniczne,
- stwierdzonych niedoborów i nadwyżek w składnikach aktywów (omówionych w części III podręcznika „Rachunkowość finansowa”).

2251. Bozrachunki z tytułu wynagrodzeń

Do rozrachunków z tytułu wynagrodzeń zalicza się rozliczenia z pracownikami z tytułu należnych im wynagrodzeń określonych umową o pracę, umową o dzieło, umową zlecenie, umową agencyjną itp.

Ewidencję rozrachunków z tytułu wynagrodzeń prowadzi się na koncie księgi głównej „**Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń**”, na którym ujmuje się naliczenie należnych wynagrodzeń, wypłatę oraz wypłatę wynagrodzeń netto.

Dowodem księgowym, stanowiącym podstawę ewidencji rozrachunków z pracownikami z tytułu wynagrodzeń, jest **lista płac**.

- składki na ubezpieczenia społeczne:
 - emerytalne,
 - rentowe,
 - chorobowe,
- pobraną składkę na ubezpieczenie zdrowotne,
- należną zaliczkę na podatek dochodowy.

II. ROZRACHUNKI

Dodatkowo jednostki zobowiązane są odprowadzać do ZUS następujące składki **obciążające koszty działalności firmy:**

- składki na ubezpieczenia społeczne:

- emerytalne,
- rentowe,

- wypadkowe,

- Wkładkę na Fundusz Pracy,

- składkę na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Podstawa wymiaru składek odprowadzanych do ZUS oraz ich wysokość w % w 2014r.:

Typ ubezpieczenia	Podstawa wynikowa składki	Wzrost składki finansowanej przez ubezpieczonego (procenta)	Wzrost składki finansowanej przez państwo (procenta)	Wzrost składki odprowadzanej do ZUS
emerytalne		9,76%	9,76%	19,52%
rentowe		1,5%	6,5%	8,00%
chorobowe	przychód (wynagrodzenie brutto za czas przepracowany)	2,45%	—	2,45%
wypadkowe		—	1,93% ⁽¹⁾	1,93% ⁽¹⁾
Fundusz Pracy		—	2,45%	2,45%
Fundusz Gwarantowanych świadczeń Pracowników		—	0,10%	0,10%
R A Z E M				
składka zdrowotna	wynagrodzenie brutto za czas przepracowany - składki ubezpieczeń społecznych (ubezpieczonego)	13,71%	20,74% ⁽¹⁾	34,45%
podatki		9%	—	9%
składka zdrowotna odliczona		7,75%	—	7,75%

⁽¹¹⁾ Składki na ubezpieczenia społeczne (20,74%), obciążające pracodawcę, mogą mieć różną wysokość ze względu na ubezpieczenie wypadkowe. W tabeli ubezpieczenie wypadkowe stanowi 1,93% podstawy wymiaru (jednostki gospodarcze zatrudniające nie więcej niż 9 pracowników płacą ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 50% najwyższej stopy procentowej na dany rok składowej dla grup działalności, czyli 50% ze 3,86% podstawy wymiaru). W związku z tym, w ówczesnych pojawiają się założeń o **różnych wysokościach składek na ubezpieczenia społeczne**, obciążające koszty działalności firmy.

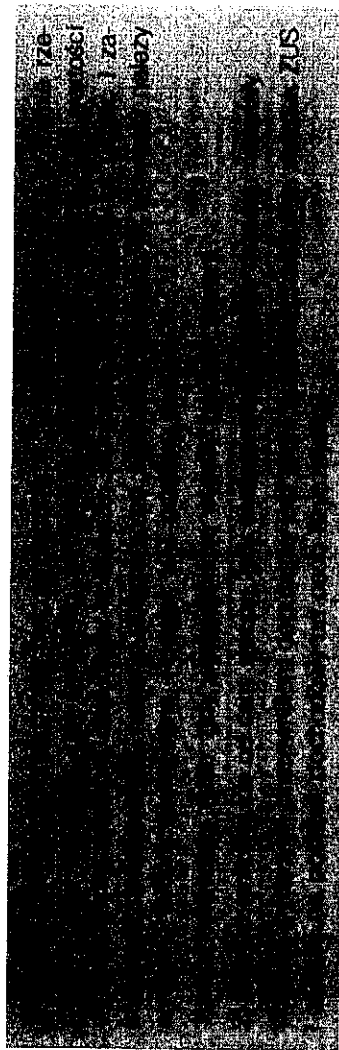
EWIDENCJA LISTY PŁAC

Rozrachunki z ZUS		Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń		Wynagrodzenia	
3 222,- (2a,b)		15 000,- (1)		15 000,-	
Rozrachunki z budżetami		2a,b,c,d,e) 5 235,-			
1 380,- (2c)					
Pozostałe rozrachunki					
603,- (2d)					
Pozostałe rozrachunki z pracownikami					
30,- (2e)					
Kasa					
Sp. 6 000,-		6 000,- (3)		3) 6 000,-	
Rachunek bieżący					
Sp. 20 000,-		2 765,- (4)		4) 2 765,-	
Materiały/Towary/Wyroby gotowe					
Sp. 5 000,-		1 000,- (5)		5) 1 000,-	
		15 000,-		15 000,-	
		15 000,-		15 000,-	

Objaśnienia do schematu:

- Lista plac:
 - wynagrodzenia brutto pracowników 14 000,-
 - wartość należnych pracownikom deputatów w naturze 1 000,-
 - ogółem przychód (wynagrodzenia) 15 000,-
- Lista plac – potrącenia w liście plac:
 - obowiązkowe:
 - a) składki ubezpieczeń społecznych 2 057,-
 - b) składka ubezpieczenia zdrowotnego – pobrana 1 165,-
 - c) należna zaliczka na podatek dochodowy 1 380,-
 - dobrowolne:
 - d) składki związkowe, kasa zapomogowo – pożyczkowa, ubezpieczenia 603,-
 - dobrowolne pracowników, np. w PZU
 - pozostałe:
 - e) należności z tytułu pobranych przez pracowników, a nierozliczonych zaliczek 30,-
 - potrącenia razem 5 235,-

- Lista plac – wypłacono pracownikom wynagrodzenia gotówką 6 000,-
- Wb – przelewy wynagrodzeń na inienne rachunki bankowe pracowników (ROR) 2 765,-
- Rw – wydanie pracownikom deputatów 1 000,-
- Faktura wewnętrzna za wydane pracownikom deputaty:
 - a) wartość netto = cena sprzedaży netto 1 500,- nie księguwać
 - b) podatek VAT 23% 345,-

PRZYKŁAD 1.

ZALOZENIA:

W Zakładzie Produkcyjnym „MERINO” sp. z o.o. zatrudniony jest Jan Kowalski. Na jego wynagrodzenie brutto składa się:

- płaca zasadnicza 1 120,-
- premia 20%
- dodatek stażowy 5%

Kowalski należy do KZP, w związku z tym płaci co miesiąc składkę w wysokości 20,-. W dniu 30.06.1Xr. wynagrodzenie netto odprowadzono na jego rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy.

Składki ubezpieczeń społecznych, FP i FGŚP obciążające pracodawcę wynoszą 20,74% podstawy wymiaru.

Stan środków pieniężnych w banku jednostki wynosi 26 000 zł.

POLECENIA:

Na podstawie założeń należy:

- sporządzić listę plac nr 6 dla Jana Kowalskiego,
- obliczyć składki ubezpieczeń społecznych, FP i FGŚP obciążające pracodawcę,
- sporządzić polecenie księgowania nr 16 na dzień 30.06.1Xr. do listy plac i składek ZUS,
- wymienić i zaksięguwać operacje gospodarcze do:
 - a) PK nr 16,
 - b) Wb nr 48 potwierdzającego przelew wynagrodzenia netto.

ROZWIAZANIE:

II. ROZRACHUNKI

Zakład Produkcyjny
"MERINO" sp. z o.o.
ul. Śliczna 4, 50-306 Wrocław

Imię i nazwisko i imię pracownika: **Jan Karalek**

Nazwisko i imię pracownika: **Jan Karalek**

Pracodawca

SKŁADNIKI WYNAGRODZENIA		Wynagrodzenie		Inne		Ogółem		Podstawa		Odl. od przychodu		Odl. od przychodu		Koszty	
Pracodawca		Pracownik		Pracownik		Pracownik		Pracownik		Pracownik		Pracownik		Pracownik	
Pracodawca		Pracownik		Pracownik		Pracownik		Pracownik		Pracownik		Pracownik		Pracownik	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł
1120,00	224,00	56,00			440,00	1400,00	136,64	21,00	34,30	191,94	111,25				
Razem do wypłaty słownie: cztery tysiące czterysta pięćdziesiąt złotych															

CIĄG DALSZY LISTY PŁAC

Podstawa		Podstawa		Podstawa		Podstawa		Podstawa		Podstawa		Podstawa		Podstawa	
Podstawa		Podstawa		Podstawa		Podstawa		Podstawa		Podstawa		Podstawa		Podstawa	
Podstawa		Podstawa		Podstawa		Podstawa		Podstawa		Podstawa		Podstawa		Podstawa	
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł
1208,06	1097,00	151,13	108,73	93,62	58,00	20,00	10,21	3,3							
Razem do wypłaty słownie: cztery tysiące czterysta pięćdziesiąt złotych															

Podstawę naliczania podatku dochodowego i należną zaliczkę na podatek dochodowy należy zaokrąglić do 1 zł

Schemat dotyczący obliczenia należnej zaliczki na podatek dochodowy od wynagrodzeń:

przychody opodatkowane razem 1 400,00 zł (kol. 6)

– składki ZUS obciążające pracownika 1 400 zł x 13,71% = 191,94 zł (kol. 11)

– koszty uzyskania przychodu⁽¹⁾ 111,25 zł (kol. 12)

= dochód (podstawa naliczania podatku dochodowego) 1 096,81 zł ≈ 1 097,00 zł (kol. 14)

x stopa podatku 18%

= obliczony podatek⁽¹⁾ 1 097 zł x 18% = 197,46 zł

– ulga w podatku dochodowym (miesięczna kwota wolna od podatku) 46,33 zł

= potrącona zaliczka na podatek dochodowy 151,13 zł (kol. 15)

– składka ubezpieczenia zdrowotnego - odliczona 1 096,81 zł x 7,75% ≈ 93,62 zł (kol. 17)

= należna (do zapłaty) zaliczka na podatek dochodowy 151,13 zł - 93,62 zł ≈ 58,00 zł (kol. 18)

DODATKOWE OBLICZENIA:

(1) Jeżeli pracownik mieszka w innej miejscowości niż ta, w której jest zakład pracy zatrudniający pracownika, koszty uzyskania przychodu ulegają zwiększeniu o 25%.

(2) W roku 2014 roczna kwota wolna od podatku wynosi 556,02 zł, kwota wolna od opodatkowania wynosi 3 091 zł. Dochód do wysokości 85 528 zł opodatkowany jest stawką 18%. Stawka podatku dochodowego od dochodu pracownika przekraczającego 85 528 zł wynosi 32%.

II. ROZRACHUNKI

1. (kol. 13) 1 400 zł - 191,94 zł = 1 208,06 zł
2. (kol. 15) (1 097 zł x 18%) - 46,33 zł = 151,13 zł
3. (kol. 16) 1 208,06 zł x 9% = 108,73 zł

UWAGA: w liście płac występują dwie wartości składki zdrowotnej:

Zakład Produkcyjny
"MERINO" sp. z o.o.
ul. Śliczna 4
50-306 Wrocław

Numer **16**

PK
POLECENIE
KSIĘGOWANIA

Lp.	Dowód	TREŚĆ	Wn	Ma	SUMY
1	Lp. 6	Wynagrodzenie brutto	404	234	1 400,00
2		Składki ZUS obciążające pracownika	234	221	300,67
3		Składka ZUS zdrowotnego	234	220	58,00
4		Wynagrodzenie netto	234	240	20,00
5		Składki ZUS obciążające pracownika	405	221	290,36
6		Składka ZUS zdrowotnego	501	490	1 690,36
RAZEM			3 749,39	3 749,39	
Zaokrąglone			3 749,39	3 749,39	
Data wystawienia			30.06.1Xr.	30.06.201Xr.	

OBLICZENIA DO PK nr 16:

poz. 2: składki ubezpieczeń społecznych i zdrowotna (pobrana) razem: 191,94 + 108,73 = 300,67

poz. 5: składki ubezpieczeń społecznych, FP i FGŚP obciążające pracodawcę: 1 400,- x 20,74% = 290,36

poz. 6: uklad funkcjonalny: 1 400,- + 290,36 = 1 690,36

Operacje gospodarcze na dzień 30.06.1Xr.:

1. PK nr 16 - Lista płac nr 6:

a) wynagrodzenie brutto 1 400,-

b) potrącenia w liście płac (składki na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, należna zaliczka na podatek dochodowy, składka do KZP)

191,94 + 108,73 + 58,- + 20,- = 378,67

2. PK nr 16 - składki (ZUS) na ubezpieczenia społeczne, na FP i FGŚP obciążające pracodawcę 1 400,- x 20,74% = 290,36

3. PK nr 16 - uklad funkcjonalny kosztów 1 400,- + 290,36 = 1 690,36

4. Wb nr 48 - potwierdzenie przelewu wynagrodzenia netto na ROR 1 400,- + 290,36 = 1 690,36

Ewidencja operacji gospodarczych:

Rachunek bieżący (131)

Sp. 26 000,- | 1 021,33 (4)

(221)

Rozrachunki z ZUS

300,67 (1b)

290,36 (2)

Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia

2) 290,36

Wynagrodzenia (404)

1a) 1 400,-

1b) 378,67

4) 1 021,33

1 400,-

II. ROZRACHUNKI

(490)	(501)
Rozliczenie kosztów	Koszty działalności podstawowej
1 690,36 (3)	3) 1 690,36

CWICZENIE 1.

ZALOZENIA:
Janina Wołk i Elżbieta Nłosowska są pracownikami Spółki Akcyjnej „MARCO” (50-304 Wrocław, ul. Śliczna 4) zajmującej się produkcją mebli kuchennych.
Janina Wołk jest zatrudniona w dziale marketingu. Jej płaca zasadnicza wynosi 1 600 zł, premia 15%, dodatek stażowy 8%. Pani Janina należy do kasy zapomogowo - pożyczkowej, potrącana w liście płac składka wynosi 20 zł.
Elżbieta Nłosowska jest zatrudniona w dziale ekonomicznym. Jej płaca zasadnicza wynosi 1 400 zł, premia 10%, dodatek stażowy 6%. Ponadto jest ubezpieczona w PZU, w związku z tym potrącaną ma w liście płac składkę w wysokości 25 zł.
W dniu 31.03.1Xr. pani Wołk przelano wynagrodzenie na ROR, natomiast pani Nłosowska pobrała wynagrodzenie z kasy.
Pracodawca od wynagrodzeń naliczył składkę ZUS wynoszącą 20,74% podstawy wymiaru.
Salda wybranych kont wynoszą:
„Rachunek bieżący” 20 000,-
„Kasa” 3 000,-

Osobą upoważnioną do:
- sporządzania dokumentów jest E. Gołab,
- zatwierdzania i księgowania dokumentów jest J. Sowa,
- sprawdzania dokumentów jest M. Noga,
- wypłaty wynagrodzeń jest K. Flis.

POLECENIA:

- Sporządź:
 - listę płac nr 3,
 - połączenie księgowania nr 24 do listy płac i składki ZUS obciążających pracodawcę.
- Wymień i zaksięguj operacje gospodarcze do:
 - PK nr 24,
 - Wb nr 76 potwierdzającego:
 - spłatę wszystkich zobowiązań publicznoprawnych i pozostałych,
 - przelew wynagrodzenia netto na ROR pani Wołk,
 - RK nr 2 - potwierdzającego gotówkową wypłatę wynagrodzenia netto pani Nłosowskiej.

ROZWIAZANIE:

II. ROZRACHUNKI

Pracodawca												
lista plac nr:..... za miesiąc rok												
ODLICZENIA OD PRZYCHODU												
Nazwisko i imię	Płaca zasadnicza	premia	staż	Inne	Wynagro- dzenie za czas niezdol- ności do pracy	Ogółem przychód (z kol. 2 +3+4+5)	Podstawa wynagrod- zenia (z kol. 6-5) ubezpieczeń spółdziel- czych	emerytalne (9,76% z kol. 7)	rentowe (.....% z kol. 7)	chorobowe (2,45% z kol. 7)	Razem skł. ubezpie- czeń społ. (z kol. 8+9+10)	Koszty przychodu użytkownika
SKŁADNIKI WYNAGRODZENIA												
Razem do wypłaty słownie:												
złoty												
grzyby												

Sporządził:												data	
Zatwierdził:												podpis	
Wpisał:												data	

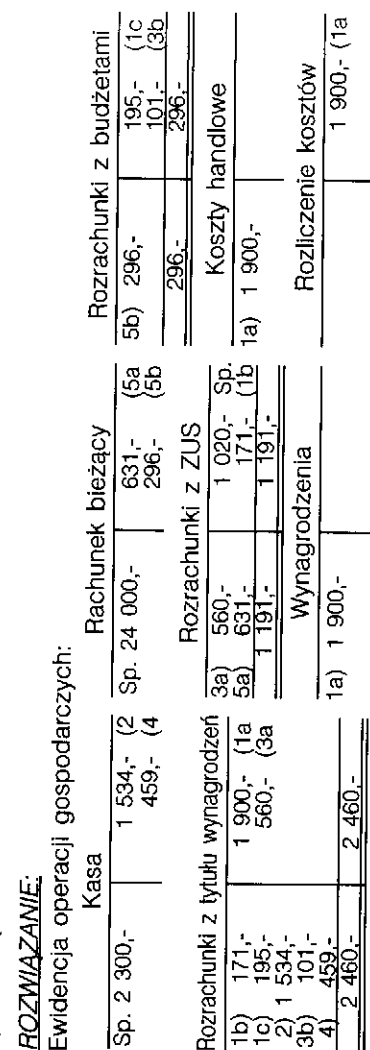
c.d. listy plac

II. ROZRACHUNKI

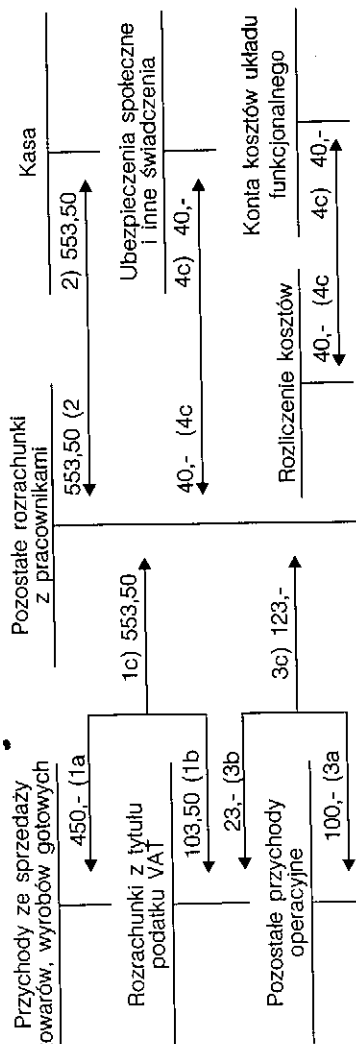
[illegible]

Na podstawie założeń należy:

- 1) otworzyć konta i zaksięgować operacje gospodarcze,
- 2) zamknąć konta rozrachunkowe.

EWIDENCJA ŚWIADCZEŃ ODPIŁATNYCH NA RZECZ PRACOWNIKÓW

Objaśnienia do schematu:

1. Faktura za sprzedane pracownikom towary:	
a) wartość netto	450,-
b) podatek VAT 23%	103,50
c) wartość brutto	553,50
2. KP – wpływ należności do kasy	
a) wartość netto	100,-
b) podatek VAT 23%	23,-
c) wartość brutto	123,-
3. Faktura – obciążająca pracowników kosztami, np. za rozmowy telefoniczne:	
a) wartość netto	40,-
b) podatek VAT zw.	0,-
c) wartość brutto	40,-
4. Faktura za opłacone przez pracownika okresowe badania lekarskie:	
a) wartość netto	40,-
b) podatek VAT zw.	0,-
c) wartość brutto	40,-

ĆWICZENIE

ZAŁOŻENIA:

ZÁŤZENIA:
W Smółce Akowici
Box" sąda wybranych kont sa następujące:

W Spółce Akcyjnej „Rex” salda wybranych kont są następujące:	
„Kasa”	1 658,-
„Pozostałe rozrachunki z pracownikami”	
<u>należności od:</u>	
- K. Dąbrowskiego z tytułu pobranej, nierozliczonej zaliczki na materiały	95,-
- M. Genzy z tytułu pobranej, nierozliczonej zaliczki na delegację	135,-
<u>zobowiązania wobec:</u>	
- R. Soboli z tytułu wyłożonej przez niego gotówki na zakupione i dostarczone w ubiegłym miesiącu materiały	170,-
„Rozrachunki z tytułu podatku VAT” - podatek VAT naliczony	200,-
Ewidencja kosztów prowadzona jest tylko na kontach zespołu 4.	
Operacje gospodarcze:	
1. Faktura za zakupiony przez K. Dąbrowskiego papier ksero przekazany do księgowości:	
a) wartość netto	132,-
b) podatek VAT 23%	30,36
c) wartość brutto	162,36
2. Rachunek kosztów podróży służbowej przedstawiony przez M. Genzę	115,-

- ### 3. Raport kasowy potwierdzający:

a) Rozliczenie zaliczki – wypłata K. Dąbrowskiemu wydanej przez niego gotówki na zakup papieru ksero	
b) KP – rozliczenie kosztów podróży służbowej M. Genzy	
c) KW – wypłata R. Soboli za zakupione materiały	
4. Faktura – obciążająca A. Malinowskiego kosztami prywatnych rozmów telefonicznych:	
a) wartość netto	40,-
b) podatek VAT 23%	9,20
c) wartość brutto	49,20
5. Otrzymało od K. Mikstackiej faktury za opłacone przez nią okresowe badania lekarskie:	
a) wartość netto	22,-
b) podatek VAT zw.	
c) wartość brutto	
6. Lista wypłat - wypłacono E. Nowak pożyczkę ze środków obrotowych jednostki	1 000,-
7. PK – zarachowanie odsetek od udzielonej pożyczki	100,-
8. PK – umorzenie:	
a) części pożyczki	500,-
b) części odsetek	50,-
c) łączna kwota umorzenia	550,-
d) zarachowanie podatku dochodowego od kwoty umorzonej pożyczki wraz z odsetkami	
9. KP – spłata przez E. Nowak pożyczki wraz z odsetkami po uwzględnieniu umorzenia	

POLECENIA:

1. Otwórz konta księgi głównej i konta księgi pomocniczej do konta „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”.
2. Zaksięguj operacje gospodarcze na kontach księgi głównej i pomocniczej.
3. Sporządź zestawienie obrotów i sald kont księgi pomocniczej do konta „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”.
4. Uzgodnij ewidencję na koncie „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” z ewidencją na kontach księgi pomocniczej.
5. Zamknij konto „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” i sformułuj treść ekonomiczną jego sald.

ROZWIĄZANIE:

Pozostałe rozrachunki
z pracownikami

A 3x5 grid of coordinate axes for graphing. Each row has a label on the left: 'x', 'y', and 'z'. Each column has a label on top: 'x', 'y', 'z', 't', and 'u'. The axes are represented by vertical and horizontal lines intersecting at the origin.

III. ROZRACHUNKI

2. Lista plac pracowników za bieżący miesiąc:	
a) wynagrodzenia brutto	12 000,-
b) potrącenia w liście płac:	
– składki ubezpieczeń społecznych	1 645,-
– składka ubezpieczenia zdrowotnego	932,-
• pobrana (zapłacona)	803,-
• odliczona	1 000,-
– należna zaliczka na podatek dochodowy	140,-
– składki KZP	90,-
– składki związkowe	100,-
– składki PZU	200,-
3. Nota odsetkowa - naliczono odsetki od otrzymanej pożyczki	
4. Wb - potwierdzający spłatę:	
a) odsetek od zaciągniętej pożyczki	200,-
b) składek wobec PZU	170,-
POLECENIA:	
1. Otwórz konta księgi głównej i konta księgi pomocniczej do konta „Pozostałe rozrachunki”.	
2. Zaksięguj operacje gospodarcze.	
3. Uzgodnij ewidencję na koncie księgi głównej „Pozostałe rozrachunki” z ewidencją na koncie księgi pomocniczej.	
4. Zamknij konto „Pozostałe rozrachunki” oraz konta księgi pomocniczej prowadzone do tego konta.	
5. Określ treść ekonomiczną salda konta „Pozostałe rozrachunki”.	

ROZWIĄZANIE:

Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń		Pozostałe rozrachunki	

Lp.	NAZWA KONTA	OBROTY		SALDA	
		WN	MA	WN	MA
X RAZEM					

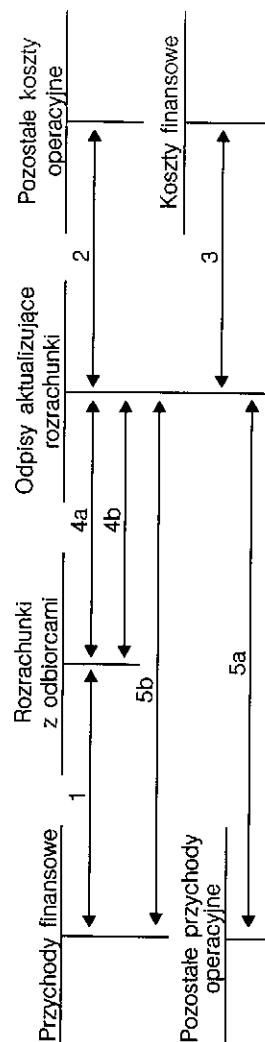
II. ROZRACHUNKI

2.3. ODPISY AKTUALIZUJĄCE WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI

W ciągu roku i na dzień bilansowy należności wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności. Wartość należności aktualizuje się bieżąco, nie później niż na dzień bilansowy, uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego w odniesieniu do:

- 1) należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości - do wysokości należności nieobjętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności; zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
 - 2) należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego - w pełnej wysokości należności,
 - 3) należności kwestionowanych przez dłużników oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna - do wysokości niepokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności,
 - 4) należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego - w wysokości tych kwot, do czasu ich otrzymania lub odpisania,
 - 5) należności przeterminowanych lub nieprzeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w przypadkach uzasadnionych rodzajem prowadzonej działalności lub strukturą odbiorców - w wysokości wiarogodnie oszacowanej kwoty odpisu, w tym także odpisu ogólnego, na nieściągalne należności.
- Do ewidencji odpisów aktualizujących wartość należności służy konto „**Odpisy aktualizujące rozrachunki**”. Po stronie Ma tego konta księguje się odpis aktualizujący, natomiast po stronie Wn jego rozwiązanie. W bilansie należności odeśkami na dzień bilansowy po pomniejszeniu o wartość nominalnej wraz z należnymi odeśkami na dzień bilansowy po pomniejszeniu o wartość odpisów aktualizujących należności.

EWIDENCJA ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI

Objaśnienia do schematu:

1. Nota odsetkowa - naliczenie odsetek karnych odbiorcy
2. PK – odpis aktualizujący wartość należności od dłużników
3. PK – odpis aktualizujący należności z tytułu naliczonych dłużnikom odsetek
4. PK – rozwiązanie odpisu w przypadku uznania należności i odsetek za umorzone:
 - a) wartość umorzonych należności
 - b) wartość umorzonych odsetek
5. PK – rozwiązanie odpisu w przypadku wpływu należności i odsetek od odbiorcy:
 - a) rozwiązanie odpisu aktualizującego należności
 - b) rozwiązanie odpisu aktualizującego odsetki

II. ROZRACHUNKI

Jednostki gospodarcze obok rozliczeń w walucie polskiej mogą regulować rozrachunki z kontrahentami z krajów Wspólnoty Europejskiej i zagranicznymi w walutach obcych.

Zdarzenia gospodarcze wyrażone w walutach obcych ujmuje się na dzień ich przeprowadzenia po kursie średnim dla danej waluty obcej ogłoszonym przez NBP na ostatni dzień roboczy poprzedzający dzień powstania obowiązku podatkowego.

Jeżeli zapłata zobowiązania wynikającego z dokonanej transakcji nastąpiła w innym terminie niż jego ustalenie na podstawie otrzymanej faktury i przyjęcia dostawy, występują różnice kursowe. Różnice te występują również w przypadku wpływu należności wynikającej z dokonanej transakcji w innym terminie niż jej ustalenie na podstawie wystawionej faktury i realizacji dostawy. Opisane sytuacje spowodują powstanie różnic kursowych z uwagi na stosowanie przy wycenie należności i zobowiązań kursów różniących się od tych, które są uwzględniane w momencie regulacji rozrachunków. Różnice powstające bieżąco, w ciągu roku obrotowego na zakończonych operacjach, czyli tzw. zrealizowane różnice kursowe, muszą być uwzględniane w podstawie opodatkowania podatkiem dochodowym.

Powstałe różnice kursowe dodatnie księguje się po stronie Ct konta „Przychody finansowe”, natomiast ujemne po stronie Dt konta „Koszty finansowe”.

UWAGA: Przy wycenie należności uwzględnia się:

- kurs kupna walut stosowany przez bank z faktury
- faktycznego otrzymania należności (wpływ)
- kurs średni ogłoszony dla danej waluty (powstania należności)

PRZYKŁAD 1.

ZALOŻENIA:

Jednostka będąca podatnikiem VAT UE sprzedała w dniu 5.01.1Xr. towary kontrahentowi z Holandii. W tym samym dniu wystawiła fakturę na dostawę wewnątrzwspólnotową towarów. Wartość dostawy wyniosła 5 000 EUR. Dostawca towarów jest podatnikiem podatku VAT. W dniu 21.01.1Xr. należność wpłynęła na rachunek bankowy.

- Średni kurs EUR ogłoszony przez NBP na dzień ustalenia należności wynosił 3,60/EUR.
- Kurs kupna EUR stosowany przez bank w dniu wpływu należności wynosił 3,69/EUR.

Jednostka nie posiada rachunku walutowego.

POLECENIE:

Na podstawie założeń należy wymienić i zaksięgować operacje gospodarcze.

UWAGA: Sprzedaż towarów, usług i wyrobów do Wspólnoty Europejskiej (wewnątrzwspólnotowa dostawa) jest stawka podatku VAT = 0 %

ROZWIĄZANIE:

Operacje gospodarcze:

1. Faktura dokumentująca dostawę wewnątrzwspólnotową 5 000 EUR x 3,60/EUR = 18 000,-
 2. Wb – wpływ należności od kontrahenta 5 000 EUR x 3,69/EUR = 18 450,-
 3. PK – zaksięgowanie różnicy kursowej – dodatniej
5 000 EUR x (3,69/EUR – 3,60/EUR) = 450,-
- Średni kurs EUR (3,60/EUR) < kurs kupna (3,69/EUR) => powstała różnica kursowa dodatnia (0,09/EUR)

II. ROZRACHUNKI

Ewidencja operacji gospodarczych:

Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych	Rozrachunki z odbiorcami		Rachunek bieżący
	1) 18 000,-	2) 18 450,-	18 450,-
	3) 450,-		
	18 450,-	18 450,-	Przychody finansowe
			450,- (3)

ĆWICZENIE 1.

ZALOŻENIA:

Jednostka będąca podatnikiem VAT UE sprzedała w dniu 8.04.1Xr. wyroby gotowe kontrahentowi z Niemiec. W tym samym dniu wystawiła fakturę na dostawę wewnątrzwspólnotową towarów. Wartość dostawy wyniosła 7 500 EUR. Dostawca wyrobów gotowych jest podatnikiem podatku VAT. W dniu 15.04.1Xr. należność wpłynęła na rachunek bankowy.

- Średni kurs EUR ogłoszony przez NBP na dzień ustalenia należności wynosił 3,52/EUR.
 - Kurs kupna EUR stosowany przez bank w dniu wpływu należności wynosił 3,47/EUR.
- Jednostka nie posiada rachunku walutowego.

POLECENIE:

Wymień i zaksięguj operacje gospodarcze.

ROZWIĄZANIE:

PRZYKŁAD 2.

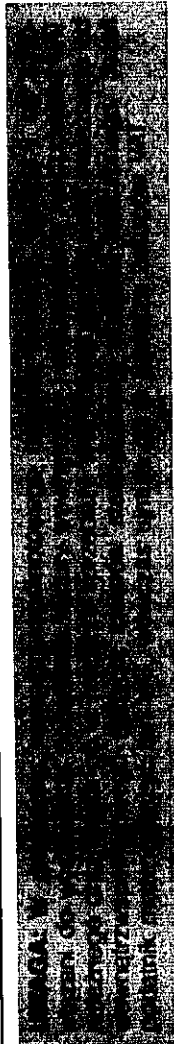
ZALOŻENIA:

Jednostka będąca podatnikiem VAT UE zakupiła w dniu 7.01.1Xr. materiały od kontrahenta z Belgii. W tym samym dniu otrzymała fakturę na tzw. nabycie wewnątrzwspólnotowe. Wartość transakcji wyniosła 9 800 EUR. Jednostka spłaciła zobowiązanie ze środków pochodzących z rachunku bankowego dnia 24.01.1Xr. Nabywca jest podatnikiem podatku VAT, stawka 23%. Podatek VAT od zakupionych materiałów podlega odliczeniu.

- Średni kurs EUR ogłoszony przez NBP na dzień ustalenia zobowiązania wynosił 3,70/EUR.
 - Kurs sprzedaży EUR stosowany przez bank w dniu zapłaty zobowiązania wynosił 3,85/EUR.
- Jednostka nie posiada rachunku walutowego.
- Stan konta „Rachunek bieżący” wynosi 100 000 zł.

POLECENIE:

Na podstawie założeń należy wymienić i zaksięgować operacje gospodarcze.

ROZWIĄZANIE:

Operacje gospodarcze:
1. Faktura dokumentująca wewnątrzwspólnotowe nabycie 9 800 EUR x 3,70/EUR = 36 260,-
23% x 36 260,- = 8 339,80
2. Faktura wewnętrzna – podatek VAT
3. Wb – zapłata zobowiązania wobec kontrahenta z Belgii 9 800 EUR x 3,85/EUR = 37 730,-
1 470,-
4. PK – zaksięgowanie różnicy kursowej – ujemnej
9 800 EUR x (3,85/EUR – 3,70/EUR) = 1 470,-
średni kurs EUR x (3,70/EUR) < kurs sprzedaży (3,85/EUR) => powstała różnica kursowa
ujemna (0,15/EUR)

ROZWIĄZANIE:

Ewidencja operacji gospodarczych:

Rachunek bieżący		Rozrachunki z dostawcami		Towary/ Rozliczenie zakupu ⁽¹⁾	
Sp. 100 000,-	37 730,- (3)	3) 37 730,-	36 260,- (1)	1) 36 260,-	
Rozrachunki z tytułu podatku VAT			1 470,- (4)	Koszty finansowe	
2) 8 339,80	8 339,80 (2)	37 730,-	37 730,-	4) 1 470,-	

ĆWICZENIE 2.

ZAŁOŻENIA:

Jednostka będąca podatnikiem VAT UE zakupiła w dniu 16.06.1Xr. materiały od kontrahenta z Francji. W tym samym dniu otrzymała fakturę na tzw. nabycie wewnątrzwspólnotowe. Wartość transakcji wyniosła 4 700 EUR. Jednostka zapłaciła zobowiązanie ze środków pochodzących z rachunku bankowego dnia 26.06.1Xr. Nabywca jest podatnikiem podatku VAT, stawka 23%. Podatek VAT od zakupionych materiałów podlega odliczeniu.

- Średni kurs EUR ogłoszony przez NBP na dzień ustalenia zobowiązania wynosił 3,68/EUR.
 - Kurs sprzedaży EUR stosowany przez bank w dniu zapłaty zobowiązania wynosił 3,62/EUR. Jednostka nie posiada rachunku walutowego.
 - Kurs sprzedaży EUR stosowany przez bank w dniu zapłaty zobowiązania wynosił 3,62/EUR.
- Stan konta „Rachunek bieżący” wynosi 50 000 zł.

POLECENIE:

Wymień i zaksięguj operacje gospodarcze.

ROZWIĄZANIE:

1) Zasady funkcjonowania konta „Rozliczenie zakupu” omówiono w rozdziale III podręcznika.

2.5. ĆWICZENIA UTRWALAJĄCE WIADOMOŚCI
ĆWICZENIE 1.

ZAŁOŻENIA:

W Hurtowni Elektronicznej TEKTRONIK sp. z o.o. na dzień 01.01.1Xr. salda wybranych kont są następujące:

„Rachunek bieżący”
62 000,-
9 300,-
23 326,-

„Rozrachunki z dostawcami”
• saldo dotyczy zobowiązań wobec Zakładów Produkcyjnych WEGA sp. z o.o.
„Rozrachunki z odbiorcami”
• saldo dotyczy należności od:
– Szkoły Podstawowej Nr 5 (50-207 Wrocław, ul. Krasieńskiego 12) 19 570,-
Termin wpływu należności wynikającej z faktury nr 308/11/1X z dnia 30.11. ub.r. od Szkoły Podstawowej Nr 5 upłynął 14.12. ub.r.
– Hurtowni „RETRO” sp. z o.o. 3 756,-

W styczniu zgromadzono następujące dokumenty:

FAKTURA NR 158/01/1X Data: 01.01.1Xr. Dla: dokonania dostawy lub zaliczenia dostawy towarów lub wykonania usługi		Wzrost: Wzrost, dnia 03.01.1Xr. Srodek transportu: Srodek transportu						
Sprzedawca: Zakłady Produkcyjne OMEGA sp. z o.o. ul. Sława 4, 50-100 Wrocław Nr konta: 20 5040 5060 1000 1000 1000 5040 NIP: 1524-00-38-580 REGON: 141111111		Nabywca: Hurtownia Elektroniczna TEKTRONIK sp. z o.o. ul. Paczkowska 16, 50-248 Wrocław NIP: 848-00-20-180 REGON: 141111111						
Lp.	Nazwa towaru lub usługi	Przebieg (U) Jm.	Ilość	Cena jedn. bez podatku VAT	Podatek VAT	Wartość bez podatku VAT	Podatek VAT	Wartość sprzedaży z podatkiem VAT
1.	Komputer OPTIMUS MAX	1	8	2 500,00	23%	2 500,00	575,00	3 075,00
sposób zapłaty: prelew – 14 dni				Razem: 20 000,00 x 1 600,00 = 32 000,00				
Wypełnia się, gdy sprzedawca jest zwolniona z podatku VAT				Wzrost: Wzrost, dnia 03.01.1Xr. Srodek transportu: Srodek transportu				
Inne i inne dane, które należy uwzględnić do wystawienia faktury				Wzrost: Wzrost, dnia 03.01.1Xr. Srodek transportu: Srodek transportu				
Jan Nowak (-)				Elżbieta Wile (-)				

FAKTURA NR 1/01/1X Data: 01.01.1Xr. Dla: dokonania dostawy lub zaliczenia dostawy towarów lub wykonania usługi		Wzrost: Wzrost, dnia 05.01.1Xr. Srodek transportu: Srodek transportu						
Sprzedawca: Hurtownia Elektroniczna TEKTRONIK sp. z o.o. ul. Paczkowska 16, 50-248 Wrocław Nr konta: 20 5040 5060 1000 1000 1000 5040 NIP: 1524-00-38-580 REGON: 141111111		Nabywca: Spółka z o.o. DUM IMPEX ul. Wypokładowa 105/12 50-502 Wrocław NIP: 848-00-20-180 REGON: 141111111						
Lp.	Nazwa towaru lub usługi	Przebieg (U) Jm.	Ilość	Cena jedn. bez podatku VAT	Podatek VAT	Wartość bez podatku VAT	Podatek VAT	Wartość sprzedaży z podatkiem VAT
1.	Komputer OPTIMUS MAX	1	2	3 000,00	23%	3 000,00	690,00	3 690,00
sposób zapłaty: prelew – 14 dni				Razem: 6 000,00 x 1 380,00 = 8 280,00				
Wypełnia się, gdy sprzedawca jest zwolniona z podatku VAT				Wzrost: Wzrost, dnia 05.01.1Xr. Srodek transportu: Srodek transportu				
Inne i inne dane, które należy uwzględnić do wystawienia faktury				Wzrost: Wzrost, dnia 05.01.1Xr. Srodek transportu: Srodek transportu				
Jan Nowak (-)				Elżbieta Wile (-)				

II. ROZRACHUNKI

POLECENIA:

1. Wypełnij notę odsetkową nr 1/01/1X dotyczącą odsetek zwłoki we wpływie należności od Szkoły Podstawowej Nr 5 - obliczając odsetki zwłoki, przyjmij aktualne odsetki ustawowe, przyjmij termin zapłaty odsetek w ciągu 7 dni od daty otrzymania noty odsetkowej.
2. Otwórz konta księgi głównej i konta ksiąg pomocniczych do kont „Rozrachunki z odbiorcami” i „Rozrachunki z dostawcami”.
3. Zaksięguj zdarzenia gospodarcze na podstawie otrzymanych i wystawionych dokumentów.
4. Sporządź zestawienia obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych.
5. Uzgódnij ewidencję na kontach „Rozrachunki z odbiorcami” i „Rozrachunki z dostawcami” z ewidencją na kontach ksiąg pomocniczych.
6. Określ treść ekonomiczną sald kont „Rozrachunki z odbiorcami” i „Rozrachunki z dostawcami”.
7. Uznajdaj sald konta „Rachunek bieżący” z saldem wynikającym z Wb nr 10.

This image shows a handwriting practice sheet for the Chinese character '十' (shí). The sheet is divided into three rows and four columns by a vertical dashed line. Each cell contains a large '十' character for tracing and a smaller '十' character for independent practice.

II. ROZRACHUNKI

II. ROZRACHUNKI

ĆWICZENIE 3.

ZAŁOŻENIA:

Saldo konta „Rachunek bieżący” Przedsiębiorstwa Produkcyjnego „MIRA” wynosi 8 000 zł.

Operacje gospodarcze:

POLECENIE:

Zakres operacji: Zaksięguj operacje gospodarcze zaistniałe w Przedsiębiorstwie Produkcyjnym "MIHA".

ROZWIĄZANIE:

Rozrachunki z odbiorcami

II. ROZRACHUNKI

ĆWICZENIE 4.

ZAŁOŻENIA:

Hurtownia REMA sp. z o.o. (ul. Pajna 7, 55-600 Wrocław) posiada rachunek w BPS S.A. nr 19 3040 5060 5060 7080 2700 1234. Jednostka jest podatnikiem VAT, ewidencję kosztów prowadzi tylko na kontaktach zespołu 4 (układu rozdalowego).

Na dzień 01.08.201Xr. salda wybranych kont wynoszą:

„Rachunek bieżący”

„Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”

- saldo dotyczy zobowiązań wobec Zakładów Produkcyjnych PIKO sp. z o.o. z Wrocławia, za fakturę nr 46/06/201Xr. z dn. 15.06.201Xr.

W sierpniu 201X r. zgromadzono następujące dokumenty:

- 1) 01.08.1X r. – wystawiono weksel na spłatę zobowiązań dla Z.P. PIKO:

a) wartość zobowiązania	400,-
b) dyskonto	
c) kwota wekslowa	1 200,-
2) 03.08.1Xr. – KP – pobrano z bankomatu środki pieniężne	14 500,-
3) 04.08.1X r. – Faktura – sprzedano rowery dla Sklepu Detalicznego „ROMET”:	3 335,-
a) wartość netto	17 835,-
b) podatek VAT 23%	
c) wartość brutto	
4) 04.08.1X r. – otrzymano weksel na spłatę należności od Sklepu Detalicznego „ROMET”:	600,-
a) wartość należności	
b) dyskonto	
c) kwota wekslowa	
– termin wykupu weksla 20.11.1Xr.	
5) 31.08.1X r. – Faktura – sprzedano rowery dla Szkoły Podstawowej:	5 300,-
a) wartość netto	1 219,-
b) podatek VAT 23%	
c) wartość brutto	6 519,-
6) 31.08.1X r. – Faktura – zakupiono rowery od Z.P. CHEWIKO:	6 200,-
a) wartość netto	1 426,-
b) podatek VAT 23%	
c) wartość brutto	7 626,-
7) 31.08.1X r. – WB nr 28 (załącznik 1)	

Załącznik 1.

BPS S.A. III O/ Wrocław ul. Polna 7, 55-600 Wrocław	Rachunek: 19 3040 5060 7080 2700 1234 Wyciąg nr 28 z dnia 31.08.1X r.
HURTOWNIA REMA sp. z o.o.	
Saldo początkowe rachunku z dnia 01.08.1Xr.	
1. wypłata gotówki z bankomatu	45 000,-
2. przelew dla Z.P. PIKO – spłata zobowiązania wekslowego	1 200,-
3. prowizja za przelew	8 400,-
	5,-
Salda końcowe rachunku z dn. 31.08.1X r.	35 395,-

POLECENIA:

- Otwórz konta księgi głównej i księgi pomocniczej do konta: „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”.
- Zaksięguj zdarzenia gospodarcze z sierpnia na kontach księgi głównej i na kontach księgi pomocniczej.

II. ROZRACHUNKI

- ĆWICZENIE 5.**
ZAŁOŽENIA:
W Hurtowni MEGA sp. z o.o. sporządzono listę płac (załącznik 1) dla zatrudnionej Eweliny Raś.

POLECENIE:

Rozrachunki

Załącznik 1.

LISTA PŁAC "201X/Styczeń/ADMINISTRACJA" numer 201X/01/1 za miesiąc Styczeń 201X z dnia 31/01/201X									
NALICZENIA		Brutto male		PODATEK	ZUS PŁATNIK	ZASILEKI	NETTO	DATA I PODPIS	
Podstawa	Wygr., chorowawe	Koszty	Podatek	ZUS PŁATNIK	ZASILEKI	NETTO	DATA I PODPIS		
Alord	(Pozostałe)	Podatek	Podatek do opodat.	Ubezpie. wypadowawe	Podatek do zas. rodz.	Ubezpie. zdrowotne			
Prowizja	Brutto duże	Ubezpie. chorobowe	Ubezpie. emeryt. i rencja	Ubezpie. rencjowe	Ubezpie. zdrowotne	Ubezpie. zdrowotne			
Premie	Ubezpie. emeryt. i rencja	Ubezpie. zdrowotne	Ubezpie. zdrowotne	Ubezpie. wypadowawe	Ubezpie. zdrowotne	Ubezpie. zdrowotne			
Dod. za godz. nadliczb.	Ubezpie. emeryt. i rencja	Ubezpie. zdrowotne	Ubezpie. zdrowotne	Ubezpie. wypadowawe	Ubezpie. zdrowotne	Ubezpie. zdrowotne			
Dod. za godz. nocne	Ubezpie. emeryt. i rencja	Ubezpie. zdrowotne	Ubezpie. zdrowotne	Ubezpie. wypadowawe	Ubezpie. zdrowotne	Ubezpie. zdrowotne			
Wygr., chorobowe	Ubezpie. chorobowe	Ubezpie. zdrowotne	Ubezpie. zdrowotne	Ubezpie. wypadowawe	Ubezpie. zdrowotne	Ubezpie. zdrowotne			
3 000,00	0,00	3 020,15	111,25	341,50	0,00	37,75			
0,00	0,00		2 908,90	227,50	0,00	0,00			
500,00	3 500,00		523,62	67,55	0,00	0,00			
0,00	341,60		40,33	85,75	0,00	0,00			
0,00	52,50		234,06	3,50	0,00	0,00			
0,00	85,75		243,00	0,00	0,00	0,00			
			2 543,08						

Podstawa	Wyprg, urfopone	B
Aford	(prostate)	
Prostata	Brutto duże	
Premie	Uleap, emeryt, i filar	
Doł, za gozł, medisch,	Uleap, emeryt, i filar	
Doł, za gozł, nocne	Uleap, emeryt	
Wyprg, drowane	Uleap, drowane	
3 000,00	0,00	
0,00	0,00	
0,00	0,00	
500,00	341,60	
0,00	3 500,00	
0,00	0,00	
0,00	0,00	
85,75	52,50	

ĆWICZENIE 6.

ZAŁOŻENIA:

Wybrane konta przedsiębiorstwa produkcyjnego wykazują następujące zapisy:

Wn	Rachunek bieżący	Ma	Wn	Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	Ma
Sp. 20 000,-	4 311,- (2)		1a)	823,-	6 000,- (1)
7a) 35 000,-	1 689,- (3a,b,c)		1b)	466,-	
	30 000,- (5)		1c)	400,-	
			2)	4 311,-	

Ubezpieczenia społeczne

Wn	i inne świadczenia	Ma	Wn	Rozrachunki z ZUS	Ma
4) 1 244,-			3a)	823,-	823,- (1a)
			3b)	466,-	

Wn	3c)	400,-	Ma	5)	30 000,-	Ma

Krótkoterminowe aktywa finansowe

Wn	6)	30 000,-	Ma	7b)	30 000,-	Ma

POLECENIA:

- Odtwórz brakujące nazwy kont i figurujące na nich zapisy.
- Wymień treści operacji gospodarczych zaksięgowanych na kontach.

ROZWIĄZANIE:

3. OBRÓT MATERIAŁOWY

3.1. DOKUMENTACJA I WYCENA OBROTU MATERIAŁOWEGO

3.1.1. Dokumentacja obrotu materiałowego

Każde przyjęcie materiałów do magazynu, ich wydanie z magazynu oraz zmiany wartości lub ubytki naturalne muszą być udokumentowane dowodem obrotu magazynowego, zawierającym:

- określenie rodzaju dowodu,
- określenie dostawcy oraz podanie stron dokonujących operacji gospodarczej, np. w przypadku wydania do zużycia materiałów biurowych - określenie komórki organizacyjnej, na rzecz której materiały wydano,
- nazwę materiału oraz jego wartość i ilość, jeśli jest to możliwe,
- datę dokonania operacji,
- numer identyfikacyjny w księgach rachunkowych,
- podpis wystawcy dokumentu oraz osoby, od której przyjęto lub której wydano materiał.

Dowody przyjęcia (przychodu) materiałów do magazynu to:

- dowód Pz** („Przyjęcie materiałów z zewnątrz”) - wystawiany przy przyjęciu zakupionych materiałów do magazynu. Dokument ten spełnia następujące funkcje:
 - służy jako potwierdzenie przyjęcia materiałów,
 - jest podstawą przychodu materiałów do magazynu i rozliczenia zakupu,
- dowód Zw** („Zwrot materiałów”) - wystawiany przy zwrocie do magazynu niewykorzystanych w produkcji materiałów z powodu:
 - uzyskania oszczędności materiałowych,
 - pobrań zbyt dużej ilości materiałów,
- dowód Pw** („Przyjęcie wewnętrzne materiałów”) - wystawiany w przypadku stwierdzenia podczas spisu z natury nadwyżek materiałowych, lub przy zwrocie materiałów do magazynu niewykorzystanych w produkcji.

Dowody wydania (rozchodu) wewnętrznych materiałów z magazynu to:

- dowód Rw** („Rozchód wewnętrzny”) - wystawiany przy wydaniu wewnętrznym materiałów do produkcji, na cele inwestycyjne, na potrzeby administracji, itp. oraz niekiedy przy stwierdzeniu niedoboru materiałów,
 - dowód Wz** („Wydanie materiałów na zewnątrz”) - wystawiany przy odsprzedaży nadmiernych lub nieprzydatnych materiałów, przy zwrocie do dostawcy reklamowanych materiałów,
 - protokoły**, np.: szkód, złomowania, zmian cen, różnic inwentaryzacyjnych.
- W jednostce posiadającej więcej niż jeden magazyn mogą wystąpić przesunięcia między magazynami. W tej sytuacji występuje przychód i rozchód wewnętrzny. Operację tę dokumentuje się dowodem **Mm**.

23.11.2014

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

Dowody zakupu materiałów:

Podstawowymi dokumentami związanymi z zakupem materiałów są faktury lub rachunki wystawiane przez dostawców materiałów. Faktury są dokumentami zakupu wystawianymi przez podatników VAT. Rachunki wystawiane są przez jednostki niebędące podatnikami VAT. Faktury i rachunki stanowią podstawę przeprowadzenia rozrachunków z dostawcą oraz rozliczenia zakupu materiałów.

PRZYKŁAD Dotyczący zastosowania ceny rzeczywistej zakupu przy wycenie dowodów obrotu materiałowego.

Założeń:

Zakłady Produkcyjne "MEGA" sp. z o.o. we Wrocławiu zakupiły od Przedsiębiorstwa Produkcyjnego "IMPEX" sp. z o.o. we Wrocławiu dnia 16.02.1Xr. 500 m tkaniny bawełnianej w cenie 12,-/m. Zakup udokumentowano fakturą nr 21/02 (załącznik 1).

Zakupiona tkanina w ilości zgodnej z fakturą została przyjęta do magazynu w dniu zakupu na podstawie Pz nr 14/02 (załącznik 2). Dowodem Rw nr 8/02 z dnia 20.02.201X r. (załącznik 3) udokumentowano rozchód 300 m tkaniny do zużycia.

W dniu 27.02.201Xr., na podstawie Zw nr 3/02 (załącznik 4) zwrócono z produkcji do magazynu 30 m tkaniny niezużytej w produkcji.

Obrót materiałami w dowodach magazynowych wycenia się według rzeczywistych cen zakupu.

POLECENIE:

Należy ustalić na dzień 27.02.201X r. wartość materiałów w magazynie w rzeczywistej cenie zakupu.

Załącznik 1.

FAKTURA
Nr 21/02
Data: 21/02
wydania towaru, upłaty - zaliczeń: 16.02.1Xr.
Środek transportu:

Sprzedawca:
Przedsiębiorstwo "IMPEX" sp. z o.o.
ul. Kalanowa 8, 50-200 Wrocław

Nabywca:
Zakłady Produkcyjne "MEGA" sp. z o.o.
ul. Jolimowa 7, 50-307 Wrocław

NIP: 829-88-06-040 REGON: 141111111

Lp.	Nazwa towaru lub usługi	PKW (U - Jm.)	Ilość	Cena jedn. bez podatku VAT	Wartość bez podatku VAT	Podatek VAT	Wartość sprzedawcy z podatkiem VAT
1.	Tkanina bawełniana	m	500	12,00	6 000,00	23%	7 380,00
Razem:				6 000,00	23%	7 380,00	

sposób zapłaty: preletem - 7 dni

W tym: 6 000,00 23% 1 380,00 7 380,00

Wypełnia się, gdy sprzedawca jest zwolniona z podatku VAT

Imię i nazwisko oraz podpis osoby uprawnionej do wystawiania faktury: **Ewa Kowalska (-)**

Imię i nazwisko oraz podpis osoby uprawnionej do wystawiania faktury: **Maria Nowak (-)**

słownie: sześć tysięcy i osiemset 00/100 zł

23.11.2014

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

Załącznik 2.

Zakłady Produkcyjne "MEGA" sp. z o.o.
ul. Kalanowa 8, 50-200 Wrocław
Przeznaczenie: produkcja

Nr zamówienia: 50-307 Wrocław

Nr faktury: 14/02

Data otrzymania: 16.02.201Xr.

Nr konta: 20 4050 6090 2030 4050 6090

NIP: 829-88-06-040 REGON: 141111111

Nr indeksu materiałowego	Nazwa materiału	Jedn.	Ilość	Cena	Wartość	Zap. ilość
(...)	Tkanina bawełniana	m	500	12,00	6 000,00	
RAZEM					6 000,00	

Uwagi kontrola przyjęcia: wapak przepięty

Data: 16.02.201Xr.

Wycena: (-)

Wycena: (-)

Wycena: (-)

Załącznik 3.

Produkcja

Nr bieżącej Pz: 14/02

Nr magazynu Pz: 14/02

Data: 16.02.201Xr.

Nr konta: 20 4050 6090 2030 4050 6090

NIP: 829-88-06-040 REGON: 141111111

Nr indeksu materiałowego	Nazwa materiału	Jedn.	Ilość	Cena	Wartość	Zap. ilość
(...)	Tkanina bawełniana	m	300	12,00	3 600,00	
RAZEM					3 600,00	

Uwagi kontrola przyjęcia: wapak przepięty

Data: 16.02.201Xr.

Wycena: (-)

Wycena: (-)

Wycena: (-)

Załącznik 4.

Zakłady Produkcyjne "MEGA" sp. z o.o.
ul. Kalanowa 8, 50-200 Wrocław

Nr bieżącej Pz: 14/02

Nr magazynu Pz: 14/02

Data: 16.02.201Xr.

Nr konta: 20 4050 6090 2030 4050 6090

NIP: 829-88-06-040 REGON: 141111111

Nr indeksu materiałowego	Nazwa materiału	Jedn.	Ilość	Cena	Wartość	Zap. ilość
(...)	Tkanina bawełniana	m	300	12,00	3 600,00	
RAZEM					3 600,00	

Uwagi kontrola przyjęcia: wapak przepięty

Data: 16.02.201Xr.

Wycena: (-)

Wycena: (-)

Wycena: (-)

ROZWIĄZANIE:

Wartość materiałów w magazynie w rzeczywistej cenie zakupu wynosi

6 000 zł - 3 600 zł + 360 zł = 2 760 zł

20.11.2014

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

3.1.2. Wycena obrotu materiałowego

Wycena przychodu materiałów do magazynu może być dokonana według następujących cen ewidencyjnych:

- zmiennych:
 - zakupu,
 - nabycia,
- stałych,
- rzeczywistych kosztów poniesionych na wytworzenie we własnym zakresie materiałów,
- cen sprzedaży takiego samego lub podobnego materiału w przypadku nieodpłatnego przyjęcia materiałów, dla którego ustalenie ceny nabycia jest niemożliwe.

Cena zakupu – jest to rzeczywista cena, jaką płaci nabywca za zakupiony materiał, pomniejszona o podlegający odliczeniu podatek VAT, powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym w przypadku importu (cło). Materiały wycenia się według cen zakupu, gdy koszty zakupu materiałów są niewielkie i w związku z tym bezpośrednio zalicza się je w koszty działalności.

Cena nabycia – jest to rzeczywista cena zakupu powiększona o koszty bezpośrednie związane z zakupem, tj.: koszty transportu, załadunku, wyładunku, ubezpieczenia materiałów w transporcie itd.

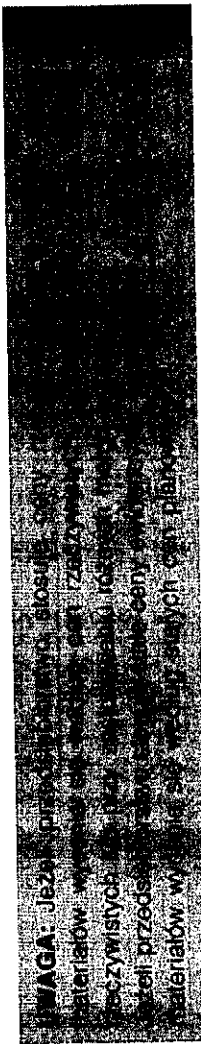
$$+ \text{koszty zakupu} \\ = \text{cena nabycia}$$

Idealnym rozwiązaniem byłoby, gdyby wszystkie przychody i rozchody materiałów mogły być wycenione i ewidencjonowane w rzeczywistych cenach: zakupu, nabycia lub w kosztach wytworzenia. W praktyce wycena ta jest zbyt uciążliwa, gdyż:

- 1) jednostki zakupują materiały od różnych dostawców, w związku z tym cena zakupu tego samego materiału, pochodzącego z różnych źródeł, może być różna, różne mogą być również koszty zakupu każdej partii tych samych materiałów w zależności od rodzaju zastosowanego przy przewozie transportu, odległości od siedziby dostawcy,
- 2) te same materiały z różnych dostaw przechowywane są w magazynach najczęściej razem. Dlatego wyceniając rozchód materiału, trudno ustalić, z której dostawy on pochodzi oraz jaką cenę zastosować.

W związku z trudnościami, jakie przysparza wycena materiałów w zmiennych cenach rzeczywistych, często stosuje się ceny planowane, tzw. stałe ceny ewidencyjne.

Stala cena ewidencyjna – jest to tzw. cena stała dla danego okresu sprawozdawczego, np. miesięca, ustalona na podstawie rzeczywistej ceny zakupu, nabycia lub kosztów wytworzenia materiałów.

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

Stale ceny ewidencyjne w stosunku do cen rzeczywistych mogą być:

$$C_z > C_{ew} \\ C_z < C_{ew} \\ C_z = C_{ew}$$

gdzie:

- C_z – cena rzeczywista
- C_{ew} – stała cena ewidencyjna

Różnica między tymi cenami nazywa się **odchyleniem od cen ewidencyjnych materiałów**.
Gdy $C_z = 300$ zł, $C_{ew} = 290$ zł, to różnica między cenami (10 zł) stanowi tzw. odchylenie Dt od cen ewidencyjnych materiałów

$$C_z (300 \text{ zł}) > C_{ew} (290 \text{ zł}) \Rightarrow \text{odchylenie Dt (10 zł)}$$

Gdy $C_z = 40$ zł, $C_{ew} = 42$ zł, to różnica między cenami (2 zł) stanowi tzw. odchylenie Ct od cen ewidencyjnych materiałów

$$C_z (40 \text{ zł}) < C_{ew} (42 \text{ zł}) \Rightarrow \text{odchylenie Ct (2 zł)}$$

Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów księguje się na koncie korygującym prowadzonym do konta „Materiały” o nazwie **„Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów”**.

PRZYKŁAD 1.

ZAŁOŻENIA:

Wartość zakupionych i przyjętych do magazynu materiałów w stałej cenie ewidencyjnej wynosi 5 500 zł. Ustalone odchylenia Dt od cen ewidencyjnych przypadające na zakupione materiały wynoszą 400 zł.

POLECENIA:

Należy wprowadzić na konta wykazane obroty oraz ustalić wartość zakupionych materiałów w magazynie w rzeczywistej cenie zakupu.

ROZWIĄZANIE:

Materiały	Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów
Obr. 5 500,-	Obr. 400,-

wartość zakupionych materiałów w cenie ewidencyjnej (obrot Dt konta „Materiały”) 5 500 zł
+ obrót Dt konta „Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów” 400 zł

= **wartość zakupionych materiałów w rzeczywistej cenie zakupu** 5 900 zł

Odchylenia Dt od cen ewidencyjnych materiałów informują o tym, że zastosowana przy wycenie przychodu materiałów cena ewidencyjna była niższa od ceny rzeczywistej zakupu.

Odchylenia Ct od cen ewidencyjnych materiałów świadczą o zastosowaniu przy wycenie przychodu materiałów stałej ceny ewidencyjnej wyższej od ceny rzeczywistej.

ĆWICZENIE 1.

ZAŁOŻENIA:

Wartość zakupionych i przyjętych do magazynu materiałów w stałej cenie ewidencyjnej wynosi 7 200 zł, ustalane odchylenia Ct od cen ewidencyjnych przypadające na zakupione materiały wynoszą 600 zł.

POLECENIE:

Wprowadź na konta wykazane obroty oraz ustal wartość zakupionych materiałów w magazynie w rzeczywistej cenie zakupu.

sta 20.11.2014

20.11.2014

III. OBRÓT MATERIALOWY

Na podstawie dowodu Pz zakupione materiały przyjęto do magazynu. Poniesione koszty związane z zakupem materiałów wynosiły 320 zł.

ROZWIĄZANIE:
1200
- 600
600

PRZYKŁAD 2.

ZAŁOŻENIA:
Jednostka prowadzi ewidencję obrotu materiałowego w stałych cenach ewidencyjnych. Na podstawie faktury zakupiono materiały „C” - 2 000 szt. po 1,80 zł/szt., stawka podatku VAT - 23%. Cena ewidencyjna materiału „C” wynosi 1,50 zł/szt.

Na podstawie dowodu Pz zakupione materiały przyjęto do magazynu. Poniesione koszty związane z zakupem materiałów wynosiły 320 zł.

POLECENIE:

Należy ustalić wartość zakupionych materiałów:

- 1) w stałej cenie ewidencyjnej,
- 2) w rzeczywistej cenie zakupu,
- 3) w rzeczywistej cenie nabycia.

ROZWIĄZANIE:

Wartość zakupionych materiałów:

- w stałej cenie ewidencyjnej 2 000 szt. x 1,50 zł/szt. = 3 000 zł
- w rzeczywistej cenie zakupu 2 000 szt. x 1,80 zł/szt. = 3 600 zł
- w rzeczywistej cenie nabycia 3 600 zł + 320 zł = 3 920 zł

ĆWICZENIE 2.

ZAŁOŻENIA:

W Zakładach Obuwniczych „WIGA” S.A. we Wrocławiu, stan zapasu skóry czarnej na dzień 1.01.201X r. wynosi w stałej cenie ewidencyjnej 300 m po 25 zł/m. Rzeczywista cena zakupu skóry czarnej wynosiła 27 zł/m, poniesione koszty związane z nabyciem materiałów stanowiły 500 zł. W miesiacu styczniu zakupiono na podstawie faktury nr 15/01/1X - 180 m tej skóry od Hurtowni „OLIMP” sp. z o.o. we Wrocławiu (załącznik 1). Na podstawie rachunku poniesiono koszty zakupu skóry w wysokości 650 zł. Zakupioną skórę w dniu zakupu przyjęto do magazynu na podstawie dowodu Pz nr 2/01/1X w cenie ewidencyjnej - Załącznik 2. Jednostka prowadzi ewidencję obrotu materiałowego w stałych cenach ewidencyjnych.

POLECENIA:

Na podstawie założeń i zgromadzonych dokumentów:

- 1) oblicz wartość zakupionych w styczniu materiałów:
 - a) w stałej cenie ewidencyjnej,
 - b) w rzeczywistej cenie zakupu,
 - c) w rzeczywistej cenie nabycia.
- 2) oblicz wartość zapasu materiałów na dzień 31.01.1Xr:
 - a) w stałej cenie ewidencyjnej,
 - b) w rzeczywistej cenie zakupu,
 - c) w rzeczywistej cenie nabycia.

114 20.11.2014

20.11.2014

III. OBRÓT MATERIALOWY

FAKTURA
Nr 15/01/1X
Data: 15/01/1X
Nabywca: Zakłady Obuwnicze „WIGA” S.A.
ul. Gmurzalska 17, 50-307 Wrocław
NIP: 698-30-10-609 REGON: 141111111
Sprzedawca: Hurtownia „OLIMP” sp. z o.o.
ul. Tarcza 90, 50-706 Wrocław
NIP: 698-30-10-609 REGON: 141111111
Nr konta: 20 3040 5060 7080 9080 7060 5040

Lp.	Nazwa towaru lub usługi	PKW 10	Jm.	Ilość	Cena jedn. bez podatku VAT	Wartość bez podatku VAT	Podatek VAT	Wartość sprzedawcy z podatkiem VAT
1.	Skóra czarna	3	m	180	26,00	4 680,00	23%	5 756,40
Razem:					4 680,00	1 076,40	23%	5 756,40
sposób zapłaty: prelew - 7 dni								

Wypełnia się, gdy sprzedawca jest zwolniona z podatku VAT

Wzrost: 1,80 m, Ciężar: 80 kg, Data: 23.01.2014
Podpis: [Podpis]
Załącznik 2: [Załącznik 2]

ROZWIĄZANIE:

Obliczenie wartości zakupionych w styczniu materiałów:

- a) w stałej cenie ewidencyjnej 300 m x 25 zł = 7 500 zł
 - b) w rzeczywistej cenie zakupu 300 m x 27 zł = 8 100 zł
 - c) w rzeczywistej cenie nabycia 8 100 zł + 500 zł = 8 600 zł
- Obliczenie wartości zapasu materiałów na dzień 31.01.1Xr.:
- a) w stałej cenie ewidencyjnej 12 000 zł
 - b) w rzeczywistej cenie zakupu 12 700 zł
 - c) w rzeczywistej cenie nabycia 13 200 zł

115 20.11.2014

20.11.2014

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

ĆWICZENIE 3.

ZAŁOŻENIA:

Zakłady Przemysłu Odzieżowego „IWONA” S.A. (55-400 Wrocław, ul. Polna 15) zakupiły w dniu 10.01.1X r. na podstawie faktury tkaninę jedwabną - 240 m po 22 zł/m, stawka podatku VAT - 23%. Cena ewidencyjna 1 m tkaniny jedwabnej wynosi 23 zł. Materiał w dniu zakupu przyjęto do magazynu. Koszt przewożu materiałów wyniósł 400 zł i został opłacony przez odbiorcę na podstawie rachunku.

Jednostka prowadzi ewidencję obrotu materiałowego w stałych cenach ewidencyjnych.

POLECENIA:

Ustal wartość zakupionych materiałów:

- w stałej cenie ewidencyjnej,
- w rzeczywistej cenie zakupu,
- w rzeczywistej cenie nabycia.

ROZWIĄZANIE:

Wartość zakupionych materiałów:

- w stałej cenie ewidencyjnej $240 \text{ m} \times 23 \text{ zł} = 5520 \text{ zł}$
- w rzeczywistej cenie zakupu $240 \text{ m} \times 22 \text{ zł} = 5280 \text{ zł}$
- w rzeczywistej cenie nabycia $5280 \text{ zł} + 400 \text{ zł} = 5680 \text{ zł}$

3.2 ROZLICZENIE ZAKUPU MATERIAŁÓW

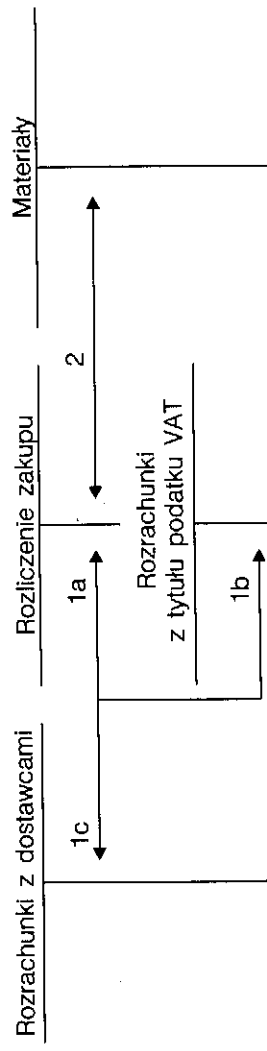
Na proces zakupu materiałów składają się dwa udokumentowane zdarzenia:

- otrzymanie faktury lub rachunku od dostawcy materiałów,
 - odbior materiałów od dostawcy i przyjęcie ich do magazynu na podstawie dowodu Pz.
- Otrzyma faktura od dostawcy jest podstawą do zapłaty za dostarczony materiał, natomiast dowód Pz - do przyjęcia materiałów do magazynu i obciążenia magazyniera wartością przyjętych materiałów.

Oba dokumenty podlegają ewidencji na kontach. Często zdarza się, że istnieje różnica czasowa między wpływem obu dokumentów do działu księgowości, dlatego, aby powiązać i porównać ze sobą fakturę (rachunek) i Pz, należy otworzyć konto „**Rozliczenie zakupu**”. Konto to jest kontem bilansowym aktywno-pasywnym o charakterze rozliczeniowym.

EWIDENCJA ZAKUPU MATERIAŁÓW

W JEDNOSTKACH STOSUJĄCYCH RZECZYWISTE CENY ZAKUPU

Objaśnienia do schematu:

- Faktura za zakupione materiały:
 - wartość netto
 - podatek VAT (naliczony)
 - wartość brutto
- Pz - przyjęcie zakupionych materiałów do magazynu w rzeczywistej cenie zakupu

20.11.2014

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

PRZYKŁAD

ZAŁOŻENIA:

Operacje gospodarcze:

- Faktura za zakupione materiały:

- wartość netto
40 szt. po 15,-/szt. = 600,-
- podatek VAT 23%
138,-
- wartość brutto
738,-

- Pz - przyjęcie zakupionych materiałów do magazynu
40 szt. po 15,-/szt. = 600,-

POLECENIE:

Należy zaksięgować operacje gospodarcze.

ROZWIĄZANIE:

Ewidencja operacji gospodarczych:

Rozrachunki z dostawcami	Rozliczenie zakupu	Rozrachunki z tytułu podatku VAT
1c 738,-	1a 600,- 2 600,-	1b 138,-
		Materiały
		2) 600,-

ĆWICZENIE

ZAŁOŻENIA:

Operacje gospodarcze:

- Faktura za zakupione materiały:

- wartość netto
120 szt. po 17,-/szt. = 2 040,-
- podatek VAT 23%
469,20
- wartość brutto
2 509,20

- Pz - przyjęcie zakupionych materiałów do magazynu 120 szt po 17,-/szt. 2 040,-

POLECENIE:

Zaksięguj operacje gospodarcze.

ROZWIĄZANIE:

Rozrachunki z dostawcami	Rozliczenie zakupu	Rozrachunki z tytułu podatku VAT
1c 2509,20	1a 2040,- 2 2040,-	1b 469,20
		Materiały
		2) 2040,-

W jednostkach wycenianych i ewidencjonujących materiały w stałych cenach ewidencyjnych różniących się od rzeczywistych cen zakupu materiałów występują odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów. W celu rozliczenia zakupu materiałów powstałe różnice między cenami należy wyksięgować na konto „**Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów**”. Konto to jest kontem korygującym do konta „**Materiały**”.

Aby ustalić wartość zapasu materiałów w rzeczywistej cenie zakupu, należy do salda konta „**Materiały**” dodać saldo debetowe konta „**Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów**” lub odjąć kredytowe saldo tego konta.

23.11.2014

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

ĆWICZENIE 3.
ZAŁOŻENIA:

Zakłady Przemysłu Odzieżowego „IWONA” S.A. (55-400 Wrocław, ul. Polna 15) zakupiły w dniu 10.01.1X r. na podstawie faktury tkaninę jedwabną - 240 m po 22 zł/m, stawka podatku VAT - 23%. Cena ewidencyjna 1 m tkaniny jedwabnej wynosi 23 zł. Materiał w dniu zakupu przyjęto do magazynu. Koszt przewozu materiałów wyniósł 400 zł i został opłacony przez odbiorcę na podstawie rachunku. Jednostka prowadzi ewidencję obrotu materiałowego w stałych cenach ewidencyjnych.

POLECENIA:

- Ustal wartość zakupionych materiałów:
- a) w stałej cenie ewidencyjnej,
 - b) w rzeczywistej cenie zakupu,
 - c) w rzeczywistej cenie nabycia.

ROZWIĄZANIE:

Wartość zakupionych materiałów:

- w stałej cenie ewidencyjnej $240\text{ m} \times 23\text{ zł} = 5.520\text{ zł}$
- w rzeczywistej cenie zakupu $240\text{ m} \times 22\text{ zł} = 5.280\text{ zł}$
- w rzeczywistej cenie nabycia $5.280\text{ zł} + 400\text{ zł} = 5.680\text{ zł}$

3.2 ROZLICZENIE ZAKUPU MATERIAŁÓW

Na proces zakupu materiałów składają się dwa udokumentowane zdarzenia:

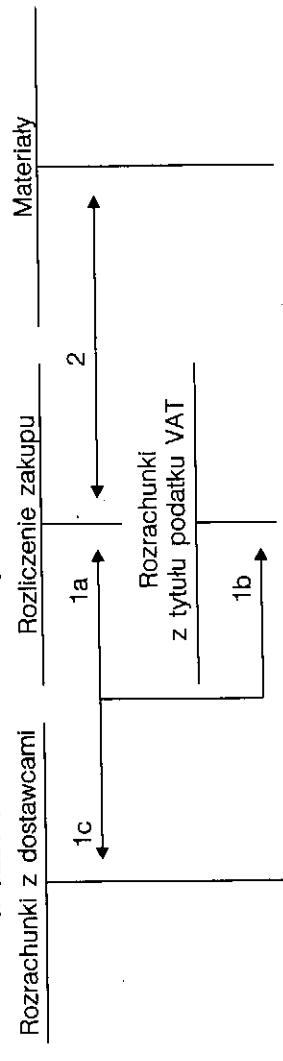
- 1) otrzymanie faktury lub rachunku od dostawcy materiałów,
- 2) odbiór materiałów od dostawcy i przyjęcie ich do magazynu na podstawie dowodu Pz.

Otrzymana faktura od dostawcy jest podstawą do zapłaty za dostarczony materiał, natomiast dowód Pz - do przyjęcia materiałów do magazynu i obciążenia magazyniera wartością przyjętych materiałów.

Oba dokumenty podlegają ewidencji na kontach. Często zdarza się, że istnieje różnica czasowa między wpływem obu dokumentów do działu księgowości, dlatego, aby powiązać i porównać ze sobą fakturę (rachunek) i Pz, należy otworzyć konto „Rozliczenie zakupu”. Konto to jest kontem bilansowym aktywno-pasynym o charakterze rozliczeniowym.

EWIDENCJA ZAKUPU MATERIAŁÓW

W JEDNOSTKACH STOSUJĄCYCH RZECZYWISTE CENY ZAKUPU

Objaśnienia do schematu:

- 1. Faktura za zakupione materiały:
 - a) wartość netto
 - b) podatek VAT (naliczony)
 - c) wartość brutto
- 2. Pz - przyjęcie zakupionych materiałów do magazynu w rzeczywistej cenie zakupu

23.11.2014

23.11.2014

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

PRZYKŁAD
ZAŁOŻENIA:

Operacje gospodarcze:

- 1. Faktura za zakupione materiały:

- a) wartość netto 40 szt. po 15,-/szt. = 600,-
 - b) podatek VAT 23% 138,-
 - c) wartość brutto 738,-
2. Pz - przyjęcie zakupionych materiałów do magazynu 40 szt. po 15,-/szt. = 600,-

POLECENIE:

Należy zaksięgować operacje gospodarcze.

ROZWIĄZANIE:

Ewidencja operacji gospodarczych:

Rozrachunki z dostawcami	Rozliczenie zakupu		Rozrachunki z tytułu podatku VAT
	1a) 600,-	1b) 600,- (2)	
	738,- (1c)		
			138,-
			600,-

ĆWICZENIE
ZAŁOŻENIA:

Operacje gospodarcze:

- 1. Faktura za zakupione materiały:

- a) wartość netto 120 szt. po 17,-/szt. = 2 040,-
 - b) podatek VAT 23% 469,20
 - c) wartość brutto 2 509,20
2. Pz - przyjęcie zakupionych materiałów do magazynu 120 szt po 17,-/szt. 2 040,-

POLECENIE:

Zaksięguj operacje gospodarcze.

ROZWIĄZANIE:

Rozrachunki z dostawcami	Rozrachunki z tytułu podatku VAT	
Wn 2 509,20	Ma 2 509,20	
		Ma 469,20
		Ma 2 040,-

W jednostkach wycenialących i ewidencjonujących materiały w stałych cenach ewidencyjnych różniących się od rzeczywistych cen zakupu materiałów występują odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów. W celu rozliczenia zakupu materiałów powstaje różnica między cenami należy wyksięgować na konto „Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów”. Konto to jest kontem korygującym do konta „Materiały”.

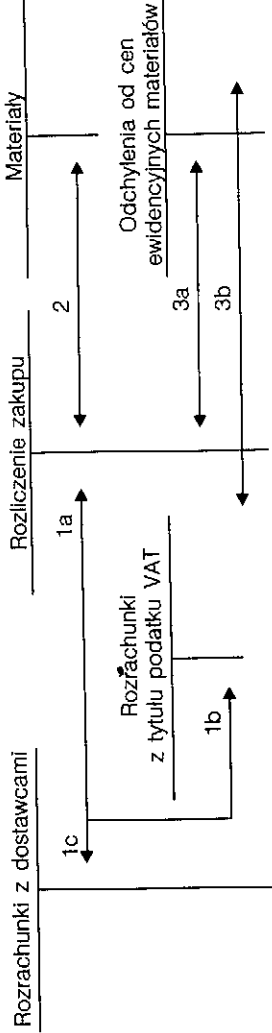
Aby ustalić wartość zapasu materiałów w rzeczywistej cenie zakupu, należy do salda konta „Materiały” dodać saldo debetowe konta „Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów” lub odjąć kredytowe saldo tego konta.

23.11.2014

23.11.2014

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

EWIDENCJA ZAKUPU MATERIAŁÓW
W JEDNOSTKACH STOSUJĄCYCH STAŁE CENY EWIDENCYJNE

Objaśnienia do schematu:

1. Faktura za zakupione materiały:
 - a) wartość netto
 - b) podatek VAT (naliczony)
 - c) wartość brutto
2. Pz - przyjęcie zakupionych materiałów do magazynu w stałej cenie ewidencyjnej
3. PK - rozliczenie zakupu materiałów:
 - a) wyksięgowanie odchyleń debetowych od cen ewidencyjnych materiałów
 - b) wyksięgowanie odchyleń kredytowych od cen ewidencyjnych materiałów

PRZYKŁAD 1.

ZALOŻENIA:

W Zakładach Produkcyjnych „LENA” sp. z o.o. (50-400 Wrocław, ul. Akcyjowa 9) w styczniu miały miejsce następujące operacje gospodarcze:

1. Faktura nr 22 za zakupione materiały:
 - a) wartość netto 3 000 szt. x 1,50/szt. = 4 500,-
 - b) podatek VAT 23% 1 035,-
 - c) wartość brutto 5 535,-
2. Pz nr 12 – przyjęcie zakupionych materiałów do magazynu w stałej cenie ewidencyjnej 3 000 szt. x 1,20/szt. = 3 600,-
3. PK nr 8 - odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów 3 000 szt. x 0,30/szt. = 900,-

POLECENIA:

Na podstawie założeń należy:

- 1) księgować operacje gospodarcze dotyczące zakupu i rozliczenia zakupu materiałów,
- 2) sporządzić PK nr 8 na dzień 10.01.1Xr. dotyczące rozliczenia zakupu materiałów,
- 3) ustalić wartość bilansową materiałów i wykazać ją we fragmencie bilansu,
- 4) zamknąć konto „Rozliczenie zakupu”.

ROZWIĄZANIE:

cena rzeczywista 1 szt. materiału 1,50 zł
- cena ewidencyjna 1 szt. materiału 1,20 zł
= **odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów przypadające na 1 szt. 0,30 zł**

118 23.11.2014

23.11.2014

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

Zakłady Produkcyjne "LENA" sp. z o.o. 50-400 Wrocław ul. Akcyjowa 9		PK POLECENIE KSIĘGOWANIA		Numer 8	Data wystawienia 10.01.1Xr.		Zaksięgować pod datą 10.01.1Xr.	
				KONTO		SUMY		
Lp.	Dowód	TREŚĆ	Wn	Ma	pojedyncze - cząstkowe			
1.	FA 22	Rozliczenie zakupu	341	300	900,00		900,00	
	Pz nr 12	materiały						
Zaliczeń		Sprawdził	Zawierzył		RAZEM		900,00	
Spotrządził		(-)	(-)		Zaksięgowano		Data 10.01.1Xr.	
		(-)			Strona		Podpis (-)	

Ewidencja operacji gospodarczych:

Rozrachunki z dostawcami		Rozrachunki z tytułu podatku VAT		Rozliczenie zakupu (300)	
1	5 535,- (1c)	1b	1 035,-	1a	4 500,-
(341)				3 600,- (2)	
				900,- (3)	
				4 500,-	

Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów

Materiały		Bilans - fragment	
3)	900,-	2)	3 600,-
	900,-		3 600,-
	900,-		3 600,-
	900,-		3 600,-

Informacja dodatkowa do bilansu:

Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów - Dt 900,-

UWAGA: W tym przypadku rozliczenie zakupu polega na ustaleniu i zaksięgowaniu odchyleń od cen ewidencyjnych materiałów

saldo konta „Materiały” 3 600,-
+ saldo Dt konta „Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów” 900,-
= **wartość bilansowa materiałów 4 500,-**
Konto „Rozliczenie zakupu” nie wykazuje salda, co oznacza, że zakup został rozliczony.

ĆWICZENIE 1.

ZALOŻENIA:

W Zakładach Produkcyjnych „MIKA” sp. z o.o. (58-400 Wrocław, ul. Poziomkowa 6) w styczniu miały miejsce następujące operacje gospodarcze:

1. Faktura nr 34 za zakupione materiały:
 - a) wartość netto 4 500 szt. x 13,-/szt.
 - b) podatek VAT 23% 1 035,-
 - c) wartość brutto 5 535,-
2. Pz nr 2 – przyjęcie zakupionych materiałów do magazynu w stałej cenie ewidencyjnej 4 500 szt. x 12,-/szt.
3. PK nr 12 - odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów 4 500,-

119 23.11.2014

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

POLECENIA:

- Zaksięguj operacje gospodarcze dotyczące zakupu i rozliczenia zakupu materiałów.
- Sporządź PK nr 12 na dzień 15.01.1Xr. dotyczące rozliczenia zakupu materiałów.
- Ustal wartość bilansową materiałów i wykaż ją we fragmencie bilansu.
- Zamknij konto „Rozliczenie zakupu”.

ROZWIĄZANIE:

PK POLECENIE KSIĘGOWANIA			Numer	Data wystawienia	Zaksięguwać pod datą	
TREŚĆ			KONTO		SUMY	
Lp.	Dowód		Wn	Ma	pojedyncze - ciągłowe	ogółem - kontrolne
1.	1024	rozliczenie zakupu	341	300	1500	1500
		materiałów				
			RAZEM			
Załącznik/w	Sporządził	Zawierza	Zaksięgowano		Data	Podpis
					Strona	

Wartość bilansowa materiałów: 50.500,-

Rozrachunki z dostawcami z tytułu podatku VAT

rozliczenie zakupu
1a) 50.500 50.000 / 2
1b) 10.000 4.500 / 3

Bilans - fragment		SUMA (w zł)	
B.	Aktywa obrotowe		
1	2024	50.500	
	Materiały		

Wartość bilansowa materiałów: 50.500,-

Bilans - fragment		SUMA (w zł)	
B.	Aktywa obrotowe		
1	2024	50.500	
	Materiały		

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

PRZYKŁAD 2.

ZALOŻENIA:

W przedsiębiorstwie produkcyjnym miały miejsce następujące operacje gospodarcze:

- Faktura za zakupione materiały:

- wartość netto 200 szt. x 6,80/szt. = 1 360,-
- podatek VAT 23% 312,80
- wartość brutto 1 672,80

- Pz – przyjęcie zakupionych materiałów do magazynu w stałej cenie ewidencyjnej

200 szt. x 7,-/szt. = 1 400,-

- PK – odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów 200 szt. x (7,00/szt. - 6,80/szt.) = 40,-
Cena rzeczywista (6,80/szt.) materiału < od ceny ewidencyjnej (7,-/szt.) => powstały odchylenia kredytowe.

POLECENIE:

Należy zaksięguwać operacje gospodarcze oraz ustalić wartość bilansową materiałów.

ROZWIĄZANIE:

Ewidencja operacji gospodarczych:

Rozrachunki z dostawcami		Rozliczenie zakupu		Materiały		Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów	
1a)	1 360,- (1c)	1 400,- (2)	2)	1 400,-	40,- (3)	40,-	40,-
Rozrachunki	40,-	1 400,-	1)	1 400,-	40,-	40,-	40,-
z tytułu podatku VAT	1 400,-	1 400,-	3)	1 400,-	40,-	40,-	40,-
1b)	312,80			1 400,-	40,-	40,-	40,-

saldo konta „Materiały”

- saldo Ct konta „Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów” 40,-

= wartość bilansowa materiałów (wartość materiałów w rzeczywistej cenie zakupu) 1 360,-

ĆWICZENIE 2.

ZALOŻENIA:

Przedsiębiorstwo ustaliło cenę ewidencyjną 1 szt. materiału „A” w wysokości 10 zł. Zakupiono od dostawcy na podstawie faktury - 550 szt. materiału „A” w cenie zakupu netto 9,40 zł/szt., stawka podatku VAT - 23%. Materiały przyjęto do magazynu na podstawie dowodu Pz. Wystawiono PK dotyczące rozliczenia zakupu.

POLECENIA:

- Wymień i zaksięguj operacje gospodarcze.
- Ustal wartość bilansową materiałów oraz zamknij konto „Rozliczenie zakupu”.

ROZWIĄZANIE:

- Faktura do zakupione materiały
 - wartość netto 550 szt x 9,40 = 5.170,-
 - podatek VAT 23% 1.189,10
 - wartość brutto 6.359,10
- Pz - przyjęcie zakupionych materiałów do magazynu w stałej cenie ewidencyjnej 550 x 10,- = 5.500,-
- PK - odchylenie od cen ewidencyjnych 7 powstały odchylenie kredytowe -380

23.11.2014

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

Objaśnienia do schematu:

1. Faktura za zakupione materiały i transport zakupionych materiałów:

- a) wartość netto zakupionych materiałów i usługi transportowej
b) podatek VAT (naliczony)
c) wartość brutto

2. Pz – przyjęcie zakupionych materiałów do magazynu (w cenie rzeczywistej lub w stałej cenie ewidencyjnej)

3. PK – rozliczenie usługi transportowej (kosztów zakupu)

- przeniesienie kosztów zakupu
a) nierozliczanych w czasie
b) do rozliczenia w czasie

PRZYKŁAD**ZALOŻENIA:**

W Zakładach Produkcyjnych „WNEK” sp. z o.o. (50-300 Wrocław, ul. Okopowa 20) koszty zakupu są rozliczane w czasie.

Operacje gospodarcze:

1. Faktura nr 15 za zakupione materiały i transport zakupionych materiałów:

- a) wartość netto materiałów 2 000 szt. x 4,20/szt. = 8 400,-
b) usługa transportowa 600,-
c) razem wartość netto 9 000,-
d) podatek VAT 23% 2 070,-
e) wartość brutto 11 070,-

2. Pz nr 8 – przyjęcie zakupionych materiałów do magazynu w stałej cenie ewidencyjnej 2 000 szt. x 4,-/szt. = 8 000,-

3. PK nr 17 – rozliczenie zakupu materiałów:

- a) koszty zakupu 600,-
b) odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów 2 000 szt. x (4,20/szt. - 4,-/szt.) = 400,-
c) odchylenia od cen ewidencyjnych (4,-/szt.) => powstały odchylenia
cena rzeczywista (4,20/szt.) > od ceny ewidencyjnej (4,-/szt.) => powstały odchylenia
debetowe

POLECENIA:

Na podstawie założeń należy:

- 1) zaksięgować operacje gospodarcze,
2) sporządzić PK nr 17 dotyczące rozliczenia zakupu materiałów na dzień 10.01.1Xr.,
3) ustalić wartość zapasu materiałów w stałej cenie ewidencyjnej, w rzeczywistej cenie zakupu i nabycia,
4) wykazać wartość bilansową materiałów we fragmencie bilansu.

ROZWIAZANIE:

Ewidencja operacji gospodarczych:

(210) Rozrachunki z dostawcami		(225) Rozrachunki z tytułu podatku VAT		(300) Rozliczenie zakupu		(310) Materiały	
11 070,- (1e √ 1d)	2 070,-	√ 1c	9 000,-	√ 1c	8 000,- (2)	√ 2)	8 000,-
					600,- (3a √)		8 000,-
					400,- (3b √)		8 000,- Sk.
					9 000,-		8 000,-
(402) Usługi obce		(490) Rozliczenie kosztów		(642) Rozliczenia międzykresowe kosztów zakupu		(341) Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów	
√ 3a) 600,-			600,- (3a √)	√ 3a)	600,-	√ 3b)	400,-
					600,-		400,-
					600,- Sk.		400,- Sk.
					600,-		400,-

Konto „Rozliczenie zakupu” nie wykazuje salda, co oznacza, że zakup został rozliczony.

23.11.2014

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

zapas materiałów w stałej cenie ewidencyjnej (saldo konta „Materiały”) 8 000 zł
+ saldo Dt konta „Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów” 400 zł
= **zapas materiałów w rzeczywistej cenie zakupu** 8 400 zł
+ saldo konta „Rozliczenia międzykresowe kosztów zakupu” 600 zł
= **zapas materiałów w rzeczywistej cenie nabycia** 9 000 zł

Bilans - fragment

Aktywa	SUMA (w zł)
B. Aktywa obrotowe	
I. Zapasy	
1. Materiały	9 000

Wzrost bilansu wynika z rozliczenia kosztów zakupu materiałów. Aby podać do bilansu wartość materiałów w rzeczywistej cenie nabycia, należy dodać do wartości materiałów w rzeczywistej cenie zakupu kosztów zakupu 600 zł.

Zakłady Produkcyjne „WNEK” sp. z o.o. 50-300 Wrocław ul. Okopowa 20		Numer 17		Data wystawienia 10.01.1Xr.		Zaksięgować pod datą 10.01.1Xr.	
PK POLECENIE KSIĘGOWANIA		KONTO		SUMY			
Lp.	Dowód	TREŚĆ	Wn	Ma	pojedyncze - cząstkowe	ogółne - kontrolne	
1.	FA 15	Rozliczenie zakupu	402	300	600,00		
	Pz nr 8	materiały	341	300	400,00	1 000,00	
			642	490	600,00	600,00	
Załączników		Sprawdził	Zatwierdził		RAZEM		
(-)		(-)	(-)		1 600,00		
			Zaksięgowano		Data 10.01.1Xr.		Podpis (-)

ĆWICZENIE 1.**ZALOŻENIA:**

W Przedsiębiorstwie Produkcyjnym „ZYG” sp. z o.o. (50-600 Wrocław, ul. Koszarowa 4) koszty zakupu są rozliczane w czasie. W dniu 07.01.201X r. zakupiono na podstawie faktury nr 9 – 6 000 szt. materiału w cenie rzeczywistej zakupu 2,70 zł/szt. W fakturze policzono koszty transportu wynoszące 500 zł, stawka podatku VAT dla materiałów i usługi przewozowej – 23%. W tym samym dniu materiały zostały przyjęte do magazynu w cenie ewidencyjnej 2,40 zł/szt. na podstawie Pz nr 2. W dniu 08.01.201Xr. wystawiono PK nr 16 – dotyczące rozliczenia zakupu.

POLECENIA:

1. Wymień i zaksięguj operacje gospodarcze.
2. Wystaw PK nr 16 dotyczące rozliczenia zakupu materiałów na dzień 08.01.1Xr.
3. Ustal wartość zakupionych materiałów:

- a) w stałej cenie ewidencyjnej,
b) w cenie zakupu,
c) w cenie nabycia.

4. Wykaż wartość bilansową materiałów we fragmencie bilansu.

ROZWIAZANIE:

23.11.2014

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

Bilans - fragment

Aktywa	SUMA (w zł)
2. Aktywa Długoterminowe	
3. Aktywa Krótkoterminowe	
4. Materiały	31500,-

3.4 MATERIAŁY W DRODZE, DOSTAWY NIEFAKTUROWANE

Jeżeli w końcu okresu sprawozdawczego jednostka posiada zaksięgowane faktury (rachunki), na które nie otrzymano dostawczych materiałów, to konto „Rozliczenie zakupu” wykaże saldo **Dt** określone mianem „**materiały w drodze**”. W przypadku przyjętych dostaw materiałów na podstawie dowodu Pz, na które do końca okresu sprawozdawczego nie otrzymano faktury (rachunku), konto „Rozliczenie zakupu” wykaże saldo **Ct** określone jako „**dostawy niefakturowane**”.

I. Przypadek - materiały w drodze

PRZYKŁAD 1.

ZAŁOŻENIA:

Operacja gospodarcza:

1. Faktura za zakupione materiały od dostawcy „D”:

- a) wartość netto 400,-
- b) podatek VAT 23% 92,-
- c) wartość brutto 492,-

Do końca okresu sprawozdawczego materiały od dostawcy „D” nie zostały przyjęte do magazynu.

POLECENIE:

Należy zaksięgować operację gospodarczą i określić treść ekonomiczną salda konta „Rozliczenie zakupu”.

ROZWIĄZANIE:

Rozrachunki z dostawcami	Rozliczenie zakupu	Rozrachunki z tytułu podatku VAT
1a) 492,- (1c)	1a) 400,-	1b) 92,-
	400,-	
	400,-	
	400,-	
	Sk.Dt 400,-	
	Sk.Dt 400,-	

Materiały w drodze

Saldo **Dt** konta „Rozliczenie zakupu” (400 zł) oznacza „materiały w drodze”. W bilansie jest wykazywane w pozycji **materiały**.

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

II. Przypadek - dostawy niefakturowane

PRZYKŁAD 2.

ZAŁOŻENIA:

Operacja gospodarcza:

1. Pz - przyjęto do magazynu zakupione materiały od dostawcy „C” 6 000,-
Faktury na materiały od dostawcy „C” do końca okresu sprawozdawczego nie otrzymano.

Rozliczenie zakupu	Materiały
6 000,- (1)	1) 6 000,-
Sk.Ct 6 000,-	
6 000,-	
6 000,-	

Dostawa niefakturowana

POLECENIE:

Należy zaksięgować operację gospodarczą i określić treść ekonomiczną salda konta „Rozliczenie zakupu”.

ROZWIĄZANIE:

Saldo **Ct** konta „Rozliczenie zakupu” (6 000 zł) oznacza dostawę niefakturowaną. W bilansie jest wykazywane w pozycji **zobowiązania z tytułu dostaw i usług**.

Nierozliczone pozycje zakupu materiałów z poprzedniego okresu (materiały w drodze, dostawy niefakturowane) zostaną rozliczone w okresie następnym, kiedy przedsiębiorstwo otrzyma odpowiednie dokumenty.

PRZYKŁAD 3.

ZAŁOŻENIA:

Operacje gospodarcze:

1. Faktura za zakupione materiały od dostawcy „M”:

- a) wartość netto 250 szt. po 30,36/szt. = 7 590,-
- b) podatek VAT 23% 1 745,70
- c) wartość brutto 9 335,70

Do końca okresu sprawozdawczego dostawy materiałów od dostawcy „M” nie otrzymano.

2. Pz - przyjęto do magazynu materiały od dostawcy „B” 300 szt. po 12,-/szt. = 3 600,-
Na otrzymane materiały od dostawcy „B” nie otrzymano do końca okresu sprawozdawczego faktury.

POLECENIA:

Na podstawie założeń należy:

- 1) zaksięgować operacje gospodarcze,
- 2) zamknąć konta,
- 3) sporządzić fragment bilansu.

ROZWIĄZANIE:

Ewidencja operacji gospodarczych:

Rozrachunki z dostawcami	Rozliczenie zakupu	Rozrachunki z tytułu podatku VAT	Materiały
1a) 9 335,70 (1c)	1a) 7 590,-	1b) 1 745,70	2) 3 600,-
9 335,70	7 590,-	1 745,70	3 600,-
Sk.Ct 9 335,70	Sk.Ct 3 600,-	1 745,70 Sk.Dt	3 600,- Sk.Dt
9 335,70	11 190,-	1 745,70	3 600,-
9 335,70	11 190,-	1 745,70	3 600,-

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

Bilans - fragment

B. Aktywa obrotowe	SUMA (w zł)	B. Zobowiązania	SUMA (w zł)
I. Zapasy		III. Zobowiązania krótkoterminowe	
1. Materiały	11 190,00	2d. z tytułu dostaw	12 935,70
II. Należności krótkoterminowe			
2b. z tytułu podatków	1 745,70		
SUMA BILANSOWA	12 935,70	SUMA BILANSOWA	12 935,70

Obliczenia:

saldo Dt konta „Materiały” 3 600,-

+ saldo Dt konta „Rozliczenie zakupu” 7 590,-

= **wartość materiałów do bilansu** 11 190,-

zobowiązania z tytułu dostaw (saldo Ct konta „Rozrachunki z dostawcami”) 9 335,70

+ saldo Ct konta „Rozliczenie zakupu” 3 600,-

= **zobowiązania z tytułu dostaw do bilansu** 12 935,70

Saldo Dt konta „Rozrachunki z tytułu podatku VAT” (1 745,70) w bilansie wykazuje się jako aktywa obrotowe w pozycji **należności krótkoterminowe z tytułu podatków**.

ĆWICZENIE 1.

ZAŁOŻENIA:

Operacje gospodarcze:

1. Faktura za zakupione od dostawcy „A” materiały:

- a) wartość netto 640 szt. po 28,-/szt. = 17 920,-
- b) podatek VAT 23% 4 121,60
- c) wartość brutto 22 041,60
- do końca okresu sprawozdawczego dostawy materiałów od dostawcy „A” nie otrzymano

2. Pz - przyjęto do magazynu materiały od dostawcy „C” 800 szt. po 15,-/szt. = 12 000,-
- na otrzymane materiały od dostawcy „C” nie otrzymano faktury do końca okresu sprawozdawczego

POLECENIA:

1. Zaksięguj operacje gospodarcze i zamknij konta.
2. Sporządź fragment bilansu.

ROZWIĄZANIE:

Rozrachunki z dost.	002020ch. z tyt. VAT	Materiały (310)
12 000,-	10 14 12 160	12 000,-
22 041 60 (10)	4 121 60	12 000,-
	4 121 60	12 000,-
	4 121 60	12 000,-

Rozliczenie zakupu

Pz	Pz
12 000,-	12 000,-
12 000,-	12 000,-
12 000,-	12 000,-

10 14 12 160 - 12 000,- (2)

22 041 60 - 12 000,- (2)

10 14 12 160 - 12 000,- (2)

12 000,- 12 000,-

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

Bilans - fragment

B. Aktywa obrotowe	SUMA (w zł)	B. Zobowiązania	SUMA (w zł)
I. Zapasy		III. Zobowiązania krótkoterminowe	
1. Materiały	29 920,-	2d. z tyt. dostaw	34 041,60
II. Należności krótkoterminowe			
2b. z tytułu podatków	4 121,60		
SUMA BILANSOWA	34 041,60	SUMA BILANSOWA	34 041,60

ĆWICZENIE 2.

ZAŁOŻENIA:

Salda początkowe wybranych kont wynoszą:

- „Materiały” 42 000,-
- „Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów” - Dt 800,-
- „Rozliczenia międzyokresowe kosztów zakupu” 2 200,-
- „Rozrachunki z dostawcami” 45 000,-

W dniu 21.12.1Xr. jednostka otrzymała od dostawcy „X” fakturę za zakupione materiały - 2 600 szt. w cenie zakupu netto 4,60 zł/szt., stawką podatku VAT - 23%. W tym samym dniu materiały w ilości zgodnej z fakturą przyjęto do magazynu w stałej cenie ewidencyjnej 4,90 zł/szt. na podstawie dowodu Pz. Dowodem PK przeksięgowano odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów.

W dniu 28.12.1Xr. przyjęto do magazynu na podstawie Pz materiały od dostawcy „Y” o wartości w cenie ewidencyjnej 6 300 zł. W dniu 31.12.1Xr. otrzymano od dostawcy „Z” fakturę za materiały - wartość netto 3 100 zł. W fakturze policzono koszty transportu 300 zł. Stawka podatku VAT dla materiałów i kosztów transportu - 23%. Do końca okresu sprawozdawczego nie otrzymano od dostawcy „Y” faktury zakupu oraz dostawy materiałów od dostawcy „Z”.

POLECENIA:

1. Otwórz konta.
2. Wymień i zaksięguj operacje gospodarcze oraz zamknij konta.
3. Dokonaj wyceny zapasów materiałowych oraz oblicz, ile wynosi wartość zobowiązań wobec dostawców na dzień 31.12.1Xr., jaką należy wykazać w bilansie.
4. Sporządź fragment bilansu na dzień 31.12.1Xr..

ROZWIĄZANIE:

ĆWICZENIE 3.

ZAŁOŻENIA:

Konto „Rozliczenie zakupu” na dzień 1.01.1Xr. wykazuje dwa salda początkowe:

- materiały w drodze od dostawcy „A”	2 600,-
- dostawa niefakturowana od dostawcy „C”	7 000,-
• 7.01.1Xr. przyjęto na podstawie dowodu. Pz dostawę materiałów od dostawcy „A” na wartość	2 700,-
• 9.01.1Xr. otrzymano fakturę od dostawcy „C”	
a) wartość netto	6 750,-
b) podatek VAT 23%	1 552,50
c) wartość brutto	8 302,50
• 8.01.1Xr. dowodem PK rozliczono zakup materiałów od dostawcy „A”	
• 10.01.1Xr. dowodem PK rozliczono zakup materiałów od dostawcy „C”	

POLECENIA:

1. Otwórz konto „Rozliczenie zakupu”.
2. Wymień i zaksięguj operacje gospodarcze z uwzględnieniem rozliczenia obu zakupów.
3. Zamknij konto „Rozliczenie zakupu”.

ROZWIĄZANIE:

[illegible]

Bilans - fragment

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

ĆWICZENIE 4.

ZAŁOŻENIA:

Salda początkowe wybranych kont wynoszą:

Materiały	8 000,-
Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów - Dł	1 000,-
Materiały w drodze od dostawcy „B”	2 200,-
Dostawa niefakturowana od dostawcy „K”	5 600,-

III OBRÓT MATERIAŁOWY

.....

1. Faktura za zakupione od dostawcy „K” materiały:	
a) wartość netto	5 900,-
b) podatek VAT 23%	1 357,-
c) wartość brutto	7 257
2. Pz - przyjęto do magazynu materiały zakupione od dostawcy „X”	4 200,-
– do końca okresu sprawozdawczego od dostawcy „X” nie otrzymano faktury zakupu materiałów	
3. Faktura za zakupione materiały i transport zakupionych materiałów od dostawcy „Y”:	
a) wartość netto materiałów	11 000,-
b) wartość netto usługi transportowej	2 000,-
c) razem wartość netto	
d) podatek VAT 23%	
e) wartość brutto	
– do końca okresu sprawozdawczego od dostawcy „Y” nie otrzymano dostawy materiałów	
4. Pz - przyjęto do magazynu materiały od dostawcy „B”	2 000,-
5. PK - rozliczenie zakupu materiałów od dostawcy „K”	
6. PK - rozliczenie zakupu materiałów od dostawcy „B”	

POLECENIA:

1. Otwórz konta i zaksięguj operacje gospodarcze.

ROZWIĄZANIE:

[illegible]

WYKONANIE I NADWYŻKI W ZAKUPIE

3.5 NIEDOBORY I NADWYŻKI MA- TERIAŁÓW

LOGISTYKA MATERIAŁÓW W TRANSPORCIE

EWIDENCJA NIEDOBORÓW I NADWYŻEK MATERIAŁÓW W TRANSPORTACH

Objaśnienia do schematu:

1. PK - ujawniona nadwyżka w zakupie
2. PK - ujawniony niedobór w zakupie

PRZYKŁAD

ZAŁOŻENIA:

ZALĄŻENIA:
Jednostka zakupiła na podstawie faktury 3 000 szt. materiałów w rzeczywistej cenie zakupu 20 zł/szt., stawka podatku VAT - 23%. Przyjęto do magazynu na podstawie dowodu Pz w ilości niezgodnej z fakturą 2 980 szt. materiałów w stałej cenie ewidencyjnej 19,40 zł/szt. 20 szt. materiałów.

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

POI ECFNIF:

Należy wymienić i zaksięgować operacje gospodarcze oraz zamknąć konto „Rozliczenie zakupu”.

ROZWIĄZANIE:

Operacje gospodarcze:

1. Faktura za zakupione materiały:

- a) wartość netto 3 000 szt. x 20,-/szt. = 60 000,-
b) podatek VAT 23% 13 800,-
c) wartość brutto 73 800,-
rz - przyjęcie zakupionych materiałów do magazynu 2 980 szt. x 19,40/szt. = 57 812,-
PK - rozliczenie zakupu materiałów:
a) wyksięgowanie odchyteń od cen ewidencyjnych materiałów
(20,-/szt. - 19,40/szt.) x 2 980 szt. = 1 788,-
b) wyksięgowanie niedoboru powstałego w zakupie

Uwaga: Aby ustalić warunki nieobrotu, należy jask
genowic
przez zezwiesi cenę ich zakupu
brakujących sztuk materiałów

Ewidencja operacji gospodarczych:

Rozrachunki z dostawcami		Rozliczenie zapaku		Rozrachunki z tytułu podatku VAT		Materiały	
	73 800,- (1c)	1a) 60 000,-	57 812,- (2) 1 788,- (3a)	1b) 13 800,-		2) 57 812,-	
					Odczytania od cen ewidencyjnych materiałów		Rozliczenie niedoborów i szkód
		60 000,-	400,- (3b)	3a) 1 788,-		3b) 400,-	

UWAGA: W MNi OPZPACH rozliczenia zakupu polega na

W ujęciu: zaklegowaniu odchylen od can elastycznych materiałów

ĆWICZENIE 1.

ZAŁOŻENIA:

W jednostce zakupiono na podstawie faktury - 4 000 szt. materiałów „A” w cenie zakupu netto 3,50 zł/szt., stawka podatku VAT - 8%. Cena ewidencyjna materiału „A” wynosi 3 zł/szt. Przyjęto do magazynu na podstawie dowodu Pz - 3 900 szt. materiałów. Powstały niedobór w zakupie i odchylenia rozliczono dowodem Pk.

POLECENIA:

1. Wymień i zaksięguj operacje gospodarcze.
2. Zamknij konto „Rozliczenie zakupu”.

ROZWIĄZANIE:

3.3.6 EWIDENCJA NA KONCIE KSIĘGI GŁÓWNEJ „MATERIAŁY” ORAZ NA KONTACH KSIĘGI POMOCNICZEJ

Ewidencja obrotu zapasami materiałowymi może być prowadzona w ujęciu:

- wartościowym,
- ilościowym,
- ilościowo-wartościowym.

Ewidencja wartościowa prowadzona jest w księgowości na koncie głównym „Materiały” lub na kilku kontach księgi pomocniczej, np. na kontach „Materiały podstawowe”, „Materiały pomocnicze”, „Opakowania”.

Ewidencja ilościowa prowadzona jest w magazynie na kartach księgi pomocniczej w jednostkach naturalnych. Dla każdego asortymentu materiałów prowadzi się odrębną kartę, w której rejestruje się przychody i rozchody materiałów oraz ustala się stany zapasów poszczególnych materiałów.

Ewidencja ilościowo - wartościowa prowadzona jest w księgowości na kontach księgi pomocniczej w formie kart ewidencji ilościowo - wartościowej. Dla każdego asortymentu materiałów otwiera się odrębną kartę, w której rejestruje się stan początkowy, przychody, rozchody materiałów oraz ustala się ilościowy i wartościowy zapas. Prowadzenie ewidencji ilościowo - wartościowej umożliwia uzgodnienie ewidencji ilościowej z ewidencją wartościową materiałów.

PRZYKŁAD

ZAŁOŻENIA:

M jednostce produkcyjnej stan zapasu mąki wrocławskiej na dzień 1.01.1Xr. wynosi 225 - 150 kg po 1,50/kg

2011Xr. na podstawie Pz nr 1 przyjęło do magazynu makę wrocławską 400 kg po 1,50/kg = 600,-

4.01.1Xr: na podstawie Rw nr 1 wydano do produkcji makę wrocławską 500 kg po 1,50/kg = 750,-

0001.1Xr. na podstawie Pz nr 2 przyjęto do magazynu makę wrocławską 600 kg po 1,50/kg = 900,-

Ewidencja materiałów prowadzona jest w rzeczywistej cenie zakupu.

Ēwidencja kosztów prowadzona jest tylko na kontaktach zespołu 4.

POLECENIA:

Na podstawie założeń należy:

- 1) wpisać stan początkowy materiałów w ujęciu wartościowym, ilościowym i ilościowo-wartościowym,
- 2) dokonać odpowiednich zapisów na kontach księgi głównej, w kartach ewidencji ilościowej i ewidencji ilościowo - wartościowej,
- 3) uzgodnić ewidencje na dzień 31.01.1Xr.

ROZWIĄZANIE:

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

Ewidencja wartościowa:

Rozliczenie zakupu		Materiały		Zużycie materiałów i energii	
		Sp.	225,-	(1)	750,-
	600,-	1)	600,-	(2)	750,-
	900,-	3)	900,-		
			750,-		
			975,- Sk.		
			1 725,-		
			1 725,-		

Ewidencja ilościowa:

Karta ewidencji ilościowej						
Nazwa materiału: męska męska			Jedn. miary: kg	Ilość		
Lp.	Data	Dowód	Treść	przychód	rozchód	zapas
1.	1.01.	B0	stan początkowy	150		150
2.	2.01.	Pz 1	przebieg	400		550
3.	4.01.	Rr 1	rozchód do produkcji		500	50
4.	10.01.	Pz 2	przebieg	600		650
			Stan na 31.01.1Xr.	1 150	500	650

Ewidencja ilościowo - wartościowa:

Karta ewidencji ilościowo-wartościowej										
Nazwa towaru materiału - przedmiotu			męska męska		Miejsce (kto) in magazynu		Jednostka miary		Symbol	
					Cena		kg		Bv	
					1,50					
Okres					Ilość		Przychód		Stan	
					Przychód		Zapasy		Przychód	
Normal									ART 00 C	
Lp.			Data		Dowód		Treść		Przychód	
1.			1.01.		B0		stan początkowy		225 -	
2.			2.01.		Pz 1		przebieg		600 -	
3.			4.01.		Rr 1		materiał do produkcji		750 -	
4.			10.01.		Pz 2		przebieg		975 -	
							Stan na 31.01.Xr.		975 -	
							Do prze- niesien.		1725 -	
KARTA KONTOWA MATERIAŁU, OWA IŁOŚCIOWO - WARTOŚCIOWA										

Saldo końcowe konta „Materiały” (975 zł) = stan wartościowy w ewidencji ilościowo - wartościowej (975 zł).

Stan końcowy zapasu materiałów z ewidencji ilościowej (650 zł) = stan końcowy zapasu z ewidencji ilościowo - wartościowej (650 zł).

ĆWICZENIE

W jednostce produkcyjnej ewidencja materiałów prowadzona jest w rzeczywistej cenie

ZAŁOŻENIA:

Stany początkowe zapasów materiałowych na dzień 01.01.1Xr. wynoszą:

- marchew 720,-
- buraki 480,-
- razem 1 200,-

W styczniu zgromadzono następujące dowody magazynowe:

- 1) 4.01.1Xr. na podstawie Pz nr 1 przyjęto do magazynu:
 - 200 kg marchwi po 1,20/kg
 - 100 kg buraków po 1,60/kg
 - razem 400,-

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

2) 5.01.1Xr. na podstawie Rr nr 1 wydano do zużycia:

- 300 kg marchwi po
- 180 kg buraków po
- razem

3) 7.01.1Xr. na podstawie Pz nr 2 przyjęto do magazynu:

- 200 kg marchwi po 1,20/kg
- 4) 15.01.1Xr. na podstawie Rr nr 2 wydano do zużycia:
- 100 kg buraków po

Ewidencja kosztów prowadzona jest tylko na kontach zespołu 4.

POLECENIA:

1. Wpisz stan początkowy materiałów w ujęciu wartościowym, ilościowym i ilościowo-wartościowym.
2. Dokonaj odpowiednich zapisów na kontach księgi głównej i na kartach ewidencji ilościowej oraz ilościowo-wartościowej.
3. Uzgodnij ewidencje na dzień 31.01.1Xr.

ROZWIĄZANIE:

Ewidencja wartościowa:

Materiały

Ewidencja ilościowa:

Nazwa materiału: męska męska		Jedn. miary: kg		Ilość		
Lp.	Data	Dowód	Treść	przychód	rozchód	zapas
1.	1.01.	B0	stan początkowy	150		150
2.	2.01.	Pz 1	przebieg	400		550
3.	4.01.	Rr 1	rozchód do produkcji		500	50
4.	10.01.	Pz 2	przebieg	600		650
			Stan na 31.01.1Xr.	1 150	500	650

Karta ewidencji ilościowej

Nazwa materiału: męska męska		Jedn. miary: kg		Ilość		
Lp.	Data	Dowód	Treść	przychód	rozchód	zapas
1.	1.01.	B0	stan początkowy	150		150
2.	2.01.	Pz 1	przebieg	400		550
3.	4.01.	Rr 1	rozchód do produkcji		500	50
4.	10.01.	Pz 2	przebieg	600		650
			Stan na 31.01.1Xr.	1 150	500	650

Ewidencja ilościowo - wartościowa:

Karta ewidencji ilościowo-wartościowej

Nazwa towaru materiału - przedmiotu		Nazwa lub nr magazynu		Symbol	
Okres		Lp.		Zmiana	
Zużycie		Przebieg		Przebieg	
Normal		Zmiana		Przebieg	
Lp.		Data		Treść	
Do prze- biegu		Do prze- biegu		Do prze- biegu	
KARTA KONTOWA MATERIAŁOWA IŁOŚCIOWO - WARTOŚCIOWA		KARTA KONTOWA MATERIAŁOWA IŁOŚCIOWO - WARTOŚCIOWA		KARTA KONTOWA MATERIAŁOWA IŁOŚCIOWO - WARTOŚCIOWA	

Karta ewidencji ilościowo-wartościowej

Nazwa towaru materiału - przedmiotu		Nazwa lub nr magazynu		Symbol	
Okres		Lp.		Zmiana	
Zużycie		Przebieg		Przebieg	
Normal		Zmiana		Przebieg	
Lp.		Data		Treść	
Do prze- biegu		Do prze- biegu		Do prze- biegu	
KARTA KONTOWA MATERIAŁOWA IŁOŚCIOWO - WARTOŚCIOWA		KARTA KONTOWA MATERIAŁOWA IŁOŚCIOWO - WARTOŚCIOWA		KARTA KONTOWA MATERIAŁOWA IŁOŚCIOWO - WARTOŚCIOWA	

3.7. REKLAMACJE ZAKUPIONYCH MATERIAŁÓW

3.7.1. Przyczyny i ewidencja reklamacji na podstawie faktury korygującej

Przy zakupie mogą wystąpić nieprawidłowości, które będą powodowały reklamacje ze strony nabywcy materiałów.

Przyczyny reklamacji materiałów:

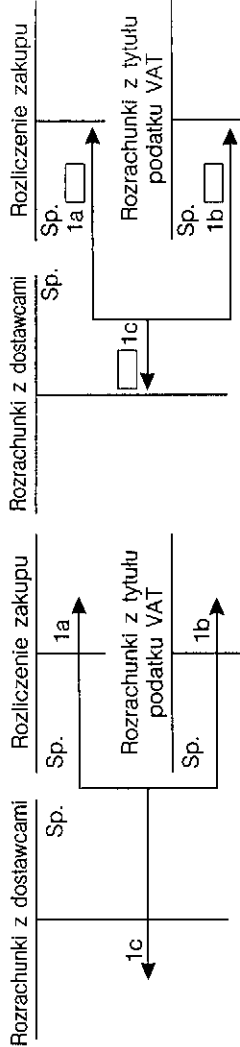
- wady jakościowe zakupionych materiałów,
 - niewłaściwa ilość dostarczonych materiałów,
 - zastosowanie przez dostawcę zawyżonej ceny sprzedaży.
- Reklamacje powodują korektę zakupu materiałów, podatku VAT naliczonego oraz zobowiązań wynikających z otrzymanej faktury. Korekta ta powinna być udokumentowana **faktura korygującą** wystawioną przez sprzedawcę.

Wyodrębnia się reklamacje:

- zgłoszone przed zapłatą,
- zgłoszone po zapłacie.

EWIDENCJA REKLAMACJI NA PODSTAWIE FAKTURY KORYGUJĄCEJ

I. Za pomocą storną czarnego

II. Za pomocą storną czerwonego

Objaśnienie do schematu:

1. Faktura korygująca za zakupione materiały - zmniejszająca

- a) wartość netto
- b) podatek VAT (naliczony)
- c) wartość brutto

3.7.2. Reklamacje zgłoszone przed zapłatą

Odbiorca zakupionych materiałów ma obowiązek sprawdzenia, czy zakupione materiały nie posiadają wad jakościowych lub niedoborów ilościowych. Odbiorca materiałów zgłasza najczęściej reklamacje przed terminem zapłaty za materiały. W razie złożenia reklamacji odbiorca powinien zapłacić zmniejszoną kwotę zobowiązania - z uwzględnieniem kwot reklamowanych - lub wstrzymać się z regulacją zobowiązań do momentu rozpatrzenia reklamacji przez dostawcę.

PRZYKŁAD 1.

ZALOŻENIA:

Zakłady Produkcyjne „IGŁA” sp. z o.o. zakupiły na podstawie faktury nr 27/03 z dnia 20.03.1X r. od Hurtowni „MIX” sp. z o.o. tkaninę podszewkową - 600 m.b. w cenie rzeczywistej zakupu 7 zł/m.b. - stawka podatku VAT-23%. Tego samego dnia tkaninę przyjęto do magazynu w ilości zgodnej z dowodem zakupu. W dniu 25.03.1X r. Hurtownia „MIX” sp. z o.o. udzieliła 5% rabatu. W dniu 26.03.1X r. dowodem PK rozliczono zakup materiałów.

27.03.1Xr. Z.P. „IGŁA” spłaciły zobowiązania wobec Hurtowni „MIX” przelewem.

Ewidencja materiałów prowadzona jest w stałych cenach ewidencyjnych.

Cena ewidencyjna tkaniny podszewkowej wynosi 6,50 zł/m.b.

W Z.P. „IGŁA” stan konta „Rachunek bieżący” wynosi 40 000 zł.

POLECENIA:

Na podstawie założeń należy:

- 1) otworzyć konto „Rachunek bieżący”,
- 2) wymienić i zaksięgować operacje gospodarcze u nabywcy materiałów.

ROZWIĄZANIE:

Operacje gospodarcze

1. Faktura nr 27/03 z dnia 20.03.1X r., za zakupione materiały - tkaninę podszewkową:

- a) wartość netto 600 m.b. po 7,-/m.b. = 4 200,-
- b) podatek VAT 23% 966,-
- c) wartość brutto 5 166,-

ROZWIĄZANIE:

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

2. Pz – przyjęcie zakupionej tkaniny podszewkowej do magazynu w cenie ewidencyjnej 600 m.b. po 6,50/m.b. = 3 900,-

3. Faktura korygująca nr 3/03 z dnia 25.03.1X r.:

a) zmniejszenie wartości netto	600 m.b. x 0,35/m.b. = 210,-
b) zmniejszenie podatku VAT 23%	48,30
c) zmniejszenie wartości brutto	258,30
cena tkaniny przed korektą	7,00/m.b.
- rabat 5% z 7,-/m.b. =	0,35/m.b.
= cena po korekcie	6,65/m.b.

Udziałem przez dostawcę rabatu w wysokości 5% spowodowało konieczność wystawienia faktury korygującej - zmniejszającej:

zobowiązania wobec dostawcy zmniejszono o	258,30
podatek VAT naliczony zmniejszono o	48,30
wartość materiałów w cenie zakupu zmniejszono o	210,-
4. PK – rozliczenie zakupu materiałów - wyksięgowanie odchyłań	90,-

obliczenia:

ustalenie rzeczywistej ceny zakupu materiałów => 7,-/m.b. - 0,35/m.b. = 6,65/m.b.

ustalenie odchyłań od cen ewidencyjnych materiałów:

- wartość materiałów w cenie zakupu	600 m.b. x 6,65/m.b. = 3 990,-
- wartość materiałów w stałej cenie ewidencyjnej	600 m.b. x 6,50/m.b. = 3 900,-
= odchylenia Dt	(6,65/m.b. - 6,50/m.b.) x 600 m.b. = 90,-

5. Wb – spłata zobowiązań wobec dostawcy 5 166,- - 258,30 = 4 907,70

Ewidencja operacji gospodarczych:

Rachunek bieżący		Rozrachunki z dostawcami		Rozliczenie zakupu	
Sp. 40 000,-	4 907,70 (5)	5) 4 907,70	5 166,- (1c)	1a) 4 200,-	3 900,- (2)
			258,30 (3c)	3a) 210,-	90,- (4)
				3 990,-	3 990,-
Rozrachunki z tytułu podatku VAT		Materiały		Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów	
1b) 966,-		2) 3 900,-		4) 90,-	
3b) 48,30					

ĆWICZENIE 1.

ZAŁOŻENIA:

W jednostce produkcyjnej na podstawie faktury zakupiono 1 600 kg materiałów w cenie 2,60 zł/kg, podatek VAT -23%. Materiały przyjęto do magazynu w ilości zgodnej z fakturą na podstawie Pz w cenie ewidencyjnej 2,40 zł/kg. W związku z udzielonym rabatem w wysokości 25% dostawca przysłał fakturę korygującą. Zakup rozliczono dowodem PK. Otrzymał Wb potwierdzający spłatę zobowiązań wobec dostawcy materiałów.

Saldo konta „Rachunek bieżący” wynosi 45 000 zł.

POLECENIA:

1. Otwórz konto „Rachunek bieżący”.
2. Wymień i zaksięguj operacje gospodarcze.

3.7.3. Reklamacje zgłoszone po zapłacie

W przypadku gdy odbiorca ujawnił wady w dostawie materiałów po spłacie zobowiązań za zakupione materiały, dochodzenie roszczeń wobec dostawcy materiałów może nastąpić drogą porozumienia z dostawcą lub na drodze postępowania sądowego.

PRZYKŁAD 2.

ZAŁOŻENIA:

W jednostce produkcyjnej dokonano reklamacji zakupionych materiałów z powodu wad jakościowych po dokonanej zapłacie. Dostawca uznał reklamację, obniżył cenę na reklamowane materiały o 20%. Ewidencja materiałów prowadzona jest w rzeczywistej cenie zakupu. Saldo początkowe konta „Rachunek bieżący” wynosi 25 000 zł.

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

Operacje gospodarcze:

1. Faktura za zakupione materiały:

a) wartość netto	250 szt. po 11,-/szt. = 2 750,-
b) podatek VAT 23%	632,50
c) wartość brutto	3 382,50

2. Pz – przyjęcie zakupionych materiałów do magazynu w cenie zakupu

250 szt. po 11,-/szt. = 2 750,-
3 382,50

3. Wb – spłata zobowiązań wobec dostawcy z rachunku bieżącego

4. Faktura korygująca - reklamacja uznana przez dostawcę:

obniżenie ceny reklamowanych materiałów o 20% => obniżka ceny 20% z 11,- = 2,20/szt.
250 szt. x 2,20/szt. = 550,-

a) zmniejszenie wartości netto 126,50

b) zmniejszenie podatku VAT 23% 676,50

c) zmniejszenie wartości brutto 550,-

5. PK – zmniejszenie wartości zakupionych materiałów 250 szt. po 2,20/szt.

6. Wb – wpływ należnej kwoty od dostawcy materiałów 676,50

zapłacono za materiały 3 382,50

nadpłata => wartość brutto faktury korygującej 676,50

POLECENIE:

Należy otworzyć konto „Rachunek bieżący” i zaksięgować operacje gospodarcze.

ROZWIĄZANIE:

Ewidencja operacji gospodarczych:

Rachunek bieżący		Rozrachunki z tytułu podatku VAT		Rozrachunki z dostawcami	
Sp. 25 000,-	3 382,50 (3)	1b) 632,50	3) 3 382,50	3 382,50 (1c)	
6) 676,50		4b) 126,50		676,50 (4c)	
				676,50 (6)	
			3 382,50	3 382,50	

ĆWICZENIE 2.

ZAŁOŻENIA:

Przedsiębiorstwo zakupiło na podstawie faktury - 9 000 szt. materiałów w cenie zakupu netto 5,40 zł/szt. - podatek VAT 23%. Materiały na podstawie dowodu Pz przyjęto do magazynu w cenie zakupu. Zobowiązanie wobec dostawcy spłacono środkami pieniężnymi z banku.

Po dokonanej zapłacie ujawniono ukryte wady jakościowe materiałów. Dostawca w związku z reklamacją obniżył cenę materiałów o 30% i wystawił fakturę korygującą. Wystawiono PK do zmniejszenia wartości zakupionych materiałów w związku z korektą. Na rachunek bieżący przedsiębiorstwa wpłynęła od dostawcy kwota należna dotycząca uznanej reklamacji.

Saldo konta „Rachunek bieżący” wynosi 70 000 zł.

POLECENIA:

1. Otwórz konto „Rachunek bieżący”.

2. Wymień i zaksięguj operacje gospodarcze.

ROZWIĄZANIE:

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

ĆWICZENIE 3.

ZAŁOŻENIA:

Zakłady Krawieckie „JUTRZENKA” sp. z o.o. zakupiły materiały w dniu 20.01.1X r., od Hurtowni „GUZIK” sp. z o.o. na podstawie faktury nr 27/01 (załącznik 1).

W dniu zakupu na podstawie dowodu Pz nr 1/01 (załącznik 2) materiał został przyjęty do magazynu w stałej cenie ewidencyjnej 30 zł/m. Dostawca w związku z ujawnionymi wadami jakościowymi materiałów udzielił odbiorcy rabatu w wysokości 25% - wystawiając 28.01.1Xr. fakturę korygującą nr 5/01 (załącznik 3).

W dniu 31.01.1X r. wystawiono PK do rozliczenia zakupu materiałów.

W dniu 31.01.1X r. otrzymano Wb potwierdzający spłatę zobowiązań wobec dostawcy.

Stan środków pieniężnych w banku wynosi 30 000 zł.

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

Załącznik 3.

- ### **Załącznik 1.**

Załącznik 2.

Załącznik 2.

ĆWICZENIE 4.

ZAŁOŻENIA:
W przedsiębiorstwie produkcyjnym materiały przyjmowane są do magazynu w rzeczywistych cenach zakupu.
Saldo konta „Rachunek bieżący” wynosi 25 000 zł.

Operacje gospodarcze:

- Faktura za zakupione materiały „Y”:
a) wartość netto 500 m² po 24,-/m² = 12 000,-
b) podatek VAT 23% 2 760,-
c) wartość brutto 14 760,-
- Pz - przyjęto zakupione materiały „Y” do magazynu 500 m² po 24,-/m² = 12 000,-
- Wz - z powodu wad jakościowych zwrócono dostawcy materiały „Y”
10 m² po
- Faktura korekta - dostawca uznał reklamację materiałów „Y”:
a) zmniejszenie wartości netto
b) zmniejszenie podatku VAT 23%
c) zmniejszenie wartości brutto
5. Wb - spłacono zobowiązania wobec dostawcy materiałów „Y”

POLECENIE:
Otwórz konto „Rachunek bieżący” i zaksięguj operacje gospodarcze.

ROZWIĄZANIE:

ĆWICZENIE 5.

ZAŁOŻENIA:

W przedsiębiorstwie produkcyjnym koszty zakupu są rozliczane w czasie. Ceną ewidencyjną materiałów jest rzeczywista cena zakupu.

Operacje gospodarcze:

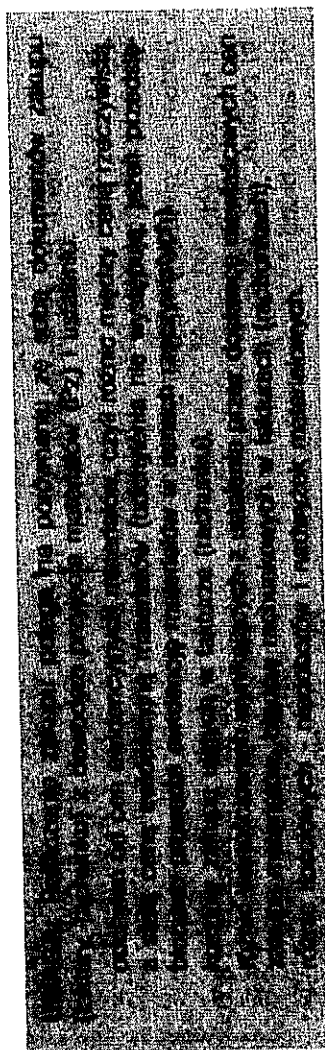
- Faktura za zakupione materiały „X” i usługę transportową:
a) wartość netto materiałów 2 300 szt. x 32,-/szt. = 73 600,-
b) wartość netto usługi transportowej 2 000,-
c) podatek VAT 23%
d) wartość brutto
- Faktura korygująca dotycząca zakupu materiałów „X”:
(dostawca z powodu wad jakościowych materiałów obniżył cenę materiałów o 15%)
a) zmniejszenie wartości netto materiałów
b) zmniejszenie podatku VAT 23%
c) zmniejszenie wartości brutto
- Pz - przyjęcie do magazynu 2 260 szt. zakupionych materiałów „X” w cenie zakupu
- PK - rozliczenie zakupu materiałów „X”:
a) koszty zakupu
b) niedobór materiałów
5. Faktura za zakupiony materiał „Z”:
a) wartość netto 1 000 szt. x 5,80/szt. = 5 800,-
b) podatek VAT 23% 1 334,-
c) wartość brutto 7 134,-
- do końca okresu sprawozdawczego materiały „Z” nie zostały przyjęte do magazynu
6. Pz - przyjęcie zakupionych materiałów „Y” w cenie zakupu
400 szt. x 6,-/szt. = 2 400,-
- do końca okresu sprawozdawczego nie otrzymano faktury od dostawcy materiałów „Y”

POLECENIA:

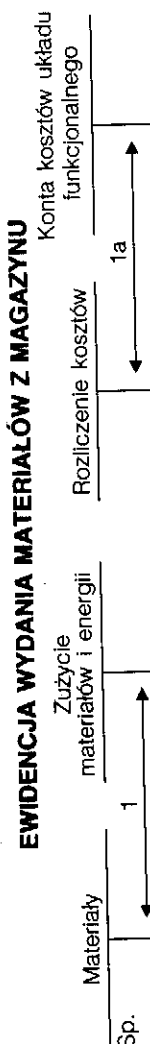
- Zaksięguj operacje gospodarcze.
- Zamknij konto „Rozliczenie zakupu” i podaj treść ekonomiczną sald tego konta.

ROZWIĄZANIE:

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

[illegible]

**3.8. EWIDENCJA I WYCENA ROZCHODU MATERIAŁÓW - WEDŁUG CEN RZECZYWI-
STYCH**

Objaśnienia do schematu:

1. R_w – wydanie materiałów do zużycia
 - 1a) PK – przeksięgowanie powstałego kosztu na konta układu funkcjonalnego
- Przy wycenie przychodu materiałów do magazynu według zmiennych cen rzeczywistych, konieczna jest wycena ich rozchodu przy przyjęciu jednej z poniższych metod:
- a) **FIFO „pierwsze weszło - pierwsze wyszło”** – rozchód wycenia się kolejno według cen pierwszej (najstarszej) dostawy materiałów przyjętych do magazynu, a po jej wyczerpaniu według cen dostawy drugiej, itd.;

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

- b) **LIFO „ostatnie weszło - pierwsze wyszło”** – rozchód wycenia się kolejno według cen ostatniej (najmłodszej) dostawy materiałów przyjętych do magazynu, a po jej wyczerpaniu według cen dostaw poprzedzających, itd.;
- c) **według cen przeciętnych** – po każdej dostawie ustala się cenę przeciętną, obliczaną jako iloraz wartości stanu końcowego materiałów przez ilość odpowiadającą tym wartościom.

PRZYKŁAD

ZAŁOŻENIA:

W przedsiębiorstwie produkcyjnym przychód materiałów wyceniany jest w zmiennych cenach rzeczywistych. Materiały „B” przyjęto do magazynu na podstawie następujących dowodów Pz:

• Pz nr 1 z dnia	5.01.201X r.	2 500 szt. po 15 zł/szt.	wartość	37 500 zł
• Pz nr 2 z dnia	9.01.201X r.	18 000 szt. po 16 zł/szt.	wartość	288 000 zł
• Pz nr 3 z dnia	20.01.201X r.	6 000 szt. po 14 zł/szt.	wartość	84 000 zł
			razem	409 500 zł

W dniu 21.01.201X r. na podstawie dowodu Rwnr 1 został wydany do produkcji materiał „B” w ilości 23 500 szt.

POLECENIE:

Należy dokonać wyceny rozchodu materiałów metodą FIFO, LIFO, według cen przeciętnych oraz zaksięgować zdarzenia gospodarcze (Pz i Rw) dla każdej z metod wyceny oddzielnie.

ROZWIĄZANIE:

Metoda FIFO

2 500 szt.	po 15 zł/szt.	wartość	37 500 zł
18 000 szt.	po 16 zł/szt.	wartość	288 000 zł
3 000 szt.	po 14 zł/szt.	wartość	42 000 zł
23 500 szt.		wartość	367 500 zł
Rozliczenie zakupu		Materiały	Zużycie materiałów i energii
	37 500,- (Pz1)	367 500,- (Rw1)	Rw1) 367 500,-
	288 000,- (Pz2)	288 000,-	
	84 000,- (Pz3)	84 000,-	

WYKREŚLENIE I WYCENA POZCHODNI MATERIAŁÓW - WEDŁUG CEN PRZECZYW-

EWIDENCJA WYDANIA MATERIAŁÓW Z MAGAZYNU

Objaśnienia do schematu:

1. R_w – wydanie materiałów do zużycia
 - 1a) PK – przeksięgowanie powstałego kosztu na konta układu funkcjonalnego
- Przy wycenie przychodu materiałów do magazynu według zmiennych cen rzeczywistych, konieczna jest wycena ich rozchodu przy przyjęciu jednej z poniższych metod:
- a) **FIFO „pierwsze weszło - pierwsze wyszło”** – rozchód wycenia się kolejno według cen pierwszej (najstarszej) dostawy materiałów przyjętych do magazynu, a po jej wyczerpaniu według cen dostawy drugiej, itd.;

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

- ustalenie ceny przeciętnej:

- ustalenie ceny przeciętnej:

$$\frac{2\,500 \text{ szt.} \times 15 \text{ zł/szt.} + 18\,000 \text{ szt.} \times 16 \text{ zł/szt.} + 6\,000 \text{ szt.} \times 14 \text{ zł/szt.}}{2\,500 \text{ szt.} + 18\,000 \text{ szt.} + 6\,000 \text{ szt.}} \approx 15,45 \text{ zł/szt.}$$
$$23\,500 \text{ szt.} \times 15,45 \text{ zł/szt.} = 363\,075 \text{ zł}$$

Rozliczenie zakupu		Materiały		Zużycie materiałów i energii
37 500,- (Pz1)	37 500,- (Pz1)	363 075,- (Rw1)	363 075,-	
288 000,- (Pz2)	288 000,- (Pz2)			
84 000,- (Pz3)	84 000,- (Pz3)			
Koszty działalności podstawowej		Rozliczenie kosztów		
PK) 363 075,-			363 075,- (PK)	

ZAŁOŻENIA:

ZASOBNIA. W przedsiębiorstwie produkcyjnym przychód materiałów wyceniany jest w zmiennych cenach i zeczwistych.

na ich rzeczywistych. Z" przynajmniej na podstawie następujących dowodów Pz:

Materiały „Z” przyjęte do magazynu na podstawie następujących danych:			
Pz nr 1 z dnia	3.01.201X r.	1 600 szt. po 21,00 zł/szt. wartość	33 600 zł
Pz nr 2 z dnia	8.01.201X r.	5 700 szt. po 19,50 zł/szt. wartość	111 150 zł
Pz nr 3 z dnia	14.01.201X r.	4 500 szt. po 23,00 zł/szt. wartość	103 500 zł
razem			248 250 zł

W dniu 15.01.201X r. na podstawie dowodu Rw nr 1 został wydany do produkcji materiał Zⁿ w ilości 7 800 szt.

POLICZENIE:
Dokonaj wyceny rozchodu materiałów metodą FIFO, LIFO, według cen przeciętnych oraz
dotychczas zdarzenia gospodarcze (Pz i Rw) dla każdej z metod wyceny oddzielnie.

ROZWIĄZANIE:

ZAŁOŻENIA:

W przetwórní owoców rozchód materiálów do produkcji wyceniany jest metodą LIFO.
Stan początkowy jabłek ligol na 01.01.201X r. wynosi:

- Pz 1 – 100 kg po 2,30 zł/kg = 230 zł
 - Pz 2 – 200 kg po 2,20 zł/kg = 440 zł
 - Pz 3 – 120 kg po 2,10 zł/kg = 252 zł
- razem 922 zł

Saldo konta „Kasa” wynosi 1 100 zł.

Operacje gospodarcze:

1. Faktura opłacona gotówką za zakupione jabłka liqol:

- a) wartość netto 100 kg po 2,50/kg
b) podatek VAT 5%
c) wartość brutto

2. Pz 4 – przyjęto do magazynu zakupione jabłka ligol	100 kg po 2,50/kg	250,-
3. Rw 1 – wydano do produkcji 470 kg jabłek ligol		
4. Pz 5 – przyjęto do magazynu zakupione jabłka ligol	130 kg po 2,40/kg	312,-
Rw 2 – wydano do produkcji 160 kg jabłek ligol		

POLECENIE:

POLECENIE: Obciąż konto "Materiały" i zaksięguj operację gospodarcze.

ROZWIĄZANIE:

A 3x3 grid of empty coordinate planes. Each plane consists of a vertical y-axis and a horizontal x-axis intersecting at the origin. The axes are drawn with thin black lines. The grid is intended for graphing the functions defined in the table above.

3.9. EWIDENCJA I WYCENA ROZCHODU MATERIAŁÓW - WEDŁUG STAŁYCH CEN EWIDENCYJNYCH

Jeżeli rozchód materiałów jest wyceniany według statych cen ewidencyjnych, to w końcu okresu sprawozdawczego należy rozliczyć odchylenia (dokonać podziału proporcjonalnego odchyień), przypadające na materiały rozchodowane oraz ustalić odchylenia przypadające na materiały stanowiące zapas końcowy. Rozliczenia takiego dokonuje się, stosując następujące obliczenia:

gdzie:

1) wskaźnik odchyleń:

Ws - współczynnik odchyleń
Wz - współczynnik odchyleń
Oz - odchylenia od zapasu początkowego materiałów
Pz - odchylenia od przychodu materiałów

2) narzut odchylen:

$$No = \frac{Wo \times Wr}{100\%}$$

Współczynnik odchyień to procentowy udział odchyień w wartości ewidencyjnej i latenatów.

Narzut odchyień to wartość odchyień przypadająca w danym okresie sprawozdawczym na rozchodowane materiały.

EWIDENCJA ROZLICZENIA ODCHYLEŃ OD CEN EWIDENCYJNYCH MATERIAŁÓW

Objaśnienia do schematu:

1. PK - narzut odchyłen debetowych przypadający na rozchodowane materiały
1a) PK - rozliczenie powstałego kosztu
2. PK - narzut odchyłen kredytowych przypadający na rozchodowane materiały
2a) PK - rozliczenie powstałego kosztu

Aby wycenić materiały wydane do zużycia w rzeczywistej cenie zakupu, należy dokonać następujących obliczeń:

rozchód materiałów w cenie ewidencyjnej (rozchód z konta „Materiały”)

+/- narzut odchylen Dt/Ct przypadający na materiały rozchodowane

= rozchód materiałów w rzeczywistej cenie zakupu

PRZYKŁAD 1.

ZAŁOŻENIA:

W Zakładach Produkcyjnych „WIGO” sp. z o.o. (ul. Skokowa 8, 50-600 Wrocław) salda wybranych kont wynoszą:

„Materials”

„Odchylenia od cen ewidencyjnych: materiałów” Dt

Cena ewidencyjna dla materiału „X” wynosi 12,-/szt.

Operacje gospodarcze marki:

1. Faktura za zakupione materiały „X”:

- a) wartość netto 400 szt. w cenie zakupu 13,-/szt.
b) podatek VAT 23%
c) wartość brutto

2. Pz – przyjęcie zakupionych materiałów do magazynu w stałej cenie ewidencyjnej
400 szt. x 12,-/szt. = 4 800,-

3. PK – rozliczenie zakupu materiałów

- wyksięgowanie odchyleń od cen ewidencyjnych materiałów

4. R_w – wydano materiały z magazynu do produkcji

5. PK – narzut odchyleń od cen ewidencyjnych materiałów przypadający na materiały wydane do zużycia 360,-

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

POLECENIA:

Na podstawie założeń należy:

- 1) otworzyć konta, zaksięgować operacje gospodarcze,
- 2) sporządzić PK nr 19 na dzień 31.03.1Xr. dotyczący narzutu od cen ewidencyjnych materiałów,
- 3) wyreńczyć rozchód materiałów w rzeczywistości| cenie zakupu.

ROZWIĄZANIE:

Wzrost
Ewidencja operacji gospodarczych:

(310)		(341)		(300)	
Materiały		OdchYLENIA OD CEN ewidencyjNYch materiałóW		Rozliczenie zakupóW	
Sp. 20 000,- 2)	9 000,- (4)	Sp. 592,- 3)	360,- (5)	1a) 5 200,-	4 800,- (2)
					400,- (3)
				5 200,-	5 200,-

(225) Rozrachunki z tytułu podatku VAT		(210) Rozrachunki z dostawcami		(401) Zużycie materiałów i energii	
1b)	1 196,-		6 396,- (1c	4)	9 000,-
				5)	360,-

(490)		(501) Koszty	
Rozliczenie kosztów		działalności podstawowej	
	9 000,-	4a)	9 000,-
	360,-	5a)	360,-
	(5a)		

$$\begin{aligned} \text{W/O} &= \frac{592 \text{ zł} + 400 \text{ zł}}{20\,000 \text{ zł} + 4\,800 \text{ zł}} \\ \text{No} &= \frac{4\% \times 9\,000 \text{ zł}}{100\%} = 360 \text{ zł} \end{aligned}$$

Zakłady Przemysłu Wielk. Pr. i m. ul. Szkolna 8 50-600 Wrocław		PK POLECENIE KSIĘGOWANIA		Numer 19	Data wystawienia 31.03.19r.	Zaksięgować pod datą 31.03.19r.
TREŚĆ		KONTO		SUMY		
Lp.	Dowód	Wn	Ma	ogólne kontrobie		
1.		401	341	360 - 360 -		
		501	490	360 - 360 -		
		RAZEM		720 - 720 -		
Załączników	Sporządził	Sprawdził	Zawierdził	Data 31.03.19r.	Strona	Podpis (-)
	(-)	(-)	(-)			

Wzrost rozchodu materiałów w rzeczywistej cenie zakupu:

roczn b materia w w sta ej cenie ewidencyjnej

rozchód materiałów w stacji odbiorczych

+ narzut obciążeniowy dla przybierających na terenie miasta

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

ĆWICZENIE 1.

ZAŁOŻENIA:

W Z.P. „LIMA” sp. z o.o. (ul. Kwiatowa 8, 50-700 Wrocław) w maju 201X r. zapas materiałów wycenionych w cenie ewidencyjnej wyniósł 60 000 zł. Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów Dt wyniosły 2 784 zł. Przedsiębiorstwo zakupiło na podstawie faktury materiały „C” - 800 szt. w cenie netto 3 zł/szt., podatek VAT - 23%. Na podstawie dowodu Pz przyznano materiał „C” do magazynu w ilości zgodnej z fakturą. Cena ewidencyjna materiału „C” wynosi 2,60 zł/szt.. Dowodem PK nr 19 w jednostce rozliczono zakup materiałów.

Na podstawie dowodu Rw wydano do zużycia materiały na potrzeby działalności podstawowej o wartości 21 000 zł. Dowodem PK nr 20 rozliczono narzut odchylen przypadający na zużyte materiały.

POLECENIA:

1. Wymień operacje gospodarcze i otwórz konta.
2. Ustal narzut odchyżeń przypadający na rozchodowane materiały.
3. Wystaw PK nr 20 na dzień 31.05.1Xr. dotyczące narzutu odchyżeń od cen ewidencyjnych materiałów.

- 4.4. Zaksteęguj operacje gospodarcze oraz dokonaj wyceny zużycia materiałów w rzeczywistej cenie zakupu i ewidencyjnej.

ROZWIĄZANIE:

PK POLECENIE KSIĘGOWANIA				Numer	Data wystawienia	Zaksięgować pod datą	
				KONTO		SUMY	
				Wn	Ma		
Lp.	Dowód	TREŚĆ		pojedyncze - cząstkowe			ogólne-kontrolne
Załączników		Sporządził	Sprawdził	Zawierdził	RAZEM		
		Zaksięgowano			Data	Strona	Podpis

ROZWIĄZANIE:

Ewidencja operacji gospodarczych:

Odchylenia
od cen ewidencyjnych
materiałów

Materiały	Rozliczenie zakupu
Sp. 22 000,-	1a) 72 000,- (2)
2) 78 000,-	3) 6 000,-
	78 000,-

Rozrachunki z tytułu podatku VAT	Rozrachunki z dostawcami	Zużycie materiałów i energii
1b) 16 560,-	88 560,- (1c)	4) 41 600,-
		5) 3 328,-

Koszty działalności
podstawowej

Rozliczenie kosztów
4a) 41 600,-
5a) 3 328,-

Obliczenia do operacji 5:

$$Wo = \frac{2\,000\text{ zł} + 6\,000\text{ zł}}{22\,000\text{ zł} + 78\,000\text{ zł}} \times 100\% = 8\%; \quad No = \frac{8\% \times 41\,600\text{ zł}}{100\%} = 3\,328\text{ zł}$$

Wycena rozchodu materiałów w rzeczywistej cenie zakupu:

rozchód materiałów w stałej cenie ewidencyjnej	41 600,-
- narzut odchylen od cen ewidencyjnych Ct	3 328,-
= rozchód materiałów w rzeczywistej cenie zakupu	38 272,-

ĆWICZENIE 2.

ZAŁOŻENIA:

W lutym 201X r. w przedsiębiorstwie produkcyjnym zapas materiałów w cenie ewidencyjnej wynosił 26 000 zł. Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów Ct wynosiły 1 300 zł. Przedsiębiorstwo zakupiło na podstawie faktury materiały „B” - 2 800 szt. w cenie netto zakupu 5,70 zł/szt., podatek VAT - 23%. Na podstawie dowodu Pz przyjęto materiały do magazynu w cenie ewidencyjnej 6 zł/szt. Przedsiębiorstwo wystawiło PK do rozliczenia zakupu materiałów „B”. Na podstawie dowodu Rw wydano do zużycia w działalności podstawowej materiały o wartości 13 200 zł. Dowodem PK rozliczono narzut odchylen przypadający na materiały zużyte.

POLECENIA:

1. Wymień operacje gospodarcze.
2. Ustal narzut odchylen przypadający na wydane do zużycia materiały.
3. Otwórz konta.
4. Zaksięguj operacje gospodarcze.
5. Dokonaj wyceny zużycia materiałów w rzeczywistej cenie zakupu.

ROZWIĄZANIE:

Wycena rozchodu materiałów:

- w stałej cenie ewidencyjnej
- w rzeczywistej cenie zakupu

PRZYKŁAD 2.

ZAŁOŻENIA:

W jednostce produkcyjnej salda początkowe wybranych kont wynoszą:

„Materiały”	22 000,-
„Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów” Ct	2 000,-

Operacje gospodarcze

1. Faktura za zakupione materiały „B”:

- a) wartość netto 3 000 kg po 24,-/kg = 72 000,-
- b) podatek VAT 23% 16 560,-
- c) wartość brutto 88 560,-

2. Pz - przyjęcie zakupionych materiałów „B” do magazynu w stałej cenie ewidencyjnej 3 000 szt. po 26,-/kg = 78 000,-

3. PK - rozliczenie zakupu materiałów „B”

- wyksięgowanie powstałych odchylen Ct od cen ewidencyjnych materiałów

(26,-/kg - 24/kg) x 3 000 kg = 6 000,-

4. Rw - wydano materiały do zużycia w działalności podstawowej 41 600,-

5. PK - narzut odchylen od cen ewidencyjnych materiałów przypadający na materiały wydane do zużycia 3 328,-

POLECENIA:

Na podstawie założeń należy:

- 1) otworzyć konta,
- 2) zaksięgować operacje gospodarcze,
- 3) dokonać wyceny rozchodu materiałów w rzeczywistej cenie zakupu.

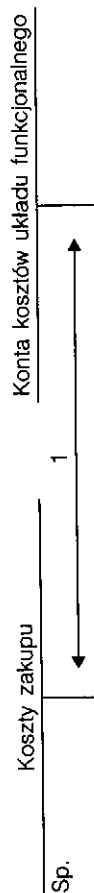
III. OBRÓT MATERIAŁOWY

[illegible]

3.10 ROZLICZENIE KOSZTÓW ZAKUPU MATERIAŁÓW

3.10.1 Koszty zakupu nierozliczane w czasie

Jeżeli między wartością materiałów zużytych w kolejnych miesiącach, a zapasem materiałów w magazynie nie występują duże różnice, to koszty zakupu nie podlegają rozliczeniu w czasie. W końcu okresu sprawozdawczego w całości odnosi się je na konta kosztów układu funkcjonalnego proporcjonalnie do wartości zużytych materiałów.

EWIDENCJA ROZLICZENIA KOSZTÓW ZAKUPU
NIEPODLEGAJĄCYCH ROZLICZENIU W CZASIE

Objaśnienie do schematu:

1. PK - rozliczenie kosztów zakupu nierozliczanych w czasie

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

PRZYKŁAD

ZAŁOŻENIA:

W jednostce produkcyjnej salda wybranych kont wynoszą:

„Materiály“

„Koszty zakupu”

Jednostka kosztów zakupu nie rozlicza w czasie.

Operacje gospodarcze:

1. R.w – wydano materiały do zużycia na potrzeby działalności podstawowej 5 900,-
2. PK – rozliczenie kosztów zakupu na materiały zużyte w produkcji 1 000,-

POLECENIE:

Należy otworzyć konta i zaksięgować operacje gospodarcze:

ROZWIĄZANIE:

Widencja operacji gospodarczych:

Materiały		Koszty zakupu		Zużycie materiałów i energii	
Sp. 6 000,-	5 900,- (1)	Sp. 1 000,-	1 000,- (2)	1) 5 900,-	
		Rozliczenie kosztów		Koszty działalności podstawowej	
			5 900,- (1a)	1a) 5 900,-	
				2) 1 000,-	

ĆWICZENIE

ZAŁOŻENIA:

W jednostce produkcyjnej salda wybranych kont wynoszą:

“Materialy”

„Koszty zakupu”

Jednostka kosztów zakupu nie rozlicza w czasie.

Operacje gospodarcze:

1. Rw – wydano materiały do zużycia na potrzeby działalności podstawowej 14 800,-
2. PK – rozliczenie kosztów zakupu na materiały zużyte w produkcji 4 000,-

POLECENIE:

Otwórz konta i zaksięguj operacje gospodarcze.

ROZWIĄZANIE:

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

POLECENIA:

3.10.2 Koszty zakupu rozliczane w czasie

Jeżeli występują duże różnice między wartością zużytych materiałów w kolejnych miesiącach, a zapasem materiałów w magazynie, wówczas koszty zakupu są rozliczane w czasie. Rozliczenia takiego dokonuje się na koniec okresu sprawozdawczego proporcjonalnie do wartości zużytych materiałów.

Koszt zakupu rozliczane w czasie ustala się za pomocą wzorów:

- 1) $\frac{\text{stan początkowy kosztów zakupu} + \text{koszty zakupu zakupionych materiałów}}{\times 100\%}$

Wz. = wskaźnik kosztów zakupu

W₁ = wskaźnik kosztów zakupu

2)
$$N_{kz} = \frac{\text{współczynnik kosztów zakupu} \times \text{wartość rozchodowanych materiałów w cenie ewidencyjnej}}{100\%}$$

N₁ = narzut kosztów zakupu

Rozliczenia międzyokresowe

Objaśnienie do schematu:

ZAŁOŻENIA:

Założenia:
Przedsiębiorstwo Produkcyjne „SAWA” sp. z o.o. koszty zakupu rozlicza w czasie. Ewidencja

Materials²²

"Wielomiliony
Polaków miałyby zakupu"

Operacje gospodarcze:

1. Faktura za zakupione materiały i transport zakupionych materiałów	a) wartość netto materiałów	15 000,-
	b) wartość netto usługi transportowej	1 800,-
	c) podatek VAT 23%	3 864,-
	d) wartość brutto	20 664,-
2. Pz – przyjęcie zakupionych materiałów do magazynu		15 000,-
3. PK – rozliczenie zakupu materiałów – wyksięgowanie kosztów zakupu		1 800,-
4. Rw – wydano do zużycia w działalności podstawowej materiały		19 000,-
5. Pk – koszt zakupu przynajmniej na materiały rozchodowane		2 280,-

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

POLECENIA:

Na podstawie założeń należy:

- 1) utworzyć konta,
- 2) zaksięgować operacje gospodarcze,
- 3) sporządzić PK nr 15/05 na dzień 31.12.2005 r.
- 4) dokonać wyceny zapasu i rozchodu

ROZWIĄZANIE:

Ewidencja operacji gospodarczych:

(310) Materiały		(642) Rozliczenia międzyokresowe kosztów zakupu		(300) Rozliczenie zakupu	
Sp.	25 000,-	Sp.	3 000,-	1a.b)	16 800,-
2)	15 000,-	3a)	1 800,-		15 000,- (2)
	40 000,-		4 800,-		1 800,- (3)
	—		—		
	19 000,-		2 280,-		
	21 000,- Sk.		2 520,- Sk.		
	40 000,-		4 800,-		
	40 000,-		4 800,-		
(225) Rozrachunki z tytułu podatku VAT		(210) Rozrachunki z dostawcami		(490) Rozliczenie kosztów	
1c)	3 864,-		20 664,- (1d)		1 800,- (3a)
					19 000,- (4a)
		(501) Koszty działalności podstawowej		(402) Usługi obce	
		4a)	19 000,-		
		5)	2 280,-		
				(401) Zużycie materiałów i energii	
					4)
					19 000,-

Obliczenia do operacji 5:

$$w_{kz} = \frac{3\,000\text{ zł} + 1\,800\text{ zł}}{25\,000\text{ zł} + 15\,000\text{ zł}} \times 100\% = 12\%; \quad n_{kz} = \frac{12\% \times 19\,000\text{ zł}}{100\%} = 2\,280\text{ zł}$$

Wartość kosztów zakupu oznacza koszty zakupu przypadające na materiały wydane do zużycia.

Przedsiębiorstwo Produkcyjne "SAWA" p. z o.o. ul. Sława 6 50-200 Wrocław		PK POLECENIE KSIĘGOWANIA		Numer 15/05		Data wystawienia 31.05.1Xr.		Zaksięgowanie pod datą 31.05.1Xr.	
		TREŚĆ		KONTO		SUMY			
Lp.	Dowód			Wn	Ma	pojedyncze - czasilkowe		ogółem - kontrolne	
1.		Przebiegnięcie warstwy		501	642	2 280,00		2 280,00	
		kierownik ekipy							
Załączników	Sporządził	Sprawdził	Zawierdział	RAZEM		2 280,00		2 280,00	
	(-)	(-)	(-)	Zaksięgowano		Data 31.05.1Xr.	Strona	Podpis (-)	

[illegible]

+ saldo konta „Rozliczenia międzyokresowe kosztów zakupu”	2 520 zł
---	----------

= zapas materiałów w cenie nabycia

rozchód materiałów w cenie zakupu (obrót Ct konta „Materiały”) 19 000 zł

++	narzut kosztów zakupu (obrót Ct konta „Rozliczenia międzyokresowe kosztów zakupu)	2 280 zł
----	---	----------

=	rozchód materiałów w cenie nabycia	21 280 zł
---	------------------------------------	-----------

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

W jednostce pr

16 000,-
840,-

„Rozliczenia międzyokresowe kosztów zakupu
Cena jednostek materiałowych prowadzona jest w rzeczywistej cenie zakupu.

POLECENIA:

- ROZWIĄZANIE:

ZAŁOŻENIA:

(310) Materiały	Rozliczenia międzyokresowe kosztów zakupu (642)	(401) Zużycie materiałów i energii
--------------------	--	---------------------------------------

Sp. 55 000,- Pz) 25 000,-	rozliczeń kosztów (490)	Sp. 1 400,- PK) 600,-	kosztów zaradku (512)	materialnych i innych
Rozliczenie kosztów (490)				(501) Koszty działalności podstawowej

POLECENIA:

- ROZWIAZANIE:

[illegible]

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

W marcu zgromadzono następujące dokumenty:

Partość

1.	4.03.1Xr.	Faktura	Zakupiono materiały od dostawcy C:
----	-----------	---------	------------------------------------

2.	4.03.1Xr.	Pz nr 5/03	Przyjęto do magazynu materiały zakupione od dostawcy C	4 2
			b) koszty transportu c) podatek VAT 23% d) wartość brutto	3

POLECENIE:

- Otwórz konta i zaksięguj operacje gospodarcze:

ROZWIĄZANIE:

ĆWICZENIE 4:

ZAŁOŻENIA:

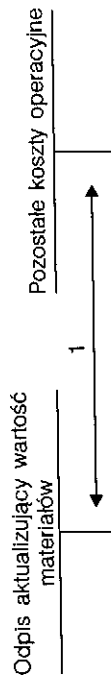
ZALUZJENIA:
w Zaluzji Produkcji saldo wybranych kont wynosi:

„Kasa”	200,-
„Materiały”	5 000,-
„Koszty zakupu”	1 000,-

3.11. AKTUALIZACJA WARTOŚCI MATERIAŁÓW

Na dzień bilansowy materiały powinny być wycenione według cen rzeczywiste poniesionych na ich nabycie z zachowaniem zasady ostrożności. To oznacza, że jeżeli materiały uległy wymagane cechy użytkowe wskutek zniszczenia, uszkodzenia, upływu terminu ważności lub stały się zbędne, jednostka musi dokonać odpisu aktualizującego ich wartość. Odpis aktualizujący powinien doprowadzić wycenę materiałów do cen sprzedaży netto.

EWIDENCJA AKTUALIZACJI WARTOŚCI ZAPASU MATERIAŁÓW

Objaśnienie do schematu:

1. PK - aktualizacja wartości zapasu materiałów

PRZYKŁAD

ZAŁOŻENIA:

Salda wybranych kont wynoszą
 „Materiały” 260 000,-
 „Rozliczenie zakupu” – materiały w drodze 2 300,-
 Ustalona trwała utrata wartości użytkowej materiałów wynosi 600,-

POLECENIA:

Na podstawie założeń należy otworzyć konta, dokonać aktualizacji wartości zapasu materiałów oraz wykazać materiały we fragmencie bilansu.

ROZWIĄZANIE:

Operacja gospodarcza:

1. PK - trwała utrata wartości użytkowej materiałów

Ewidencja operacji gospodarczej:

Materiały	Rozliczenie zakupu	Odpis aktualizujący wartość materiałów	Pozostałe koszty operacyjne
Sp. 260 000,-	Sp. 2 300,-	600,- (1)	600,-
Wycena bilansowa materiałów 260 000 zł + 2 300 zł – 600 zł = 261 700 zł			

Bilans - fragment

Aktywa	SUMA	Pasywa	SUMA
B. Aktywa obrotowe			
I. Zapasy			
I. Materiały	261 700,-		

ĆWICZENIE

ZAŁOŻENIA:

Salda wybranych kont wynoszą:

„Materiały” 175 000,-
 „Rozliczenie zakupu” – materiały w drodze 4 700,-
 Ustalona trwała utrata wartości użytkowej materiałów wynosi 1 200,-

POLECENIA:

1. Otwórz konta.
2. Dokonaj aktualizacji wartości zapasu materiałów.
3. Wykaż materiały we fragmencie bilansu.

ROZWIĄZANIE:

Bilans - fragment	
Aktywa	SUMA

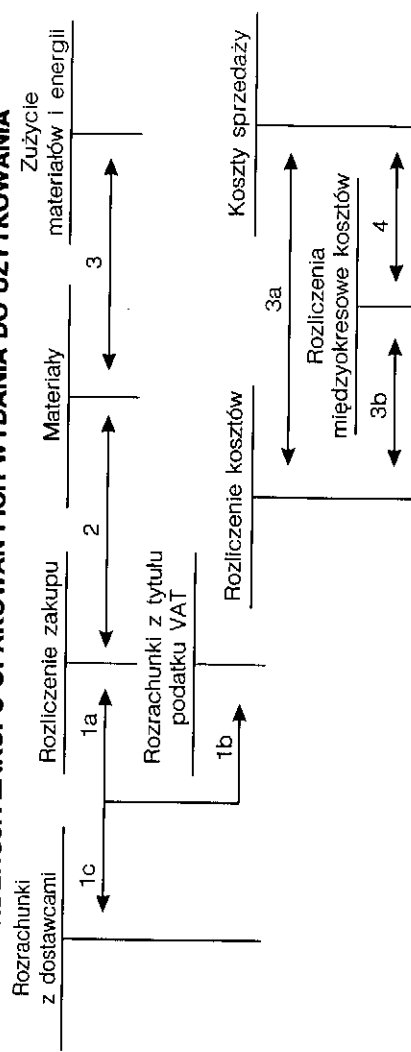
3.12. EWIDENCJA OBRÓTU OPAKOWANIAM

Opakowania dzielmy na:

- 1) opakowania jednorazowego użycia, które nabywcy nabywają wraz z wyrobami,
- 2) opakowania wielokrotnego użytkowania, które przedsiębiorstwa przemysłowe przekazują, nabywcy wraz z wyrobami w zamian za opłaconą kaucję.

Po zwrocie opakowań dostawcy, odbiorca otrzymuje zwrot kaucji.

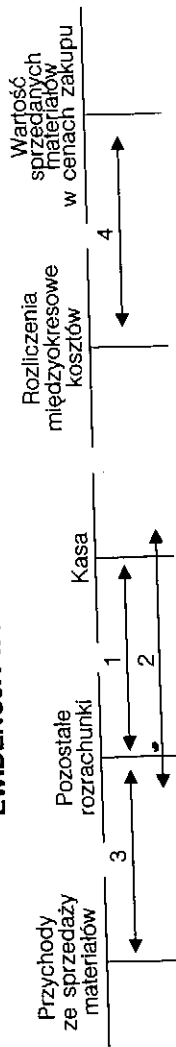
EWIDENCJA ZAKUPU OPAKOWAŃ I ICH WYDANIA DO UŻYTKOWANIA

Objaśnienia do schematu:

1. Faktura za zakupione opakowania:
 - a) wartość netto
 - b) podatek VAT (naliczony)
 - c) wartość brutto
2. Pz – przyjęto zakupione opakowania do magazynu
3. Rw – wydano opakowania do użytku
 - przeksięgowanie powstałych kosztów:
 - a) w przypadku opakowań jednorazowego użytku
 - b) w przypadku opakowań wielokrotnego użytkowania
4. PK – odpis raty zużycia opakowań

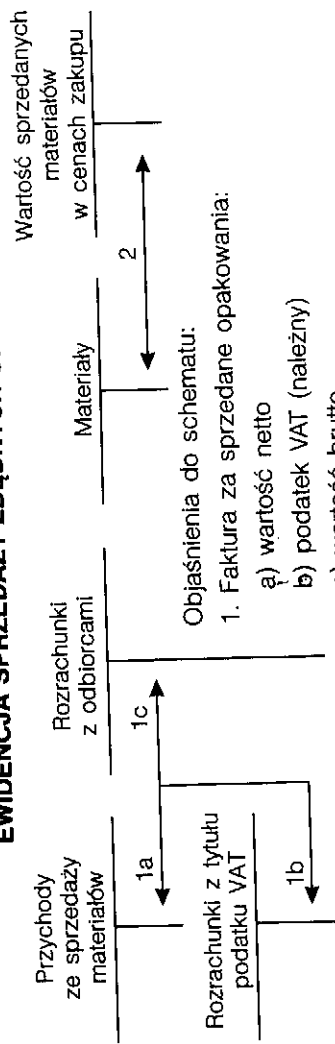
EWIDENCJA WYPOŻYCZENIA OPAKOWAŃ

Objaśnienia do schematu:

1. KP - pobrano kaucję za wypożyczone opakowania wielokrotnego użytkowania
2. KW - zwrot pobranej kaucji za wypożyczone opakowania
3. PK - wykorzystanie kaucji w przypadku braku zwrotu opakowań
4. PK - wartość bieżąca zatrzymanych (niezwróconych) opakowań

EWIDENCJA SPBZEDAŹY ZBEDNYCH OPAKOWAŃ

PRZYKŁAD

Założenia:

Oneracie gospodarcze:

- 1 Faktura za zakupione opakowania:

OPAKOWANIA	Ilość	Cena netto	Wartość netto	Podatek VAT 23%	Wartość brutto
jednorazowego użytku	560	2,-	1 120,00	257,60	1 377,60
wielokrotnego użytkowania	300	6,-	1 800,00	414,00	2 214,00
	RAZEM		2 920,00	671,60	3 591,60

2.	Pz – przyjęcie zakupionych opakowań do magazynu					2 920,-
3.	Rw – wydano do użytku:					
	a) opakowania jednorazowego użytku	100 szt. po 2,-/szt.	=	200,-		
	b) opakowania wielokrotnego użytkowania	280 szt. po 6,-/szt.	=	1 680,-		
	c) razem			1 880,-		
	(okres użytkowania opakowań wielokrotnego użytkowania 12 miesięcy)					
4.	KP – pobrano kaucję za wypożyczone opakowania wielokrotnego użytkowania	280 szt. po 8,-/szt.	=	2 240,-		
5.	PK – wykorzystanie kaucji z powodu braku zwrotu opakowań przez odbiorcę	80 szt. po 8,-/szt.	=	640,-		
6.	PK – wartość bieżąca niezwróconych opakowań	80 szt. po 6,-/szt.	=	480,-		
7.	BK – odpis raty zużycia opakowań	200 szt. po 0,50/szt.	=	100,-		

POLECENIE:

Należy zaksięgować operacje gospodarcze:

ROZWIĄZANIE:

Obliczenia:

- opakowania wielokrotnego użytkowania wypożyczone 280 szt.
- opakowania niezwrócone, uznane za sprzedane 80 szt.
- odpisu raty zużycia opakowań dokonuje się od zwróconych opakowań 280 szt. - 80 szt = 200 szt.
- wartość miesięcznego zużycia 1 opakowania => 6 zł/szt. : 12 miesięcy = 0,50 zł/szt.

Ewidencja operacji gospodarczych:

Rozliczenie zakupu		Rozrachunki z tytułu podatku VAT		Rozrachunki z dostawcami	
1a)	2 920,00	2 920,00	2	1b)	571,50
Materiały		Zużycie materiałów i energii		Rozliczenie kosztów	
2)	2 920,00	1 880,00	3a,b	1 880,00	3a,b
Koszty sprzedaży		Rozliczenia międzyokresowe kosztów		Pozostałe rozrachunki	
3a)	200,00	480,00	6	5)	640,00
7)	100,00	100,00	7		2 240,00
Kasa		Przychody ze sprzedaży materiałów		Wartość sprzedanych materiałów w cenach zakupu	
4)	2 240,00	640,00	5	6)	480,00

ĆWICZENIE 1.

ZAŁOŻENIA:

Producent soków na podstawie faktury dokonał zakupu 1 000 szt. opakowań szklanych jednorazowego użytku po 0,40 zł/szt. opodatkowanych podstawową stawką podatku VAT. Na podstawie dowodu Pz przyjęło opakowania do magazynu w cenie zakupu netto, na podstawie dowodu Rw wydano do zużycia 500 szt. opakowań.

POLECENIE:

Wymień i zaksięguj operacje gospodarcze dotyczące powyższych założeń.

ROZWIĄZANIE:

ĆWICZENIE 2.

ZALOŻENIA:

Producent kostki betonowej na podstawie faktury dokonał zakupu 200 palet (opakowań) wielokrotnego użytkowania po cenie zakupu netto 72 zł/szt. opodatkowanych podstawową stawką podatku VAT (okres użytkowania 2 lata).

Na podstawie dowodu Pz przyjęto zakupione opakowania do magazynu w cenie zakupu netto, na podstawie dowodu Rw wydano do użytkowania 80 szt. palet.

Za wypożyczone opakowania pobrano kaucję (KP) w wysokości 90 zł/szt. Otrzymano zwrot 40 szt. palet, pozostałe palety nie zostały zwrócone.

PK – zaksięgowano miesięczny odpis raty zużycia opakowań wielokrotnego użytkowania.

POLECENIE:

Wymień i zaksięguj operacje gospodarcze dotyczące założeń.

ROZWIĄZANIE:

3.13. ĆWICZENIA UTRWALAJĄCE WIADOMOŚCI

ĆWICZENIE 1.

ZALOŻENIA:

W Zakładach Produkcyjnych „ROMA” sp. z o.o., ul. Kręta 15, 50-600 Wrocław, salda kont na dzień 1.01.1Xr. wynoszą:

„Środki trwałe”	50 000,-
„Umorzenie środków trwałych”	10 000,-
„Materiały”	28 000,-
„Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów” - Dt	2 224,-
„Rozliczenia międzyokresowe kosztów zakupu”	3 532,-
„Rachunek bieżący”	39 000,-
„Rozrachunki z dostawcami”	4 600,-
„Kredyty bankowe”	24 716,-
„Rozliczenie zakupu” – materiały w drodze od dostawcy „A”	22 000,-
„Kasa”	560,-
„Kapitał zakładowy”	106 000,-

Ewidencja obrotu materiałowego prowadzona jest w stałych cenach ewidencyjnych.

Operacje gospodarcze stycznia:

1. Pz – przyjęto od dostawcy „A” materiały do magazynu 21 000,-
2. PK – rozliczenie zakupu materiałów otrzymanych od dostawcy „A”
3. Faktura za zakupione materiały od dostawcy „C”:

- a) wartość netto 1 000 szt. po 6,50/szt. = 6 500,-
- b) usługa transportowa 900,-
- c) podatek VAT 23% 1 702,-
- d) wartość brutto 9 102,-

4. Pz – przyjęto od dostawcy „C” materiały do magazynu 1 000 szt. po 6,40/szt.
5. PK – rozliczenie zakupu materiałów:

- a) wyksięgowanie odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów
- b) wyksięgowanie kosztów zakupu

6. Faktura za zakupione za gotówkę materiały biurowe – materiały przekazano do księgowości:

- a) wartość netto 320,-
- b) podatek VAT 23% 73,60
- c) wartość brutto 393,60

7. Zestawienie dowodów Rw – wydano materiały do produkcji 16 000,-

8. Faktura za zakupione od dostawcy „B” materiały:

- a) wartość netto 200 szt. po 9,-/szt = 1 800,-
- b) podatek VAT 23% 414,-
- c) wartość brutto 2 214,-

9. PK – dostawy materiałów od dostawcy „B” do końca miesiąca nie otrzymano – narzut odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów przypadający na materiały zużyte w produkcji

10. PK – narzut kosztów zakupu przypadający na materiały zużyte w produkcji

11. Wb – spłata zobowiązań wobec dostawcy „C”

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

POLECENIA:

1. Sporządź bilans otwarcia na dzień 1.01.1Xr.
2. Otwórz konta i zaksięguj operacje gospodarcze stycznia.
3. Sporządź bilans zamknięcia na dzień 31.01.1Xr. i zamknij konta.

ROZWIĄZANIE:

[illegible]A 3x2 grid of blank coordinate planes. Each plane consists of a vertical y-axis and a horizontal x-axis intersecting at the origin. The axes are represented by solid black lines. There are no tick marks, labels, or grid lines on the axes. The grid is intended for graphing the functions defined in the table above.

(uproszczony) **Bilans sporządzony na dzień**

[illegible]

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

ĆWICZENIE 2.

ZAŁOŻENIA:

W przetwórczej produkcji kosztów rozchód materiałów z magazynu do produkcji wyceniany jest metodą FIFO. Ewidencja kosztów prowadzona jest tylko na kontaktach zespołu 4.

Ewidencja kosztów prowadzona jest tylko na kontakach zespołu 4.

Stany początkowe zapasów materiałowych na dzień 01.01.1Xr. wynoszą:

- jabłka gold 300 kg po 1,50 zł/kg = 450 zł
 - pomarańcze 200 kg po 2,50 zł/kg = 500 zł
- razem 950 zł

W styczniu miały miejsce między innymi następujące zdarzenia gospodarcze:

1. Faktura - 02.01.1Xr: zakupiono jabłka gold i pomarańcze:

a) wartość netto	560,-
b) podatek VAT 5%	
c) wartość brutto	
2. Pz nr 1 - 02.01.1Xr. przyjęto do magazynu:	
• jabłka gold 100 kg po 1,70 zł/kg	170,-
• pomarańcze 150 kg po 2,60 zł/kg	390,-
razem	560,-
3. Faktura - 05.01.1Xr. zakupiono jabłka gold i pomarańcze:	
a) wartość netto	688,-
b) podatek VAT 5%	
c) wartość brutto	
4. Pz nr 2 - 05.01.1Xr. przyjęto do magazynu:	
• jabłka gold 80 kg po 1,60 zł/kg	128,-
• pomarańcze 200 kg po 2,80 zł/kg	560,-
razem	688,-
5. Rw nr 1 - 06.01.1Xr. wydano do produkcji:	
• 420 kg jabłek gold	
• 450 kg pomarańczy	
razem	

POLECENIA:

1. Wpisać stany początkowe materiałów na koncie księgi głównej i na kontach księgi pomocniczej (kartach ilościowo-wartościowych).
2. Zakسیęguj operacje gospodarcze na kontach księgi głównej i pomocniczej.
3. Sporządź zestawienie obrotów i sald kont księgi pomocniczej na dzień 31.01.1Xr.

ROZWIĄZANIE:

[illegible]

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

[illegible][illegible]

ZESTAWIENIE OBROTÓW I SALD KONT KSIĘGI POMOCNICZEJ DO KONTA „MATERIAŁY”

[illegible]

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

a) tkaniny wełnianej	5 000,-
b) nici	250,-
c) guzików	180,-
	<u>5 430,-</u>

Operacja anodarcze z grudnia:

a) tkaninę welnianą	55,-
b) nici	<u>160,-</u>
c) guziki	4 715,-
razem	

a) wartość netto tkaniny wełnianej	200,-
b) wartość netto guzików	1 035,-
c) podatek VAT 23%	5 535,-
d) wartość brutto	

POLECENIA:

- ROZWIĄZANIE:

The image shows four identical, empty coordinate systems arranged vertically. Each system consists of a vertical y-axis and a horizontal x-axis intersecting at the origin. The axes are represented by thin black lines.

Zestawienie obrotów i sald kont analitycznych do konta H					
Lp.	NAZWA KONTA	OBROT Y (w zł)		SALDA (w zł)	
		Wn	Ma	Wn	Ma
	RAZEM				

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

ĆWICZENIE 4.

W styczniu 201X roku w jednostce zaistniały następujące zdarzenia gospodarcze:

- Salda wybranych kont księgi głównej na dzień 01.01.1Xr:

Materiály”

- „Rozrachunki z odbiorcami”

- ## „Kapitał zakładowy”

1. Sporządź Notę odsetkową nr 1/01/201X r. dla Hurtowni „KEN”.

- Załącznik 1.**

Wykaz wybranych kont księgi głównej

Zespół 1	
100 Kasa	
131 Rachunek bieżący	
Zespół 2	
201 Rozrachunki z odbiorcami	
202 Rozrachunki z dostawcami	
225 Rozrachunki z tytułu podatku VAT	
Zespół 3	
300 Rozliczenie zakupu	
310 Materiały	
Zespół 4	
401 Zużycie materiałów i energii	
402 Usługi obce	
490 Rozliczenie kosztów	
Zespół 5	
501 Koszty działalności podstawowej	
Zespół 7	
750 Przychody finansowe	
751 Koszty finansowe	
Zespół 8	
801 Kapitał zakładowy	

Załącznik 2.

FAKTURA		Nr: 24/01/1X		Data: 24/01/1X		Wzrost: 5.01.1X		Data: 5.01.1X	
Sprzedawca:		Hurtownia "OLENA" s.c. o.o.		ul. Sława 10, 55-400 Wrocław		Nabywca:		Przedsiębiorstwo Produkcyjne "VENUS" s.c. o.o.	
NIP: 897-85-12-300		REGON: 141414		NIP: 888-60-10-500		REGON: 141414		NIP: 888-60-10-500	
Nazwa towaru lub usługi		PKW (U) / Jm.		Ilość		Cena jedn. bez podatku VAT		Wartość bez podatku VAT	
1. ekstrakt		3 4 5		500		23,00		11 500,00	
Razem: 14 145,00		x 2 645,00		14 145,00		x 2 645,00		14 145,00	
sposób zapłaty: prelew - 14 dn.		w tym:		23%		2 645,00		14 145,00	
Ewa Kruk (-)		Jan Lis (-)		słownie: czterdzieści tysięcy i sto czterdzieści pięć 00/100 zł					

Załącznik 3.

Przedsiębiorstwo Produkcyjne "VENUS" s.c. o.o.		Hurtownia "OLENA" s.c. o.o.		ul. Sława 10, 55-400 Wrocław		Przedsiębiorstwo Produkcyjne "VENUS" s.c. o.o.		ul. Kława 54, 55-350 Wrocław	
NIP: 897-85-12-300		REGON: 141414		NIP: 888-60-10-500		REGON: 141414		NIP: 888-60-10-500	
Nazwa towaru lub usługi		PKW (U) / Jm.		Ilość		Cena jedn. bez podatku VAT		Wartość bez podatku VAT	
1. ekstrakt		3 4 5		500		23,00		11 500,00	
Razem: 14 145,00		x 2 645,00		14 145,00		x 2 645,00		14 145,00	
sposób zapłaty: prelew - 14 dn.		w tym:		23%		2 645,00		14 145,00	
Ewa Kruk (-)		Jan Lis (-)		słownie: czterdzieści tysięcy i sto czterdzieści pięć 00/100 zł					

Załącznik 4.

Przedsiębiorstwo Produkcyjne "VENUS" s.c. o.o.		Hurtownia "OLENA" s.c. o.o.		ul. Sława 10, 55-400 Wrocław		Przedsiębiorstwo Produkcyjne "VENUS" s.c. o.o.		ul. Kława 54, 55-350 Wrocław	
NIP: 897-85-12-300		REGON: 141414		NIP: 888-60-10-500		REGON: 141414		NIP: 888-60-10-500	
Nazwa towaru lub usługi		PKW (U) / Jm.		Ilość		Cena jedn. bez podatku VAT		Wartość bez podatku VAT	
1. ekstrakt		3 4 5		500		23,00		11 500,00	
Razem: 14 145,00		x 2 645,00		14 145,00		x 2 645,00		14 145,00	
sposób zapłaty: prelew - 14 dn.		w tym:		23%		2 645,00		14 145,00	
Ewa Kruk (-)		Jan Lis (-)		słownie: czterdzieści tysięcy i sto czterdzieści pięć 00/100 zł					

Załącznik 5.

Przedsiębiorstwo Produkcyjne "VENUS" s.c. o.o.		Hurtownia "OLENA" s.c. o.o.		ul. Sława 10, 55-400 Wrocław		Przedsiębiorstwo Produkcyjne "VENUS" s.c. o.o.		ul. Kława 54, 55-350 Wrocław	
NIP: 897-85-12-300		REGON: 141414		NIP: 888-60-10-500		REGON: 141414		NIP: 888-60-10-500	
Nazwa towaru lub usługi		PKW (U) / Jm.		Ilość		Cena jedn. bez podatku VAT		Wartość bez podatku VAT	
1. ekstrakt		3 4 5		500		23,00		11 500,00	
Razem: 14 145,00		x 2 645,00		14 145,00		x 2 645,00		14 145,00	
sposób zapłaty: prelew - 14 dn.		w tym:		23%		2 645,00		14 145,00	
Ewa Kruk (-)		Jan Lis (-)		słownie: czterdzieści tysięcy i sto czterdzieści pięć 00/100 zł					

Załącznik 6.

Przedsiębiorstwo Produkcyjne "VENUS" s.c. o.o.		Hurtownia "OLENA" s.c. o.o.		ul. Sława 10, 55-400 Wrocław		Przedsiębiorstwo Produkcyjne "VENUS" s.c. o.o.		ul. Kława 54, 55-350 Wrocław	
NIP: 897-85-12-300		REGON: 141414		NIP: 888-60-10-500		REGON: 141414		NIP: 888-60-10-500	
Nazwa towaru lub usługi		PKW (U) / Jm.		Ilość		Cena jedn. bez podatku VAT		Wartość bez podatku VAT	
1. ekstrakt		3 4 5		500		23,00		11 500,00	
Razem: 14 145,00		x 2 645,00		14 145,00		x 2 645,00		14 145,00	
sposób zapłaty: prelew - 14 dn.		w tym:		23%		2 645,00		14 145,00	
Ewa Kruk (-)		Jan Lis (-)		słownie: czterdzieści tysięcy i sto czterdzieści pięć 00/100 zł					

ROZWIĄZANIE:

Nr faktury: _____

Data: _____

Lp. 1 2 3 4 5 6 7 8

Odbiorca: _____

z dnia _____

NOTA ODSETKOWA Nr _____

Na podstawie Kodeksu Cywilnego wzywamy Was do uregulowania odsetek za zwłokę w kwocie zł według podanego niżej obliczenia. Wymienioną kwotę prosimy przelać na rachunek w ciągu dni od daty otrzymania niniejszego wezwania.

W przypadku nieprzekazania należnej nam kwoty w terminie 14 dni od daty otrzymania powyższego wezwania sprawę skierujemy na drogę postępowania sądowego bez ponownego wezwania.

OBLICZENIE ODSETEK ZA ZWŁOKĘ							
Lp.	Nr faktury	Kwota faktury	Termin zapłaty	Data zapłaty	Ilość dni zwłoki	Stawka %	Kwota odsetek
		zł	gr				zł
1	2	3	4	5	6	7	8
RAZEM:							

Główny Księgowy

Dyrektor

Piszący podpis

ĆWICZENIE 5.

ZALOŻENIA:

Zakłady Papiernicze „ROLO” zajmują się produkcją papieru toaletowego. Jednostka jest podatnikiem VAT. Ewidencja operacji gospodarczych prowadzona jest na kontach księgi głównej i księgi pomocniczej prowadzonej do konta „Materiały”, wykazanych w załączniku 1.

W marcu w jednostce miały miejsce następujące zdarzenia gospodarcze:

- 3.03.1Xr. – przyjęto do magazynu w rzeczywistych cenach zakupu makulaturę zakupioną w lutym w Skupie Surowców Wtórnych - Załącznik 2,
 - 4.03.1Xr. – zakupiono na podstawie dowodu zakupu od Hurtowni „POLNES” makulaturę i tekturę - Załącznik 3,
 - 4.03.1Xr. – przyjęto do magazynu w rzeczywistych cenach zakupu zakupioną makulaturę i tekturę w ilości zgodnej z dowodem zakupu - Załącznik 4,
 - 9.03.1Xr. – wydano z magazynu do produkcji:
 - makulaturę 3 550 kg,
 - tekturę 1 250 kg,
- rozchód wyceniono metodą LIFO,

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

Załącznik 4.

Zakłady Papiernicze "ROLO" sp. z o.o. ul. Krótka 5, 50-602 Wrocław Przeznaczenie: <i>produkcja</i>		Dostawca: Hurtownia "POLNES" sp. z o.o. ul. Oleśka 9, 51-700 Wrocław Przeznaczenie: <i>produkcja</i>		Nr Działu PZ: 25/03		Egz: 1	
Data otrzymania: 4.03.1Xr.		Data: 4.03.1Xr.		Nr magazynowy PZ: 25/03		Data: 4.03.1Xr.	
Nazwa materiału: <i>makulatura</i>		Cena: 1,35		Wartość: 2 430,00		Zapasy: 6 300	
Ilość: 600 kg		Przebieg: 600		Wartość: 624,00		Zapasy: 7 100	
RAZEM		Przebieg: 600		Wartość: 3 054,00		Zapasy: 7 100	
Uwagi kontrol: <i>przebieg</i>		Przebieg: (-)		Data: 4.03.1Xr.		Wartość: (-)	

Załącznik 5.

Nazwa odbiorcy: Zakłady Papiernicze "ROLO" sp. z o.o. ul. Krótka 5, 50-602 Wrocław		Nazwa zlecającego: Zakłady Papiernicze "ROLO" sp. z o.o. ul. Krótka 5, 50-602 Wrocław	
Data: 25.03.1Xr.		Data: 25.03.1Xr.	
Wartość: 3 054,00		Wartość: 3 054,00	
Ilość: 600 kg		Ilość: 600 kg	
RAZEM		RAZEM	
Uwagi kontrol: <i>przebieg</i>		Uwagi kontrol: <i>przebieg</i>	

Załącznik 6.

PEKAO SA ul. Krasieńskiego 5, 50-600 Wrocław		R-k: 71 1240 6670 1111 0000 5646 2186	
Zakłady Papiernicze "ROLO" sp. z o.o. 50-602 Wrocław, ul. Krótka 5		WYCIĄG NR 41/03 z dnia 31.03.1Xr.	
saldo początkowe rachunku z dnia 31.03.1Xr.		35 540,00	
Lp. Data operacji		Opis operacji	
1. 31.03.1Xr.		przelew dla Hurtowni "POLNES" tyt. faktury nr 86/03	
2. 31.03.1Xr.		prowidzja za przelew uznania razem	
3. 31.03.1Xr.		naliczono odsetki od środków zgromadzonych w banku	
obciążenia razem		3 759,42	
saldo końcowe rachunku z dnia 31.03.1Xr.		31 784,78	

III. OBRÓT MATERIAŁOWY

ROZWIĄZANIE:

Dział - Wydział		K-to kosztów		K-to wydz.		Nr bieżący R/w		Egz.	
Skład		Dokąd		Dokąd		Nr magazynowy R/w		Data	
Nazwa materiału		Ilość		Cena		Wartość		Zapasy	
Ilość		Jedn.		Wydana		Zi		gr	
RAZEM		RAZEM		RAZEM		RAZEM		RAZEM	
Wystawili		Zawierdził		Wydali		Data		Ewidencja ilość - wartość	

Konta księgi głównej:

(310) Materiały

[illegible]

3.14. TEST SAMODZIELNEJ KONTROLI

Temat wykładu	Wartość
27 - 29	bardzo dobry
21 - 26	dobry
14 - 20	dostateczny
12 - 13	dopuszczający

Zadanie 1. W przypadku płatności przekraczającej 15 000 EURO, zobowiązania należy spłacić

- A. bankowym dowodem wpłaty.
B. czekiem gotówkowym.
C. poleceniem przelewu.
D. wekslem.

Zadanie 2. Polecenie zapłaty stanowi

- A. udzieloną bankowi dyspozycję dłużnika przelania środków pieniężnych z jego rachunku na rachunek wierzyciela.
- B. udzieloną przez dłużnika wierzycielowi dyspozycję pobrania środków pieniężnych z rachunku dłużnika.
- C. bezwarunkowe zobowiązanie dłużnika do zapłaty wierzycielowi kwoty przez niego wskazanej.
- D. udzieloną bankowi dyspozycję wierzyciela obciążenia określoną kwotą rachunku bankowego dłużnika i uznania tej kwoty rachunku wierzyciela.

Zadanie 3. Kwota ryczałtu, jaką pracodawca naliczy pracownikowi zatrudnionemu w Warszawie z tytułu używania przez zatrudnionego do celów służbowych własnego samochodu wyniesie

- A. 156,42 zł
B. 260,70 zł
C. 364,98 zł
D. 469,26 zł

Zadanie 4. Konto „Kasa” wykazuje następujące zapisy:

- saldo początkowe
- wpływ ze sprzedaży gotówkowej wyrobów gotowych
- wypłacono pracownikowi zaległe wynagrodzenie
- zwrot niewykorzystanej przez pracownika zaliczki

Wskaż stan gotówki w kasie na koniec dnia.

- A. 694 zł
B. 866 zł
C. 2 254 zł
D. 2 426 zł

Zadanie 5. Pracownik pobrał na zakup materiałów biurowych zaliczkę w wysokości 200 zł. Do rozliczenia przedstawił fakturę na wartość netto 246 zł, stawka podatku VAT - 8%. Z tytułu rozliczenia...

3. zwrócić kwotę 46,00 zł

Zadanie 6. Wskaż korespondencję kont możliwą do wystąpienia.

- A. Wn „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”, Ma „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”.
- B. Wn „Usługi obce”, „Rozliczenie kosztów”, Ma „Rozliczenie zakupu”, „Koszty zakupu”.
- C. Wn „Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów”, Ma „Rozliczenie zakupu”.
- D. Wn „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”, Ma „Rozliczenie kosztów”.

Zadanie 7. Dokumentem pierwotnym i jednocześnie wewnętrznym jest

A. asygnata KP.
C. raport kasowy.

- B. Faktura zakupu.

Zadanie 8. Składka zdrowotna do odliczenia od podatku dochodowego stanowi

- A. 9,00% podstawy wymiaru.
B. 7,75% podstawy wymiaru.
C. 9,00% podstawy opodatkowania.
D. 7,75% podstawy opodatkowania.

Zadanie 9. Kwota składki do zapłaty na ubezpieczenie chorobowe pracownika obliczona od wynagrodzenia brutto w wysokości 900 zł wynosi

- A. 13,50 zł
B. 16,20 zł
C. 22,05 zł
D. 87,84 zł

Zadanie 10. Pracownik przebywał na delegacji od dnia 07.06.1Xr. godz. 5⁴⁰ do dnia 08.06.1Xr. godz. 12⁵⁰. Wskaż liczbę diet do rozliczenia za czas podróży służbowej

- A. 1,5 diety.
B. 1 dieta.
C. 2 diety
D. dieta ni

Zadanie 11. Rachunek akredytywy bankowej w banku dłużnika otwierany jest na wniosek

A. wierzyciela.
B. dostawcy.
C. odbiorcy.
D. banku.

3. remitenta.

Zadanie 12. Wskaż konta prawidłowo otwarte.

Odczytania od cen wzrosty/jednostek	Zobowiązania wekslowe		Odpis aktualizujący wartość materiałów		Rozliczenia międzyokresowe kosztów zakupu
	1 000,- Sp.	Sp. 4 000,-	3 000,- Sp.	Sp. 2 000,-	

- „Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów”, „Rozliczenia międzyokresowe kosztów zakupu”, „Odpis aktualizujący wartość materiałów”.
- „Rozliczenia międzyokresowe kosztów zakupu”, „Odpis aktualizujący wartość materiałów”, „Zobowiązania wekslowe”.
- „Odpis aktualizujący wartość materiałów”, „Zobowiązania wekslowe”, „Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów”.
- „Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów”, „Odpis aktualizujący wartość materiałów”, „Zobowiązania wekslowe”.

Zadanie 13. Weksle obce o terminie wykupu do trzech miesięcy od daty wystawienia księguje się po stronie Wn konta

A. „Rozrachunki z dostawcami”
B. „Zobowiązania wekslowe”
C. „Inne środki pieniężne”
D. „Inne aktywa pieniężne”

Zadanie 14. P.H. „WJT” spłaca zobowiązania w wysokości 54 750 zł wobec Hurtowni „MAX” po terminie zapłaty. Hurtownia naliczyła za 20 dni odsetki zwłoki w spłacie należności w wysokości 13 %. Odsetki zwłoki wynoszą

- A. 19,50 zł
B. 390,00 zł
C. 3 000,00 zł
D. 7 117,50 zł

Zadanie 15. Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów to różnica między

- A. kosztami zakupu a ceną nabycia zakupionych materiałów
B. stałą ceną ewidencyjną zakupionych materiałów a kosztami zakupu
C. ceną sprzedaży zakupionych materiałów a ich stałą ceną ewidencyjną
D. rzeczywistą ceną zakupionych materiałów a ich stałą ceną ewidencyjną

Zadanie 16. Konto „Rozliczenie zakupu” na koniec roku obrotowego

- A. może wykazywać tylko saldo Wn.
B. może wykazywać tylko saldo Ma.
C. nie może wykazywać salda.
D. może wykazywać saldo Wn i Ma.

Zadanie 17. Konto „Rozliczenie kosztów” na koniec roku obrotowego

- A. może wykazywać tylko saldo Wn.
B. może wykazywać tylko saldo Ma.
C. nie może wykazywać salda.
D. może wykazywać saldo Wn i Ma.

Zadanie 18. Konto „Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów” to konto

- A. bilansowe.
B. wynikowe.
C. rozliczeniowe.
D. korygujące.

Zadanie 19. Fakturę korygującą za zakupione materiały wystawia

- A. odbiorca materiałów w przypadku stwierdzenia wad jakościowych w dostawie materiałów.
B. odbiorca materiałów w przypadku stwierdzenia w fakturze błędu w danych odbiorcy.
C. dostawca materiałów w przypadku stwierdzenia w fakturze błędu w adresie odbiorcy.
D. dostawca materiałów w przypadku zgłoszenia przez odbiorcę reklamacji jakościowych.

Zadanie 20. Dyskonto naliczone od należności wekslowych księguje się po stronie

- A. Ma konta „Koszty finansowe”
B. Ma konta „Przychody finansowe”
C. Wn konta „Koszty finansowe”
D. Wn konta „Przychody finansowe”

Zadanie 21. Wybrane konta wykazują następujące zapisy: Odchylenia od cen

Materiały		ewidencyjnych materiałów	
Sp. 14 600,- Pz. 5 400,-	13 000,- (Rw)	Sp. 900,- PK) 300,-	780,- (PK)

Na podstawie zapisów na kontach ustal wartość materiałów według rzeczywistych cen zakupu.

- A. 7 000 zł
B. 7 420 zł
C. 19 120 zł
D. 21 200 zł

Zadanie 22. Wybrane konta wykazują następujące zapisy:

Materiały		Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów		Rozliczenia międzyokresowe kosztów zakupu	
Sp. 32 000,- PK) 1 600,-	8 000,- (Rw)	Sp. 1 600,- PK) 400,-	640,- (PK)	160,- (PK)	

Na podstawie zapisów na kontach ustal wartość rozchodu materiałów w cenie nabycia.

- A. 9 200 zł
B. 9 360 zł
C. 8 400 zł
D. 8 560 zł

Zadanie 23. Wybrane konta wykazują następujące zapisy:

Materiały		Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów		Zużycie materiałów i energii	
Sp. 25 000,- Rw) 14 300,-	14 300,- (Rw)	Sp. 1 625,- Rw) 1 625,-	1 625,- (Sp.)	Rw) 14 300,-	

Na podstawie zapisów na kontach ustal narzut odchylenia od cen ewidencyjnych przypadający na materiały zużyte w działalności podstawowej.

- A. 900,00 zł
B. 929,50 zł
C. 1 000,00 zł
D. 1 029,50 zł

Zadanie 24. Wskaż konta bilansowe.

- A. „Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów”, „Zużycie materiałów i energii”.
B. „Odpis aktualizujący wartość materiałów”, „Koszty handlowe”.
C. „Inne środki pieniężne”, „Rozliczenie zakupu”.
D. „Koszty zakupu”, „Rozliczenie kosztów”.

Zadanie 25. Wskaż kwotę, jaką otrzyma jednostka wraz z naliczonymi odsetkami od zablożonej w banku jednorocznej lokaty na wartość 30 000 zł, przy stopie odsetkowej wynoszącej 4,5 %.

- A. 1 350 zł
B. 2 700 zł
C. 31 350 zł
D. 32 700 zł

Zadanie 26. Na podstawie zapisów na kontach, ustal saldo (salda) konta „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”.

Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami		P.W. Serwis		Hurtownia OLA	
Sp. 2 000,- 5 000,- 1 500,-	5 000,- 1 000,- 300,-	Sp. 2 000,- 1 500,-	1 000,-	5 000,- 300,-	Sp. 5 000,- 300,-

A. Saldo Dt 2 200 zł

B. Saldo Ct 2 200 zł

C. Saldo Dt 2 500 zł i saldo Ct 300 zł
D. Saldo Dt 300 zł i saldo Ct 2 500 zł

Zadanie 27. Gdy wartość zakupu brutto towarów wynosi 4 182,-, podatek VAT - 23%, wartość netto zakupu wyniesie

- A. 3 220,14 zł
B. 3 400,00 zł
C. 5 143,86 zł
D. 961,86 zł

Zadanie 28. Konta rozrachunków wykazują następujące zapisy:

Rozrachunki z odbiorcami		Rozrachunki z dostawcami	
Sp. 13 000,- Fa) 5 400,-	12 000,- (Wb)	Wb) 18 000,- Sp. 20 000,- 10 000,- (Fa)	

Ustal wartość zobowiązań do bilansu.

- A. 12 000 zł
B. 7 000 zł
C. 6 000 zł
D. 5 000 zł

Zadanie 29. Wskaż remitent.

1	Materiały	data	16 czerwca 201X	1X	a. Na 5 000 zł
2	W	data	16 czerwca 201X	1X	a. Na 5 000 zł
3	S	data	16 czerwca 201X	1X	a. Na 5 000 zł
4	X	data	16 czerwca 201X	1X	a. Na 5 000 zł
5	W	data	16 czerwca 201X	1X	a. Na 5 000 zł
6	X	data	16 czerwca 201X	1X	a. Na 5 000 zł

- A. Hurtownia „ZORZA” sp. z o.o.
B. Bank Śląski i O/Wrocław
C. Zakłady Produkcyjne „ORO” sp. z o.o.
D. PPH „LIMA” sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

1. INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE.....	3
1.1. Charakterystyka i wycena inwestycji krótkoterminowych w bilansie.....	3
1.2. Rozliczenia pieniężne.....	4
1.3. Dokumentacja i ewidencja obrotu gotówkowego.....	8
1.4. Dokumentacja i ewidencja obrotu bezgotówkowego.....	33
1.5. Ćwiczenia utrwalające wiadomości.....	55
2. ROZRACHUNKI.....	59
2.1. Istota, klasyfikacja oraz zasady ewidencji rozrachunków.....	59
2.2. Charakterystyka kont rozrachunkowych, dokumentacja i ewidencja na kontach rozrachunkowych.....	59
2.3. Odpisy aktualizujące wartość należności.....	59
2.4. Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów i wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów.....	93
2.5. Ćwiczenia utrwalające wiadomości.....	95
3. OBRÓT MATERIAŁOWY.....	99
3.1. Dokumentacja i wycena obrotu materiałowego.....	109
3.2. Rozliczenie zakupu materiałów.....	116
3.3. Rozliczenie zakupu materiałów – wyksięgowanie kosztów zakupu.....	122
3.4. Materiały w drodze dostawy nietakturowane.....	128
3.5. Niedobory i nadwyżki w zakupie.....	134
3.6. Ewidencja na koncie księgi głównej „Materiały” oraz na kontach księgi pomocniczej.....	137
3.7. Reklamacje zakupionych materiałów.....	140
3.8. Ewidencja i wycena rozchodu materiałów – według cen rzeczywistych.....	150
3.9. Ewidencja i wycena rozchodu materiałów – według stałych cen ewidencyjnych.....	154
3.10. Rozliczenie kosztów zakupu materiałów.....	160
3.11. Aktualizacja wartości materiałów.....	168
3.12. Ewidencja obrotu opakowaniami.....	169
3.13. Ćwiczenia utrwalające wiadomości.....	173
3.14. Test samodzielnej kontroli.....	173
SPIS TREŚCI, LITERATURA.....	192
SKOLNY WYKAZ KONT KSIĘGI GŁÓWNEJ (SYNTETYCZNYCH).....	okładka

LITERATURA

1. Teresa Cebrowska, *Rachunkowość finansowa (podatkowa)*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.
2. Teresa Kizilekiewicz (red.), *Komentarz do ustawy o rachunkowości*, Wydawnictwo Prawnicze LEXIS NEXIS, Warszawa 2010.
3. Teresa Kizilekiewicz, *Rachunkowość nie tylko dla księgowych*, Warszawa 2010, Wydawnictwo PWE.
4. Bożena Padurek, *„Zasady rachunkowości finansowej”*, Wydawnictwo Bożena Padurek Wrocław 2014 r.
5. Danuta Małkowska, *Rachunkowość od podstaw, zbiór zadań*, ODIDK Kadr sp. z o.o.
6. Bronisław Micherda (red.), *Podstawy rachunkowości*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.
7. Włodzimierz Sołtys, *Weksel w gospodarce rynkowej*, Wrocław 1991.
8. Ustawa z dnia 18 grudnia 1998r. - Prawo dewizowe - (Dz. U. Nr 160, poz. 1063 ze zm.).
9. Prawo czekowe z dnia 8 kwietnia 1936r. Dz. U. Nr 37 z późniejszymi zmianami w Dz. U. z 1997r.
10. Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997r. Dz. U. Nr 140, z późniejszymi zmianami.
11. Ustawa o podatku od towarów i usług z dnia 11 marca 2004r., Dz. U. nr 54 poz. 535, z późniejszymi zmianami.
12. Tekst jednolity znalezionowanej 18 marca 2008r. ustawy o rachunkowości Dz. U. nr 63, poz. 393 z późniejszymi zmianami.
13. Ustawa z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej z późniejszymi zmianami.

Bożena Padurek

WYDAWNICTWO
Bożena Padurek

50-307 Wrocław, ul. Wyszyńskiego 114/2
tel. (71) 342 42 60

www.padurek.pl

SKOLNY WYKAZ KONT KSIĘGI GŁÓWNEJ (SYNTETYCZNYCH)

Zespół 0 – Aktywa trwałe	Koszty według rodzaju i ich rozliczenie
010 Środki trwałe	400 Amortyzacja
020 Wartości niematerialne i prawne	401 Zużycie materiałów i energii
030 Inwestycje długoterminowe	402 Usługi obce
071 Umorzenie środków trwałych	403 Podatki i opłaty
072 Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych	404 Wynagrodzenia
073 Odpis aktualizujący wartość inwestycji długoterminowych	405 Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia
080 Środki trwałe w budowie	409 Pozostałe koszty rodzajowe
Konta pozabilansowe	490 Rozliczenie kosztów
091 Środki trwałe w likwidacji	Koszty według typów działalności i ich rozliczenie
092 Środki trwałe dzierżawione	501 Koszty działalności podstawowej
093 Środki trwałe obce	503 Koszty handlowe
094 Grunty w użytkowaniu wieczystym	520 Koszty wydziałowe
095 Środki trwałe oddane w leasing	522 Koszty zakupu
096 Niskowartościowe składniki rzeczowe długotrwałego użytku	527 Koszty sprzedaży
Środki pieniężne, rachunki bankowe oraz krótkoterminowe aktywa finansowe	530 Koszty działalności pomocniczej
100 Kasa	550 Koszty ogólnego zarządu
131 Rachunek bieżący	580 Rozliczenie kosztów działalności
132 Rachunki walutowe	Produkty i rozliczenia międzyokresowe
133 Rachunki środków funduszy specjalnych	601 Wyroby gotowe
134 Akredytywa	602 Półfabrykаты
135 Inne rachunki bankowe	621 Odchylenia od cen ewidencyjnych wyrobów gotowych
136 Rachunki bankowe lokat terminowych	622 Odchylenia od cen ewidencyjnych półfabrykatów
138 Kredyty bankowe	623 Odpis aktualizujący wartość wyrobów gotowych
139 Przetworzone kredyty bankowe	641 Rozliczenia międzyokresowe kosztów
140 Krótkoterminowe aktywa finansowe	642 Rozliczenia międzyokresowe kosztów zakupu
145 Inne aktywa pieniężne	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego
148 Środki pieniężne w drodze	Przychody i koszty związane z ich osiągnięciem
149 Inne środki pieniężne	701 Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych
Zespół 2 – Rozrachunki i rozstrzeżenia	702 Przychody ze sprzedaży usług
200 Rozrachunki z odbiorcami	711 Koszt sprzedanych usług
210 Rozrachunki z dostawcami	712 Koszt sprzedanych towarów
217 Zobowiązania wekslowe	730 Przychody ze sprzedaży towarów
220 Rozrachunki z budżetami	731 Wartość sprzedanych towarów w cenach zakupu
221 Rozrachunki z ZUS	740 Przychody ze sprzedaży materiałów
223 Pozostałe rozrachunki publicznoprawne	741 Wartość sprzedanych materiałów w cenach zakupu
225 Rozrachunki z tytułu podatku VAT	750 Przychody finansowe
231 Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	751 Koszty finansowe
234 Pozostałe rozrachunki z pracownikami	760 Pozostałe przychody operacyjne
240 Pozostałe rozrachunki	761 Pozostałe koszty operacyjne
241 Rozliczenie niedoborów i szkód	770 Zyski nadzwyczajne
242 Rozliczenie nadwyżek	771 Straty nadzwyczajne
243 Należności dochodzone na drodze sądowej	Kapitały (fundusze), rezerwy i wynik finansowy
250 Rachunek właściciela	801 Kapitał zakładowy (kapitał własny)
290 Odpisy aktualizujące rozrachunki	802 Fundusz zapasowy (fundusz przedsiębiorstwa)
Materiały i towary	803 Fundusz zasobowy
300 Rozliczenie zakupu	804 Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny
310 Materiały	820 Rozliczenie wyniku finansowego
330 Towary	830 Rezerwy
341 Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów	840 Rozliczenia międzyokresowe przychodów
342 Odchylenia od cen ewidencyjnych towarów z tytułu marży	851 Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych
343 Odchylenia od cen ewidencyjnych towarów z tytułu podatku VAT	860 Wynik finansowy
344 Odpis aktualizujący wartość materiałów	870 Podatek dochodowy
345 Odpis aktualizujący wartość towarów	871 Inne obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego

ISBN 978-83-60045-33-6